

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

RAPORT VJETOR

BOTUES: Banking and Payments Authority of Kosovo
Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës
Bankarski i Platni Autoritet Kosova
33 Garibaldi, Prishtinë

Telefoni: ++381 38 222 055

Faksi: ++381 38 243 763

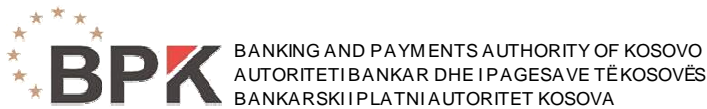
WEB <http://www.bpk-kos.org>

BANKING AND PAYMENTS AUTHORITY OF KOSOVO
AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS
BANKARSKI I PLATNI AUTORITET KOSOVA

RAPORT VJETOR 2004

PËRMBAJTJA

 Letër nga Shefi ekzekutiv dhe Drejtori i Përgjithshëm i BPK-s.....	6
 Bordi Drejtues i BPK-s.....	9
 Komiteti ekzekutiv i BPK-së.....	9
 Përmbledhje ekzekutive.....	10
 1. Zhvillimet Makroekonomike.....	14
 1.1 Vështrim mbi Ekonominë Ndërkombëtare.....	16
 1.1.1. Ekonomia Botërore.....	16
 1.1.2. Bashkimi Evropian.....	18
 1.1.3. Ballkani Perëndimor.....	20
 1.2. Karakteristika të përgjithshme të Ekonomisë së Kosovës.....	23
 1.2.1. Sektori Real.....	24
 1.2.1.1. PBB.....	24
 1.2.1.2. Indeksi i Cmimit të Konsumit.....	26
 1.2.1.3. Papunësia e Regjistruar.....	27
 1.2.2. Sektori Fiskal.....	28
 1.2.3. Sektori Financiar.....	30
 1.2.3.1. Zhvillimet në Sektorin Bankar.....	34
 1.2.3.2. Struktura e Mjeteve të Sektorit Bankar në Kosovë.....	36
 1.2.3.3. Struktura e Detyrimeve të Sektorit Bankar në Kosovë.....	39
 1.2.3.4. Struktura e Kapitalit të Sektorit Bankar në Kosovë.....	41
 1.2.3.5. Performanca e Sektorit Bankar.....	42
 1.2.4. Sektori i Jashtëm.....	46
 2. Funkcionet e BPK-së.....	52
 2.1. BPK – Autoriteti Financiar i Kosovës.....	56
 2.1.1. Aktiviteti i Rregulloreve të Sektorit Financiar të BPK-s.....	57
 2.1.2. Aktiviteti Mbikqyrës dhe Përforsues.....	59
 2.1.2.1. Liçensimi dhe Struktura.....	59
 2.1.2.2. Kontrolltet Financiare.....	61
 2.1.2.3. Autoritetet Formale të Mbikqyrësve (Masat Detyruese).....	63
 2.1.3. Bashkëpunimi Ndërkombëtar.....	64
 2.1.4. Zhvillimet Kryesore të Sektorit Financiar.....	64
 2.2. Operacionet Bankare.....	68
 2.2.1. Furnizimi me Kartmonedha dhe Monedha Euro.....	68
 2.2.2. Sistemi i Pagesave.....	71
 2.2.3. Bankier për IPVQ-të dhe Agjensitë në fjalë.....	74
 2.2.4. Menaxhimi i Mjeteve.....	75
 2.2.5. Këshilltar për Vendim-Marrësit Publik.....	77
 2.2.6. Aktivitete të Tjera të Interesit të Përgjithshëm.....	78
 3. Aktivitetet e Brendshme.....	82
 3.1. Konferenca Ndërkombëtare e Pesë-Vjetorit të BPK-s.....	84
 3.2. Zhvillimi i Burimeve Njerëzore.....	84
 3.3. Qeverisja e BPK-s dhe Kontrolli i Brendshëm.....	86
 4. Pasqyrat Financiare te Autoritetit Bankar dhe te Pagesave te Kosoves.....	92
 5. Shtojca.....	118
 5.1. Tabelat Statistikore.....	120

Prill, 2005

I Nderuari Përfaqësuesi Special i Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara

Gjatë pesë viteve të fundit, Kosova ka arritur përparim të dukshëm në rrugën e saj drejt një ekonomie tregu. Këto hapa të mëdhenj për të ecur përpara janë mbështetur fuqishëm nga komuniteti ndërkombëtar, i cili ka siguruar paqe, stabilitet, si edhe një asistencë teknike të vazhdueshme dhe frytdhënëse. Pa këtë mbështetje, dhe përfshirjen e faktorëve nga vetë Kosova, ndikimet përçarëse të konflikteve nuk do të mund të kapërceheshin.

Një kornizë rregullatore, përcaktuar sipas standarteve më të mira ndërkombëtare, është vendosur nga UNMIK-u dhe BPK-ja, me qëllim përkrahjen e zhvillimit të një mjedisi financiar të frytshëm, të qëndrueshëm dhe të shëndoshë. Baza të tilla rregullatore i japin BPK-s, si një autoritet mbikqyrës, mjetet e duhura për të inkurajuar zhvillimin e një sektori financiar modern, dhe për të forcuar masat e kërkuara për të siguruar stabilitetin e tij. Në sajë të këtij mjedisi të parashikuar me statut, dhe mbi të gjitha në sajë të të gjitha nismave nga të gjithë pjesëmarrësit, nga Kosova, nga vendet fqinje dhe përgjithësisht nga vendet ndërkombëtare, sektori financiar ka zhvilluar shumë kapacitete. Ato u japin konsumatorëve shërbime financiare bazë, me një nivel sigurie i cili mund të vlerësohet si i lartë, duke marrë parasysh gjendjen ekonomike të vendit në një kontekst të pasluftës.

Megjithatë, mbetet ende një rrugë e gjatë për të arritur një sistem financiar modern dhe të qëndrueshëm, i cili do të sigurojë të gjitha shërbimet e nevojshme për zhvillimin e një ekonomie tregu të frytshme.

Cilat janë pengesat? Ato nuk janë as kufizimet rregullatore, as ngurrimet e ndërmjetësuesve për të siguruar fondet dhe shërbimet e nevojshme. Aktualisht, pasiguria e statusit të ardhshëm të Kosovës nuk i inkurajon investimet e huaja dhe integrimin e vendit në rrjetet financiare ndërkombëtare. Në këtë aspekt, duke mos qenë anëtar i skemës së sigurimeve të Kartës së Gjelbërt, ose të sistemeve të pagesave ndërkombëtare, në mungesë të një kodi të pranuar Swift, rrisin marxhinalizimin e Kosovës. Veç kësaj, integrimi ekonomik i Kosovës në një "tërësi" rajonale është ende në gjendje të pavendosur. Për më tepër, dhe më konkretisht, dobësitë në disa prej nevojave bazë të një sistemi financiar, si p.sh. pasqyra të besueshme të llogarive, status të sigurt të pronësive, aftësi për të mbuluar borxhet përmes masave efektive komerciale dhe juridike, rrisin koston e pasigurisë për siguresit e shërbimeve financiare. Pasiguria mund të sjellë një rritje të koston, ose një kufizim të dhënies të shërbimeve. Së fundmi, pesha e prirjeve të mëparshme në vendim-marrje në disa pjesë të shoqërisë, dhe rritja modeste e konsumit familjar iu shkakton

kufizime nismave sipërmarrëse dhe, për pasojë, nuk e inkurajon sektorin financiar në ndërmarrjen e rrezikut.

Konsolidimi i stabilitetit të sektorit financiar ka qenë një prej synimeve kryesore të BPK-s. Ky synim është zbatuar, nëse marrim parasysh standartet kryesore të arsyeshme. Kjo nuk është për të thënë që këto arritje nuk duhet të përforcohen dhe të mbështeten. Kjo do të thotë që zvogëlimi i përdorimit të parave të gatshme në transaksione, rritja e depozitave dhe kursimeve dhe zgjerimi i fondeve vetjake të ndërmjetësuesve financiarë duhet të inkurajohen.

Nëse përmendim përdorimin e parave të gatshme, BPK-ja mbështet në mënyrë aktive zvogëlimin e tij, për shembull duke nxitur përdorimin e "accept giro". Disa masa shtesë, si p.sh. përdorimi në rritje i transfertave bankare në aktivitetet komerciale, mund të zhvillohen nga autoritetet kompetente. Ndër faktorët e tjerë, masat e rregullave të arsyeshme inkurajojnë gjithashtu mbledhjen e depozitave dhe kursimeve; duke mos përmendur këtu kërkesat e kapitalit për bankat dhe kompanitë e sigurimeve të cilat janë rritur ndjeshëm.

Duke qenë se stabiliteti i mjedisit ekonomik është ende një proces në vazhdim, çdo sugjerim apo projekt i cili mund të ndikojë në sektorin financiar duhet të analizohet duke patur parasysh ndikimet e tij – pozitive ose negative – në sjelljen e të dyve, investitorëve të brendshëm dhe të jashtëm dhe më përgjithësisht, aftësia e tij për të forcuar besimin në sistemin financiar të Kosovës. Rritja e besimit të brendshëm dhe të jashtëm në sektorin financiar është themelor. Në këtë aspekt, BPK-ja është duke i mbështetur të gjitha përpjekjet të cilat mund të ndihmojnë në dhënien e shërbimeve financiare. Bashkimi i interesave të kursimtarëve dhe investitorëve nga njëra anë, dhe interesave të një vendi nga ana tjetër, në pamje të parë nuk duket gjithmonë një detyrë e lehtë. Përvojat e huaja tregojnë se mënyra më e mirë për të tërhequr kursimtarët dhe investitorët dhe, në të njëjtën kohë, për të rritur zhvillimin ekonomik, është nxitja e investitorëve të brendshëm dhe të huaj drejt një ekonomie tërheqëse. Kjo është mënyra e vetme për t'i siguruar Kosovës punësim dhe mirëqënie. Investimet e detyruara sjellin rendimente të pakta, shpërdorim fondesh dhe humbje të besimit në ekonomi.

Pavarësia dhe profesionalizmi i BPK-s janë gjithashtu faktorë kyç në rritjen e besimit të depozituesve dhe investitorëve, si edhe stabiliteti dhe siguria e gjithë sektorit financiar. Nuk ka dyshim që një zhvillim në statusin e BPK-s, së bashku me lëvizjen drejt një statusi të ri për vendin, do të përforcojë dhe rrisë këtë mjet kryesor të sistemit financiar të Kosovës.

Duke vepruar ngushtë me UNMIK-un, dhe duke rritur marrëdhëniet e saj të punës me IPVQ-të, BPK-ja ka bërë përpjekjet e saj më të mira për të zhvilluar marrëdhëniet me mbikqyrësit e tjerë financiarë në zonën e Ballkanit, të cilat çojnë në ndërtimin e urave dhe zvogëlimin e izolimit të Kosovës. Janë nënshkruar disa Memorandume Mirëkuptimi, të cilat lejojnë shkëmbimin e informacionit ndërmjet mbikqyrësve për qëllime të arsyeshme. Përveç kësaj, menaxherët e BPK-s

kanë marrë pjesë në takime pune me të gjitha autoritetet mbikqyrëse në vendet fqinje. Për më tepër, Konferenca Ndërkombëtare, organizuar në Nëntorin e kaluar për pesë vjetorin e BPK-s, iu dhanë mbikqyrësve financiarë mundësinë unike për t'u takuar në Prishtinë. Më së fundmi, në fillim të vitit 2005 u nënshkrua një marrëveshje me Bankën Qëndrore Evropiane me qëllim formalizimin e përdorimit të kartmonedhave Euro në territorin e Kosovës.

BPK-ja ka bërë hapa të mëdhenj në përshtatjen e strukturave të saj dhe rritjen e pjesëmarrjes së Drejtuesve vendorë. Janë vendosur struktura moderne të menaxhimit, kryesisht përmes komiteteve dhe politikave të frytshme. Skema e re organizative është në veprim. Ajo iu jep Kosovarëve tri pozita të larta: Zyrtari Kryesor i Operacioneve, Zyrtari Kryesor i Mbikqyrjes dhe Inspektori Gjeneral. Prania ndërkombëtare është shumë e më shumë e përkushtuar ndaj mbështetjes së procesit të ndërtimit të kapaciteteve. Për rrjedhojë, është zhvilluar një politikë e përgjithshme trajnimi, në sajë të mbështetjes së dhënë nga organizatat ndërkombëtare, siç janë FMN-ja, Banka Botërore, BE dhe USAID-i.

Ajo çfarë kemi arritur nga pikëpamja e zhvillimit nuk ishte një synim në vetvete. Ishte thjesht një hap ndërmjetës. BPK-ja ka nevojë të ecë më tej në zhvillimin e një sektori financiar të fortë dhe të frytshëm, me mbështetjen e plotë e të djave faktorëve financiarë dhe Autoriteteve përkatëse. Do të bëhen përpjekjet më të mira për një njohje më të mirë ndërkombëtare të BPK-s, dhe integritet të plotë të faktorëve financiarë të Kosovës brenda rajonit.

Kam kënaqësinë t'iu paraqes Raportin Vjetor të BPK-s për vitin 2004.

Michel Svetchine
Drejtor i Përgjithshëm

Më 31 Dhjetor 2004 Bordi Drejtues i Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës përbëhej nga anëtarët e mëposhtëm:

Bordi Drejtues i BPK-s

- Z. Ajri Begu, Kryetar i Bordit Drejtues
- Z. Donat Branger, Drejtor i Përgjithshëm i BPK-s¹
- Z. David Weatherman, Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm për Mbikqyrjen e Sektorit Financiar
- Z. Benoit Waelkens, Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm për Sistemin e Pagesave
- Z. Nikolaus Graf Lambsdorff, ZPSSP, BE – Shtylla IV²
- Z. Gazmend Luboteni, Profesor, Fakulteti Ekonomik – Universiteti i Prishtinës
- Z. Petraq Milo, Ushtrues i Detyrës së Kryetarit të Zyrës për Çështje Fiskale – BE shtylla IV, UNMIK³

Komiteti i Auditimit të Bordit Drejtues të BPK-s:

- Z. Gazmend Luboteni, Profesor, Fakulteti Ekonomik – Universiteti i Prishtinës
- Z. Petraq Milo, Ushtrues i Detyrës së Kryetarit të Zyrës për Çështje Fiskale – BE shtylla IV, UNMIK³

Komiteti Ekzekutiv i BPK-s

- Z. Donat Branger, Drejtori i Përgjithshëm i BPK-s¹
- Z. David Weatherman, Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm për Mbikqyrjen e Sektorit Financiar
- Z. Hashim Rexhepi, Zyrtar Kryesor i Mbikqyrjes
- Z. Benoit Waelkens, Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm për Sistemin e Pagesave
- Z. Gani Gërguri, Zyrtar Kryesor i Operacioneve
- Z. Agron Dida, Inspektor Gjeneral

¹ Zëvendësuar nga Michel Svetchine duke filluar nga Janari 2005

² Zëvendësuar nga Joachim Rücker duke filluar nga Janari 2005

³ Zëvendësuar nga Chiara Bronchi duke filluar nga Shkurti 2005

Përmbledhje Ekzekutive

Gjatë gjithë vitit 2004, Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës ka mbështetur zhvillimin dhe promovimin e një sistemi financiar të sigurtë dhe frytdhënës. Në përkushtimin tonë për promovimin e mirëqënies ekonomike dhe financiare të Kosovës, ne kemi punuar me institucionet financiare, agjensitë qeveritare dhe pjesëmarrësit në sektorin financiar, me synim rritjen e sigurisë dhe efikasitetit në sektorin financiar.

Ekonomia botërore mbeti në gjendje të mirë gjatë vitit 2004, krahasuar me ngadalësimin e vazhdueshëm gjatë viteve të mëparshme. Rritja globale e PBB-s në ekonominë botërore arriti në mesatarisht 4.2 përqind, e cila është më e lartë sesa tendenca historike prej 4.0 përqind. Janë rritur nivelet e inflacionit, duke pasuar rënien e niveleve të ulëta të pazakonta në mesin e vitit 2003. Rritja ekonomike në zonën euro ka ruajtur vullin e saj, me rritje reale të PBB-s e cila arriti në 1.8 përqind në tremujorin e tretë të vitit 2004 nga 1.2 përqind që ishte në fillim të vitit 2004. Shtetet e reja anëtare, të cilat hynë në BE në Maj 2004, përjetuan aktivitete të fuqishme ekonomike.

Vlerësuar në 3.2 përqind, rritja e PBB-s në ekonominë e Kosovës në vitin 2004 përjetoi një ngadalësim krahasuar me atë të vitit 2003, vlerësuar në 4.7 përqind. Norma e inflacionit u ul në 1.5 përqind në vitin 2004, pas inflacionit dy-shifror në vitin 2001. Papunësia në Kosovë ende mbetet një prej shqetësimeve më të mëdha, ndërkohë që FMN-ja e vlerësoi rreth 33 përqind në vitin 2004. Bilanci i përgjithshëm tregtar, duke përfshirë lëvizjet tregtare dhe jo-tregtare të importeve dhe eksporteve, shënuan një bilanc negativ i cili arrinte në shumën 45.2 përqind të PBB-s nominale. Në vitin 2004 tendencat e vlerësuar fiskale dëshmuan për herë të parë një deficit i cili arrinte në 44.6 milionë euro ose 2.4 përqind të PBB-s nominale.

Sektorin financiar në Kosovë, veçanërisht sektori bankar ka vijuar me zhvillimin e shpejtë të tij. Numri i bankave komerciale ka mbetur i njëjtë me atë të vitit të mëparshëm, por numri gjithsej i degëve (degë, nën-degë, pikë klientele dhe qendër kontrolli teknike), u rrit gjatë vitit 2004 dhe produktet dhe shërbimet e reja bankare (MasterCard, Maestro Card, dhe Visa Card) hynë në përdorim gjithashtu. Në fund të vitit, dy banka operonin gjithsej 43 bankomate. Veç kësaj, një bankë instaloi një numër terminalësh të Pikave të Shitjeve (PTSH) gjatë vitit 2004. Produktet e reja të kreditimit të prezantuara nga bankat gjatë këtij viti përfshinin kredi afatgjatë të biznesit; kredi konsumatori dhe blerjen e të mirave familjare; dhe shërbime bankare elektronike. Rritja e kredive dhe depozitave ishte e madhe dhe siguria në sektorin bankar dhe roli i ndërmjetësimit të bankave në ekonominë e Kosovës u përmirësua në mënyrë të dukshme. Zhvendosja në rritje e depozitave me 35.4 përqind krahasuar me vitin e mëparshëm është një reflektim i mirë i kësaj rritjeje. Përgjithësisht, sistemi bankar mbeti i fortë, i kapitalizuar të mirë, likuid dhe i përmirësuar përsa i përket fitimshmërisë.

Industria e sigurimeve pasoi me të njëjtën tendencë si vitin e kaluar; kishte 8 kompani të licensuara të sigurimeve të cilat operonin në Kosovë. Zbatimi i një sistemi komunikimi on-line dhe pagesat e premiumit përmes bankave ishte arritja e industrisë së sigurimeve gjatë vitit 2004. Platforma e sistemit të komunikimit on-line dhe software-i klient-server i IRIS-it u vunë në funksionim duke filluar nga Qershori 2004. Kjo platformë përfshin të gjitha kompanitë e sigurimeve, degët dhe agjentët e tyre, SHSK, qendrat e regjistrimit të automjeteve dhe BPK-n.

Sistemi Ndërbankar i Pagesave ka qenë tërësisht funksional dhe ka patur për qëllim minimizimin e rrezikut të përgjithshëm të këtij sistemi. Me qëllim përmirësimit të mjeteve moderne të pagesave dhe rritjen e mëtejshme të funksionit të SNP-s, BPK-ja ka prezantuar një projekt të pagesave jo në para të gatshme "Kos-giro", i cili është mbështetur edhe nga FMN-ja.

BPK-ja vazhdon të përforcojë mekanizmat për qeverisje dhe përgjegjësi. Struktura e re e qeverisjes në BPK bëri që të ketë përmirësime të dukshme në cilësinë e kontrollit të brendshëm. Përmirësimet në këtë fushë lidhen ngushtë me rekomandimet e FMN-s. Po bëhen përpjekje të vazhdueshme për të përmirësuar efikasitetin tonë operativ, përforcuar planifikimin dhe menaxhimin tonë të rrezikut, dhe promovuar cilësinë e hulumtimit. Të gjitha këto na ndihmojnë që puna jonë të jetë e frytshme, transparente, dhe e përgjegjshme për publikun e gjerë.

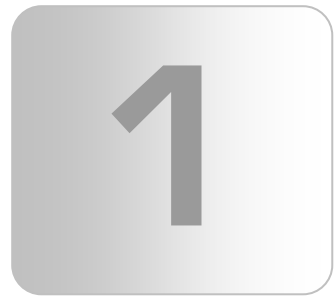
Në vitin 2004, cilësia e portofolit të investimeve të BPK-s, u përmirësua në mënyrë të ndjeshme, siç u dëshmuua nga cilësia e lartë e kreditimit nga palët investuese. Gjatë këtij viti, u sigurua një portofol i letrave afatshkurtra me vlerë nga qeveritë e BE-s, i cili jo vetëm përmirësoi strukturën e rrezikut të kreditimit të portofolit gjithsej të investimeve por gjithashtu ndihmoi në përmirësimin e likuiditetit, përhapjen gjeografike dhe fitimshmërinë.

Në luftën kundër falsifikimit, BPK-ja punoi ngushtë me partnerët e saj në forcimin e ligjit, institucionet financiare, dhe sektorët e tregtisë me qëllim mbrojtjen e ekonomisë së Kosovës. Kjo përfshin zvogëlimin e barrierave për funksionin efikas të sektorit financiar si edhe përmirësimin e rregulloreve sipas të cilave operojnë institucionet financiare.

Gjatë vitit 2004, BPK-ja ka luajtur një rol aktiv në themelimin e Shoqatës së Bankierëve të Kosovës si një organ i të gjitha bankave në Kosovë. Kohët e fundit BPK-ja ka krijuar Regjistrin e Kreditimit në Kosovë. Me kërkesën e bankave komerciale, RKK-ja do të funksionojë nën mbikqyrjen e BPK-s. BPK-ja ka qenë një anëtar i Bordit të Kosovës mbi Standartet për Raportimin Financiar (BKSRF), dhe merr pjesë në përmirësimin e standarteve të llogarive në sektorin financiar. Përveç kësaj, gjatë vitit 2004 BPK-ja vazhdoi të përfitojë nga asistenca teknike dhënë në mënyrë të pandërprerë nga FMN-ja, Bearing Point-USAID dhe BE.

Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës po kontribuon në zhvillimin e sektorit financiar duke zvogëluar rrezikun për sigurinë dhe stabilitetin dhe duke tërhequr vëmendjen për fusha ku nevojiten përmirësime në politikat. Dhe, në gjithë atë që bëjmë ne, si një vend pune dhe si një

institucion publik në qendër të ekonomisë së Kosovës, ne do të vazhdojmë ta përkushtojmë vëmendjen tonë për mirëqënien e ekonomisë së Kosovës në tërësi.

ZHVILLIMET MAKROEKONOMIKE

1.1. Vështrim mbi Ekonominë Ndërkombëtare⁴

1.1.1 Ekonomia Botërore

Rritja në ekonominë botërore mbetet e fortë, veçanërisht ndërmjet mesit të vitit 2003 dhe mesit të vitit 2004, me rritje globale të PBB-s e cila arrinte mesatarisht në 4.2%, e cila është më e lartë se tendenca historike prej 4.0%. Shtetet e Bashkuara dhe Kanadaja kontribuuan me rritje të kombinuar prej 4.0% në rritjen reale të PBB-s, ndërsa Kina shënoi një rritje prej 9.0% të PBB-s së saj duke patur një rënie nga 9.7% në fillim të vitit 2004. Në veçanti, prodhimi në rritje i naftës dhe rritja që shoqëroi çmimet e naftës ndihmuan në rritjen e PBB-s në Azinë Perëndimore me 5.5% ndërsa rritja në ekonominë rajonale në Azinë Jugore vlerësohet në 6.3%, ose 0.4 përqind më pak sesa gjatë vitit 2003. Rritja reale e PBB-s në Japoni ishte vetëm 0.1%, ndërsa në Amerikën Latine ishte 6.2%. PBB-ja në zonën euro u rrit me 0.3% nga 0.5% në tremujorin e dytë, ndërsa PBB-ja në Afrikë u rrit me 4.5%.

Rritja në PBB-n globale u nxit nga rritja e ndjeshme e PBB-s në Kinë dhe në një masë më të vogël nga përmirësimi i përshpejtuar në SHBA. Faktorët të cilët kontribuan në rritjen globale gjatë kësaj periudhe përfshinin politikat e përshtatura të pandërprera makroekonomike, fitimshmëria në rritje e korporatave, ndikimet e rritjes ekonomike nga tregjet e kapitalit dhe çmimet e strehimit, rritja e punësimit, dhe rritja e ndjeshme në Kinë.

Teksa rritja në tremujorin e parë të vitit 2004 ishte rritja më e madhe gjatë tre dekadave të fundit, tremujori i dytë përjetoi rritje më të ngadalshme, veçanërisht në Shtetet e Bashkuara, Japoni, dhe Kinë, kryesisht për shkak të rritjes së madhe në çmimet e naftës. Në vitin 2004, rritja e theksuar në çmimet e naftës u nxit nga ndërthurja e çështjeve të kërkesës dhe ofertës në disa prej vendeve me më tepër eksport të naftës. Në veçanti, rritja e çmimeve të naftës vinte kryesisht si rezultat i kërkesës më të fortë në krahasim me ofertën si edhe besimi i konsumatorëve, i cili pas një rënieje të ndjeshme në fillim të vitit 2004, u përmirësua dukshëm. Me gjithë paqëndrueshmërinë e dukshme, në Gusht, çmimet e naftës shënuan USD 51.5 për fuçi. Megjithatë, që prej mesit të Shtatorit, ato janë rritur duke tejkaluar edhe një herë mesataren e tyre në tri tremujorët e parë të vitit. Rritja e vërejtur është 42.0% më e lartë sesa në vitin e mëparshëm.

⁴Zhvillimet në Ekonominë Botërore, Bashkimi Evropian dhe Ballkani Perëndimor, kryesisht janë marrë nga: BQE "Buletini Mujor" 01/2005; Kombet e Bashkuara - Departamenti i Çështjeve Ekonomike dhe Shoqërore "Gjendja e ekonomisë botërore" 2005; Komisioni Evropian - Direktorati - Gjeneral për Çështjet Ekonomike dhe Financiare "Ballkani Perëndimor në Tranzicion", 12/2004.

Kërkesa gjithsej në qarkullim shkaktoi rritje të ndjeshme në çmimet e produkteve gjithashtu, të cilat që prej fundit të Dhjetorit të vitit 2003 u rritën me 27.0%. Çmimet e produkteve jo-lëndë djegëse u rritën dukshëm në fillim të vitit 2004, por më pas ato pësuan ulje, pjesërisht si rezultat i rritjes së ngadalshme në Kinë, një vend i cili përfaqëson një pjesë thelbësore të konsumimit gjithsej të disa produkteve. Në veçanti, ndryshimet më të mëdha, u shënuan në çmimet e industrisë së lëndës së parë të cilat në mesin e Nëntorit ishin 22.0% më shumë, në krahasim me gjithë vitin.

Me gjithë rënien e rritjes globale gjatë tremujorit të dytë, ende kishte një mundësi për rritje të mëtejshme, kryesisht si rezultat i Shteteve të Bashkuara, me mbështetjen e vendeve Aziatike. Nga ana tjetër, pavarësisht nga fakti që ajo përjetoi një përmirësim të përgjithshëm, rritja në zonën e euros ende mbetet e dobët dhe e varur nga kërkesa e jashtme.

Përsa u përket niveleve të inflacionit në mbarë botën, pas rënies në nivele jashtëzakonisht të ulëta në mesin e vitit 2003, nivelet e inflacionit u rritën, duke shkaktuar shqetësime për rritjen e sërishme të tyre. Lidhur me tregjet e këmbimit të huaj, deficioni aktual i llogarive të SHBA-s ishte faktori kryesor i cili bëri që të ulej besimi ndërkombëtar në dollarin Amerikan. Për rrjedhojë, euro u forcua edhe më shumë kundrejt dollarit ku norma e këmbimit euro-dollar Amerikan luhatej në USD 1.2 dhe USD 1.24 kundrejt euros. Në mesin e Nëntorit norma e këmbimit të dollarit Amerikan pësoi uljen më të madhe në gjitha kohërat kundrejt valutave të tjera kryesore, duke rënë në USD 1.3 kundrejt euros. Disa ndryshime u shënuan edhe për jenin Japonez gjithashtu, i cili pësoi një zhvlerësim të lehtë, ndërsa paundi pësoi një vlerësim disi të lehtë kundrejt dollarit Amerikan.

Shtetet e Bashkuara shënuan një përmirësim përse i përket aktivitetit ekonomik. Në fund të vitit 2004, PBB-ja reale u rrit me 3.9% në baza tre-mujore, duke pasuar me rritje prej 3.3% në tremujorin e dytë të vitit 2004. Kjo rritje u shkaktua kryesisht nga rritja e shpenzimeve të konsumimit vetjak për artikujt e qëndrueshëm. Gjithashtu, përveç faktit që eksportet u rritën më shpejt në krahasim me importet, kontributi i eksporteve neto ndaj rritjes së PBB-s ishte negativ.

Deficioni i llogarisë vijuese të SHBA-s vazhdoi të keqësohet gjatë gjithë vitit 2004, duke u vlerësuar në USD 166.2 miliardë, dhe duke përfaqësuar 5.7% të PBB-s në tremujorin e dytë. Pavarësisht nga zhvlerësimi i mëparshëm i dollarit Amerikan, deficioni i llogarisë vijuese mendohet të vazhdojë të mbetet në mbi 4.0% të PBB-s gjatë mesit të periudhës. Me gjithë këtë situatë, pati përkeqësime në deficionin e buxhetit gjithashtu, i cili u përlllogarit në USD 412.6 miliardë ose 9.4% më shumë sesa në vitin e mëparshëm.

Përsa i përket inflacionit të IÇK-s, në Tetor 2004, rritja vjetore e IÇK-s shënoi 3.2% nga 2.5% në Shtator. Kjo u shkaktua kryesisht nga rritja e çmimeve të energjisë (+10.4%).

Duke pasuar rritjen e ulët të vërejtur në fillim të vitit 2004, rritja e aktivitetit ekonomik në **Japoni** u ngadalësua në tremujorin e dytë, ndërkohë që pati një dobësim në tremujorin e tretë. Ky

ngadalësim në rritjen e aktivitetit ekonomik të Japonisë vinte kryesisht për shkak të përkeqësimit në përbërësit e konsumit si p.sh. eksportet dhe investimet jo-rezidente si edhe kontributet negative të tregtisë së jashtme dhe pagesave. Megjithatë, gjatë vitit 2004, PBB-ja reale u rrit me 0.1% në baza tre-mujore.

Gjendja e ekonomisë Japoneze u ndikua pjesërisht nga çmimet e larta të naftës, të cilat u reflektuan në rritjen e çmimeve të prodhuesit të brendshëm. Për më tepër, aktiviteti ekonomik u ndikua gjithashtu nga zvogëlimi në kërkesën e jashtme dhe fatkeqësitë natyrore të kohëve të fundit. Duke pasuar ndryshimet përkatëse në çmimet e ushqimeve, të cilat pësuan një zbritje prej 0.1%, në Tetor, IÇK-ja u rrit me 0.5% në baza vjetore.

Rritja në ekonominë **Kineze** u ngadalësua në vitin 2004, megjithatë ajo vazhdoi t'i tejkalojë vendet e tjera të botës. PBB-ja reale vjetore në Kinë u rrit me 9.1% në tremujorin e tretë të këtij viti, duke pasuar rritjen prej 9.7% në gjysmën e parë të vitit. Ky ngadalësim vinte si rrjedhojë e zvogëlimit të rritjes së investimeve deri në 27.7% krahasuar me tremujorin e parë kur ato u rritën me 43.0%. Në Tetor, inflacioni vjetor i IÇK-s u zvogëluar në 4.3% nga 5.2% në Shtator, kryesisht për shkak të luhatjeve të çmimeve të ushqimeve.

Rritja në çmimet e naftës mbështeti rritjen ekonomike në **Rusi**. Ndikuar nga konsumi dhe shpenzimet në investime dhe, veçanërisht nga kontributi negativ i eksporteve neto, në tremujorin e dytë, rritja e PBB-s pësoi një ulje të lehtë krahasuar me tremujorin e parë, duke arritur në 7.3% në baza vjetore. Përsa i përket zhvillimeve të çmimeve, inflacioni i çmimit të konsumit ishte në një nivel të lartë dhe vazhdon të rritet edhe më tej.

1.1.2. Bashkimi Evropian

Rritja në **zonën euro**, sipas vlerësimeve të Eurostatit, u ngadalësua me 0.3% në tremujorin e tretë nga 0.5% në tremujorin e dytë dhe 0.7% në tremujorin e parë të vitit 2004. Megjithatë, rritja ekonomike në zonën euro e ka ruajtur vullin e saj, me rritjen reale të PBB-s e cila arrinte në 1.8% në tremujorin e tretë të vitit 2004 nga 1.2% në fillim të vitit 2004. Shprehur më hollësisht, përforcimi i përmirësimit ndryshon ndërmjet vendeve dhe në disa prej tyre ai është ndikuar në mënyrë të ndjeshme nga kërkesa e jashtme. Faktorët të cilët kanë kontribuar në këtë rritje përfshijnë eksportet, të cilat në tremujorin e dytë u rritën me 7.6% krahasuar me tremujorin e parë, ndërsa në tremujorin e tretë rritja e tyre u ngadalësua në 6.1%. Nga ana tjetër, importet në zonën euro vazhduan të rriten në tremujorin e tretë me 8.7% nga 6.7% në tremujorin e dytë të vitit 2004.

Në tremujorin e tretë të vitit 2004, çmimet e konsumit u rritën me 0.5 % krahasuar me tremujorin e dytë, duke treguar kështu një stabilizim të çmimeve nga tremujori i dytë kur ato u

nxitën kryesisht nga rritja e taksave. Në të kundërt, çmimet e ushqimeve të papërpunuara ishin relativisht më të ulëta për shkak të kushteve të favorshme të motit. Për shkak të rritjes së çmimit të naftës, Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit (IHÇK) u rrit në 2.4% në Tetor ndërsa inflacioni thelbësor mbeti i pandryshuar në masën 2.0%.

Përsa i përket rritjes ekonomike të vendeve individuale, në **Gjermani**, PBB-ja reale u rrit me 1.3% në tremujorin e tretë 2004, duke shënuar zbritje prej 1.4% në tremujorin e dytë, ndërsa në fillim të vitit 2004 pati një rritje të ndjeshme prej 0.8%. **Franca** gjithashtu shënoi një ngadalësim në rritjen e PBB-s reale në 2.0% në tremujorin e tretë krahasuar me tremujorin e dytë kur ajo u rrit me 2.9%. **Italia** ka shënuar një rritje disi të qëndrueshme me rritje mesatare të PBB-s reale prej 1.3%, ndërsa **Belgjika** përjetoi një përmirësim me rritje reale të PBB-s prej 3.0% në tremujorin e tretë të vitit 2004 nga 2.9% në tremujorin e dytë. Në zonën euro **Finlanda** dhe **Greqia** shënuan rritjen më të lartë në PBB-n e tyre reale prej, përkatësisht, 3.7% dhe 3.8%.

Treguesit afatshkurtër tregojnë se prodhimi i **Suedisë** vazhdoi të rritej, edhe pse pati një rritje mesatare në tremujorin e tretë të vitit 2004. Eksportet neto përfaqësojnë pjesën kryesore të kësaj rritjeje, e cila u shoqërua me rritjen e investimeve, duke kontribuar me rritje prej 1.0% të PBB-s në tremujorin e dytë. Rritja e çmimit të naftës shkaktoi rritjen e shpenzimeve të transportit dhe kështu që kjo ndikoi në rritjen e inflacionit vjetor të IHÇK-s në 1.4% në Tetor nga 1.2%, mesatarisht, më parë atë vit.

Të njëjtët tregues në **Danimarkë** tregojnë një ngritje në rritjen e PBB-s reale në tremujorin e tretë të vitit 2004. Në tremujorin e dytë, PBB-ja reale në Danimarkë u rrit me një rritje tremujore prej 0.2%, rritje kjo shkaktuar nga formacioni i pandryshuar i kapitalit real bruto dhe konsumimi vetjak. Inflacioni i IHÇK-s, në baza vjetore, u rrit në 1.6% në Tetor nga 0.9% që ishte në Shtator.

Në gjysmën e parë të vitit 2004, Mbretëria e Bashkuar përjetoi një prodhim të fortë shoqëruar nga një ngadalësim në tremujorin e tretë, me rritje të PBB-s reale me 0.4% në baza tremujore, duke pasuar një rritje prej 0.9% në tremujorin e dytë. Kjo ishte kryesisht për shkak të rënies prej 0.1% në kapitalin e pandryshuar bruto e cila çoi në rënien e investimeve. Eksportet dhe importet u rritën me 1.9% dhe 1.6%, përkatësisht në baza tremujore.

Duke pasuar indeksin e harmonizuar të inflacionit të BE-s prej 2.0%, në vitin 2004, inflacioni i IHÇK-s të MB-s në baza vjetore qëndroi nën objektivin e parashikuar, i cili në Shtator arriti 1.1%, ndërkohë që në Tetor pati një rritje të lehtë në 1.2%.

Shtetet Anëtare të cilat hynë në BE në Maj 2004 përjetuan gjithashtu një aktivitet të fuqishëm ekonomik. Treguesit afatshkurtër tregojnë një ngadalësim të PBB-s reale në **Poloni**, në tremujorin e tretë të vitit 2004, e cila u rrit në baza vjetore me 6.1% duke pasuar rritjen prej 6.9% më herët në vitin 2004. Ato që kontribuan më shumë në këtë rritje ishin aktiviteti i madh në eksport dhe

përmirësimi në kërkesën e brendshme. Çmimi i ulët i ushqimeve dhe vlerësimi i kohëve të fundit të zlotës Polake ndikuan ndjeshëm në rritjen e inflacionit vjetor të IHÇK-s gjatë gjysmës së parë të vitit 2004, ndërsa në Tetor pati një rënie të lehtë në 4.6% nga 4.9% në Gusht kur ai arriti pikën e tij më të lartë.

Në mënyrë të ngjashme, **Republika Çeke** përjetoi një aktivitet të fortë ekonomik në tremujorin e tretë të vitit 2004. Rritja reale e PBB-s mbeti në masën 3.5% në fillim të vitit 2004 dhe pati një rritje të mëtejshme në tremujorin e dytë duke kontribuar në rritjen vjetore të PBB-s reale prej 4.1%. Shkaktari kryesor i kësaj rritjeje është kapitali fiks bruto, i cili pati ndikim kryesisht nga zhvillimet në ekonominë e ofertës ndërsa ndikimi i eksporteve neto në rritjen e PBB-s ishte negativ. Inflacioni vjetor i IHÇK-s në Tetor të vitit 2004 ishte 3.1% krahasuar me 2.8% në Shtator.

Në **Hungari** u vërejt një ngadalësim i rritjes vjetore të PBB-s reale, e cila në tremujorin e tretë të vitit ishte 3.7% në krahasim me 4.0% në tremujorin e dytë, shkaktuar tërësisht nga ndikimi i kërkesës së brendshme. Inflacioni vjetor i IHÇK-s arriti shumën 6.7% në Shtator ndërkohë që pati një rënie në 6.4% në Tetor, kryesisht për shkak të zhvillimeve në çmimet e mallrave të qëndrueshme të konsumit.

1.1.3. Ballkani Perëndimor

Viti 2004 shënoi një përshejtim të ekonomisë në Ballkanin Perëndimor, me rritje të vlerësuar të PBB-s prej 4.7% e cila është më e lartë sesa në vitin 2003 kur u rrit me 3.6%. Kjo rritje u shkaktua kryesisht nga rritja e PBB-s reale në Bosnje dhe Hercegovinë (BH) dhe Serbi dhe Mali i Zi (SMZ), e cila në vitin 2004 u rrit me 5.0% krahasuar me 3.5% dhe 3.0% në vitin 2003. Nga ana tjetër, rritja e PBB-s në Shqipëri u rrit me një ritëm të pandërprerë prej 6.0% ndërsa në Kosovë kjo rritje u ngadalësua duke arritur rritje reale të PBB-s prej 3.2%. Maqedonia gjithashtu shënoi një ngadalësim në rritjen reale të PBB-s e cila ra në 2.0% në vitin 2004 nga 3.2% në vitin 2003, ndërsa Kroacia përjetoi një zbritje të rritjes reale të PBB-s nga 4.3% në 2003 në 3.8% në vitin 2004. Të dyja Bullgaria dhe Rumania shënuan një rritje thelbësore në rritjen e tyre reale të PBB-s, përkatësisht 1.4% dhe 2.3%, më shumë se në vitin 2003. Edhe pse pati një ritëm të njëjtë në rritjen e PBB-s në vendet e Ballkanit Perëndimor gjatë viteve 2002-2003, vlerësimet shfaqin një rritje të pabarabartë në vitin 2004.

Tabela 1. Treguesit Kryesorë të Ekonomisë

<i>Ballkani Perëndimor⁵</i>		2001	2002	2003	2004
Rritja reale e PBB-s	%	5.1	3.7	3.6	4.7
Inflacioni (mesatarisht)	%	44.1	12.0	6.6	5.6
Bilanci i përgjithshëm qeveritar	% të PBB-s	-2.8	-3.4	-2.6	-2.7
Të ardhurat gjithsej	% të PBB-s	35.8	38.1	37.2	37.8
Shpenzime gjithsej	% të PBB-s	39.0	41.8	39.9	40.1
Bilanci tregtar me botën	Miliardë EUR	-8.2	-9.7	-9.7	n/a
Bilanci tregtar me BE-15	Miliardë EUR	-3.2	-4.1	-3.9	n/a
Bilanci il logarive rrjedhëse	% të PBB-s	-7.1	-10.7	-10.3	-11.6
Eksportet	Miliardë EUR	4.6	4.7	5.0	n/a
Importet	Miliardë EUR	12.8	14.5	14.6	n/a
Investimi i huaj i drejtpërdrejtë	Milionë EUR	1058	1042	1729	1367

Burimi: Komisioni Evropian- Direktorati - Gjeneral për Çështjet Ekonomike dhe Financiare "Ballkani Perëndimor në Tranzicion", 12/2004.

Në bazë të vlerësimeve dhe rezultateve, norma e inflacionit në gjithë rajonin në vitin 2004 ra në 5.6% nga 7.0% në vitin 2003. Kjo rënie në normat e inflacionit në pjesën më të madhe mund të jetë shkaktuar nga normat e ulëta në BH (0.9%), Maqedoni (0.5%), Kosovë (1.5%) and Shqipëri (3.4%). Rënie e normave të inflacionit u shënuar gjithashtu në Rumani, e cila ra nga 15.3% në vitin 2003 në 12.0% në vitin 2004. Gjatë vitit 2004, Kroacia dhe Bullgaria përjetuan një rritje në normat e tyre të inflacionit, me përkatësisht 0.4% dhe 3.7%. Edhe pse normat e inflacionit ranë në numra një-shifror, në Serbi dhe Mali i Zi nxitjet e inflacionit mbetën ende të larta (9.4%) në vitin 2004 të cilat u shkaktuan kryesisht nga rritja e çmimit të naftës si edhe nga rritja e normave të tërthorta të taksave. Megjithatë, krahasuar me vitin 2001 dhe 2002, normat e inflacionit në Ballkanin Perëndimor kanë rënë ndjeshëm nga 44.1% dhe 12.0% në vitin 2001 dhe 2002, në 5.6% në vitin 2004.

Viti 2003 u karakterizua nga një deficiet i lartë tregtar në Ballkanin Perëndimor, i cili arriti në 26.5% të PBB-s. Eksportet gjithsej u rritën me një ritëm më të shpejtë krahasuar me importet, duke u rritur me 5.4% krahasuar me rritjen prej 1.2% të impoerteve. Edhe pse eksportet u rritën më shpejt sesa importet, vendet e Ballkanit Perëndimor shënuan nivele të ulëta të eksporteve. Defiçiti tregtar i këtyre vendeve me BE-n arriti shumën 4.0 miliardë euro, e cila është 12.0% e PBB-s mesatare të rajonit.

Trendet fiskale në vitin 2004 kanë treguar profile të ndryshme krahasuar me vitin 2003 kur deficietet publike u ulën në 2.6% të PBB-s. Në vitin 2004, deficieti fiskal i Ballkanit Perëndimor u rrit në 2.7% të PBB-s i cili u shkaktua kryesisht nga mungesa e fondeve të jashtme për projekte

⁵ Të dhënat në këtë tabelë nuk përfshijnë Bullgarinë, Kroacinë dhe Rumaninë, pasi ato janë çështje memorandumi dhe ato janë vende kandidatë të Evropës Qëndrore dhe Juglindore.

investimi shoqëruar nga shpenzime të mëdhaja kapitale të cilat kontribuan në një rritje të theksuar në deficitin fiskal në Shqipëri nga 4.0% të PBB-s në vitin 2003 në 6.5% në vitin 2004. Nga ana tjetër, Bosnia dhe Hercegovina, e pakësoi pjesëmarrjen e saj të shpenzimeve publike në PBB në pothuajse 4.0% në vitin 2004 dhe për rrjedhojë çoi në një bilanc të lehtë pozitiv të bilancit qeveritar. Pas një deficiti prej 4.0% në vitin 2003, në Serbi dhe Mali i Zi vlerësimet tregojnë se bilanci i përgjithshëm i qeverisë është zvogëluar me rreth 2.7% të PBB-s në vitin 2004, ndërsa në Kosovë për herë të parë këtë vit pritet një deficit pas bilanceve të vazhdueshme positive në vitet e mëparshme. Kështu, deficiti pritet të financohet nga tepricat e akumuluar në të kaluarën.

Të hyrat e kapitalit nga investimet e drejtpërdrejta të huaja (IDH) janë rritur në mënyrë të ndjeshme në vitin 2003 kryesisht për shkak të procesit të privatizimit në Serbi dhe Mali i Zi. Megjithatë, rritja e të hyrave të kapitalit në Ballkanin Perëndimor në vitin 2004 pati një ngadalësim të lehtë duke u llogaritur në 2.9% të PBB-s ndërkohë që në vitin 2003 mbeti në 4.4% të PBB-s, e cila është e barasvlershme me 71.6 Euro shprehur për frymë. Në përgjithësi, borxhi i jashtëm i Ballkanit Perëndimor mbeti në masën 49.0% të PBB-s në vitin 2003 dhe në fund të vitit 2004 u ul në 42.0% të PBB-s.

1.2. Karakteristika të Përgjithshme të Ekonomisë së Kosovës⁶

Prodhimi i Brendshëm Bruto (PBB) gjatë vitit 2004, krahasuar me vitin 2003 shënoi një rritje reale prej 3.2%. Pas inflacionit dy-shifror prej 11.7% në vitin 2001, periudhat pas këtij viti treguan një lëvizje të qëndrueshme të normave të inflacionit, 3.6%, 1.0%, dhe 1.5% përkatësisht në vitet 2002, 2003, dhe 2004. Papunësia në Kosovë ende mbetet një prej shqetësimeve më të mëdha, ndërkohë që FMN-ja e vlerësoi në rreth 33% në vitin 2004. Bilanci i përgjithshëm tregtar, duke përfshirë lëvizjet tregtare dhe jo-tregtare të importeve dhe eksporteve, shënoi një bilanc negativ prej 845 milionë Euro ose 44.5% të PBB-s nominale.

Tendencat fiskale në vitin 2004 për herë të parë pas vitit 2000, dëshmuar një deficit prej 44.6 milionë euro ose 2.4% të PBB-s nominale. Ky deficit u shkaktua kryesisht nga rritja neto në shpenzime me 16.6%. Të hyrat ende varen nga taksat kufitare, të cilat në vitin 2004 u llogaritën rreth 69% të të hyrave gjithsej krahasuar me 89% në vitin 2000.

Ulja në kërkesat ndaj jorezidentëve me 5.4% krahasuar me vitin 2003, të cilat ishin 687 milion euro në vitin 2004, shkaktuan ulje në Mjetet e Huaja Neto (MHN) gjithsej të Korporatave Depozituese (KD) me 11.4%, duke u llogaritur në 617 milionë euro. Kërkesat e brendshme në vitin 2004 shfaqin një tablo krejtësisht ndryshe krahasuar me vitin e mëparshëm. Ndryshimi kryesor është që ato u kthyen në positive duke u llogaritur në 162 milionë euro në vitin 2004 nga -3, -44, -172, dhe -110 milionë euro në vitet 2000, 2001, 2002, dhe 2003.

Detyrimet e parasë së gjerë u shënuar në shumën 720 milionë euro. Në ndryshim nga viti i mëparshëm ku depozitat e transferueshme ende llogariten për një pjesë më të madhe krahasuar me depozitat e tjera (kohore dhe të kursimit), në vitin 2004 raporti i depozitave të tjera ndaj depozitave gjithsej përfshirë në paranë e gjerë, ishte 42.3% duke treguar një ulje të ndjeshme krahasuar me raportin prej 92.8% të depozitave të transferueshme në vitin 2000. Bazuar në vlerësimet e valutës në qarkullim, Kosova pati përmirësime përsa i përket ekonomisë së parave të gatshme, ku raporti i valutës jashtë korporatave depozituese (valuta në qarkullim) ndaj detyrimeve të parasë së gjerë në fund të vitit 2004 shënoi rreth 60% duke përfaqësuar raportin më të ulët që prej vitit 2000.

⁶ Shifrat e vitit 2004 bazohen në vlerësimet sipas stafit të FMN-s. Për shkak të ndryshimeve në shpenzimet e Qeverisë në fund të vitit 2004, këto vlerësime do të rishikohen.

1.2.1. Sektori Real

1.2.1.1. PBB

Rritja reale e ekonomisë së Kosovës në vitin 2004 arriti në shumën prej 3.2% me çmimet e pandryshueshme të vitit 2002. Kërkesa e brendshme dha kontribut negativ prej 2.1%, ndërsa bilanci tregtar kontribuoi me 5.3%. Kërkesa më e dobët e brendshme, e cila u ul me 1.5% krahasuar me vitin 2003, vjen si pasojë e uljes në të dyja, konsum dhe investime, përkatësisht me 1.4% dhe 2.3%. Bilanci tregtar i vitit 2004, duke përfshirë importet dhe eksportet tregtare dhe jo-tregtare është negativ, ku raporti i eksporteve me importet arrin 12.9%, i cili është rritur me 1.1 përqind krahasuar me vitin 2003; ndërkohë që duke përfshirë vetëm tregtinë komerciale, në fund të vitit 2004 raporti llogaritet në 3.4%. Paratë e dërguara nga punonjësit jashtë arritën në shumën 238 milionë euro në vitin 2004 ose 12.8% të PBB-s.

Tabela 2. Prodhimi i Brendshëm Bruto, me çmimet e pandryshuara të vitit 2002

(Në miliona Euro, vetëm nëse tregohet ndryshe)

	2000	2001	2002	2003	2004
Konsumi	2,654	2,749	2,630	2,616	2,579
Publik	1,015	1,044	948	905	851
Qeveria qendrore 1/	171	187	253	315	342
UNMIK & Donatorë të tjerë 2/	844	857	695	591	509
Privat	1,638	1,705	1,682	1,711	1,727
Investimi	586	682	598	524	512
Publik	298	273	222	220	206
Qeveria qendrore 1/	20	21	42	95	112
Investimi i donatorëve 2/	279	252	180	124	94
Privat (duke përfshirë NP-t & NSH-t)	288	409	376	304	306
Kërkesa e brendshme gjithsej	3,240	3,432	3,228	3,139	3,091
Eksportet e mallrave dhe shërbimeve	293	279	217	184	185
Importet e mallrave dhe shërbimeve	2,169	1,995	1,710	1,535	1,430
Prodhimi i Brendshëm Bruto	1,364	1,715	1,735	1,789	1,845
Rritja reale e PBB-s	-	25.7%	1.2%	3.1%	3.2%
Të hyrat e faktorit neto nga jashtë	450	414	390	359	340
prej të cilave: paratë e dërguara nga punonjësit jashtë	257	225	241	239	238
Të Hyrat e Disponueshme Kombëtare Bruto	1,814	2,129	2,125	2,148	2,186

Burimi: Vlerësimet e stafit të FMN-s.

1/ Të dhënat nga qeveria qendrore mund të pësojnë ndryshime.

2/ Sektori donator përfshin UNMIK-un, KFOR-in, dhe donatorë të tjerë të cilët shpenzojnë nën ombrellën e "programit të investimit publik", dhe shpenzime të financuara nga grantet e caktuara donatore (GCD-t). Ky prezantim përjashton pagat e personelit të KFOR-it si edhe konsumimin e mallrave të importuara drejtpërdrejtë nga KFOR-i.

Në vitin 2004 konsumi llogaritej 139.8% të PBB-s nga 146.2% në vitin 2003, ndërkohë që ai gjithashtu shfaq ulje në krahasim me konsumin e vitit 2003 me 1.4%. Konsumi privat në vitin 2004 llogaritej 66.9% të konsumit gjithsej, duke treguar një rritje nga viti në vit prej 0.9% ose duke kontribuar në konsumin gjithsej me 0.6% krahasuar me vitin 2003. Konsumi publik bëhet nga sektori qeveritar dhe institucionet nën Programin e Investimit Publik (PIP) të cilat së bashku janë duke treguar një tendencë në rënie prej -5.9% duke kontribuar në konsumin gjithsej me 0.8%.

Investimet në Kosovë mbeten në nivele të ulëta, të cilat në fund të vitit 2004 arritën në 512 milionë euro ose 27.7% të PBB-s në vitin 2004. Kjo tendencë vijon që prej vitit 2001 kur ato ishin në kulmin e tyre duke arritur në 682 milionë euro ose 39.7% të PBB-s, ndërsa në vitin 2002 ato arrinin në 34.5%, dhe 29.3% në vitin 2003. Investimet publike dhe private kanë shfaqur një rënie prej 6.4% dhe 0.7%; në të njëjtën kohë kontributet e tyre në investimet gjithsej ishin përkatësisht -2.6% and 0.3%.

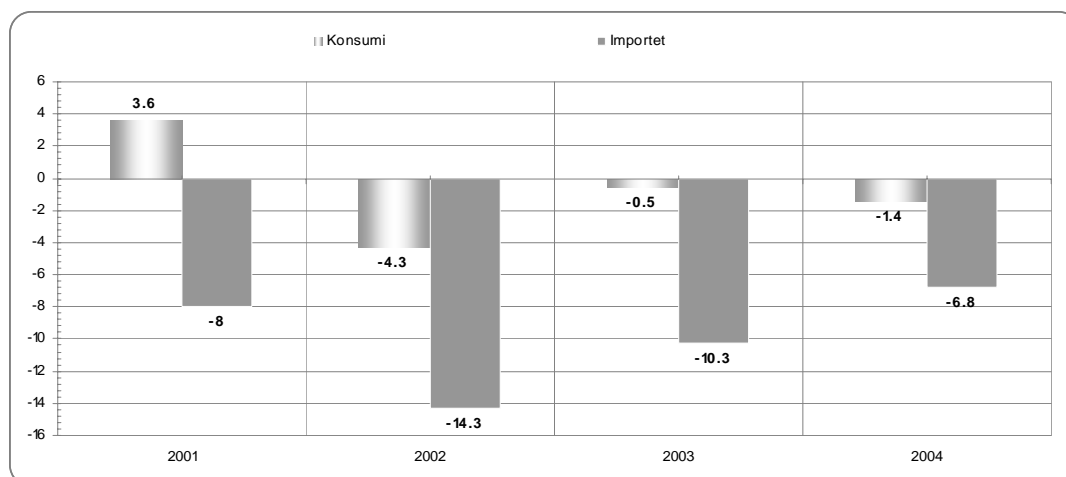
Konsumi dhe investimet e sektorit privat gjatë vitit 2004 mbetën të pandryshuara, duke u ulur me 0.8% krahasuar me vitin 2003. Përsa i përket strukturës sektorale, sektori privat llogaritet në 65.7% të kërkesës së brendshme gjithsej ose 93.9% të PBB-s në vitin 2004. Kërkesa e brendshme përbëhet kryesisht nga konsumi i cili në vitin 2004 llogaritej në 2.6 miliardë euro ose 83.7% e kërkesës së brendshme, e cila ishte e qëndrueshme që prej vitit 2001 ku llogaritej në 2.7 miliardë euro.

Siç tregohet në Tabelën 2, kërkesa e brendshme gjithsej ka pësuar një tendencë në rënie nga viti në vit që prej 2001 kur arriti nivelin më të lartë të rritjes prej 5.9%, ngadalësuar me një rritje nga viti në vit prej 1.5% në 2004 krahasuar me vitin 2003. Për shkak të bilancit negativ tregtar që prej vitit 2000, kërkesa e brendshme ishte më e lartë sesa PBB-ja, ndërsa në vitin 2004 ajo llogaritej në 167% të PBB-s.

Ndihma e huaj dhe paratë e dërguara nga punonjësit jashtë janë shumë domethënëse në tablonë e përgjithshme të ekonomisë në Kosovë dhe në vitin 2004 ato llogariteshin në 628 milionë euro ose 34.1% të PBB-s. Përkatësisht, në vitin 2000 ndihma e huaj dhe paratë e dërguara arritën nivelin 1.3 miliardë euro, duke qenë kështu burimi i pothuajse të gjithë PBB-s, dhe llogaritur në 93.2% të PBB-s të vitit 2000. Në vitin 2004, burimi kryesor i ndihmës së huaj ishte UNMIK-u, i cili llogaritej 50.5% të ndihmës së huaj gjithsej, ndërsa KFOR-i dhe donatorët e tjerë dhanë ndihmë financiare por të cilat përbënin një pjesë të vogël të tyre. Paratë e dërguara si të hyrat e faktorit neto nga jashtë mbetën të qëndrueshme gjatë periudhës 2000-2004. Ato lëviznin nga 257 milionë euro në 2000 në 238 milionë euro në vitin 2004, ose 12.9% të PBB-s. Kryesisht për shkak të lëvizjes së përmendur të parave të dërguara, hendeku gjithashtu ndërmjet PBB-s dhe ABBK-s u ngushtua edhe më tepër nga 133.0% në vitin 2000 në 118.5% në vitin 2004.

Që prej vitit 2000 ekonomia është përballuar me mos-kursime të cilat në vitin 2004 llogariteshin në 21.3% të PBB-s. Kjo kategori ka një tendencë në ulje krahasuar me 61.5%, 36.1%, 29.0%, dhe 26.1%, përkatësisht në 2000, 2001, 2002, dhe 2003. Duke qenë se ekonomia e Kosovës mbështetet kryesisht në importet, çdo rritje në importe vjen si rrjedhojë e konsumit të sektorit privat dhe publik (Figura 1). Rritja e PBB-s për frymë, që prej vitit 2001 tregon se Kosova është ende në nivel shumë të ulët, ndonëse në vitin 2004 ishte 939 euro për frymë.

Figura 1: Lëvizja e Konsumit dhe Importeve
(Ndryshim i përqindjes vjetore)

Përbërësi kryesor në bilancin tregtar të Kosovës janë importet, të cilat në vitin 2004 llogariteshin në 1.5⁷ miliardë euro. Ulja e kërkesës së brendshme u pasua me uljen e importeve. Ato u ulën me 10.2% krahasuar me vitin e mëparshëm ose me 29.2% krahasuar me nivelin më të lartë të importeve në vitin 2000. Në krahasim me importet, eksportet kanë qenë të vogla. Në vitin 2004 ato llogariteshin në 185 milionë euro ose 12.9% të importeve, duke theksuar kështu raportin ndërmjet eksporteve dhe importeve.

1.2.1.2 . Indeksi i Çmimit të Konsumit

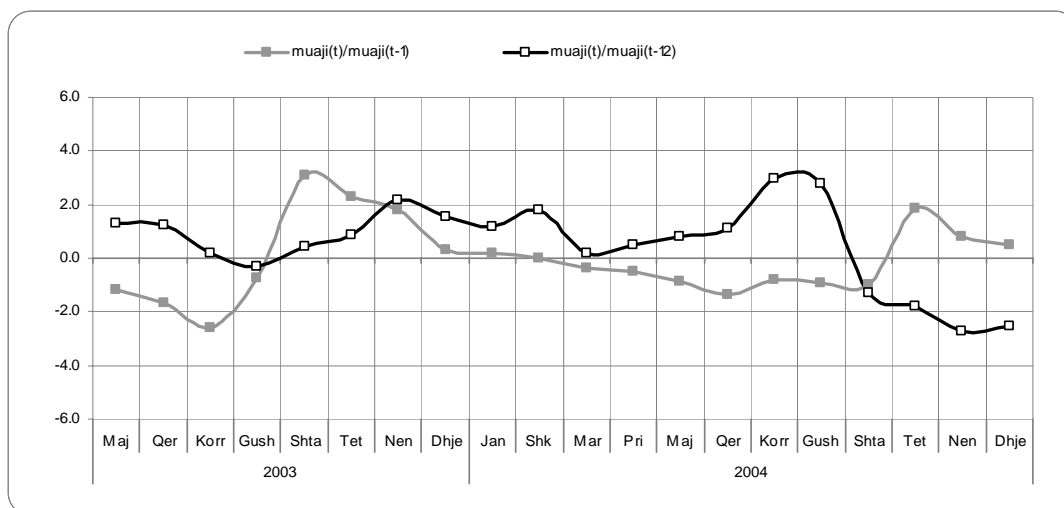
Gjatë vitit 2004 nuk ka patur ndryshime të theksuara të inflacionit sipas IÇK-s, duke dëshmuar në këtë mënyrë një lëvizje të qëndrueshme (Figura 2). Megjithatë, zhvillimet e IÇK-s nga muaji në muaj tregojnë që duke filluar nga Janari 2004, IÇK-ja ra nga 0.2% në -1.4% në Qershor 2004, pasuar nga një rritje prej 0.4 përqind në Korrik 2004, dhe ka patur një rritje të lehtë duke arritur 1.8% në Tetor 2004. Së fundmi, IÇK-ja nga muaji në muaj në Dhjetor 2004 ishte 0.5%.

Gjatë 12 muajve (e njëjta periudhë me vitin e mëparshëm) IÇK-ja tregon lëvizje më të paqëndrueshme, veçanërisht gjatë periudhës Janar-Shkurt pati luhatje prej 0.6% pasuar nga -1.2 përqind dhe duke qëndruar në 0.2% në Mars 2004. Nga ajo periudhë, Mars 2004 ka patur rritje

⁷ Për shkak të ndryshimeve në raportimin e përmbljedhjeve të importeve dhe eksporteve ndërmjet "Prodhimit të Brendshëm Bruto" dhe "Bilancit të Pagesave", të dhënat për bilancin e tregtisë tregojnë shifra të ndryshme.

të vazhdueshme duke arritur në Korrik në 3.0%. Periudha e Shtatorit tregon rënie të theksuar në -1.3% dhe -2.5% në Dhjetor krahasuar me të njëjtën periudhë të vitit të mëparshëm.

Figura 2: Indeksi i Çmimit të Konsumit

Bazuar në përlogaritjet dhe vlerësimet e stafit të FMN-s, inflacioni në Kosovë për vitin 2004 ishte rreth 1.5%, një rritje kjo prej 0.5 përqind krahasuar me vitin 2003. Në periudhat e mëparshme, normat e inflacionit në vitet 2001 dhe 2002 ishin më të larta. Në vitin 2001 norma e inflacionit llogaritej në 11.7%, por, vit pas viti normat e inflacionit ranë në 3.6% dhe që prej asaj kohe ka patur një lëvizje të qëndrueshme vit pas viti nga 0.5% në 3.6%. Për rrjedhojë, stabiliteti i çmimeve në afate më të gjata vazhdon të jetë tipari pozitiv i ekonomisë së Kosovës duke mbështetur në këtë mënyrë stabilitetin e përgjithshëm të ekonomisë.

1.2.1.3. Papunësia e Regjistruar

Sipas Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, gjatë vitit 2004 ka patur një rritje prej 6.9% të aplikuesve për punë. Gjatë vitit 2004, struktura e papunësisë sipas arsimit dhe gjinisë mbetet e njëjtë krahasuar me atë të vitit 2003 por me një ndryshim të lehtë në krahasim me vitet e mëparshme. Shprehur më qartë, në vitin 2000, raporti i femrave të papunësuar ndryshonte nga 43%, 44% në vitin 2001, ndërkohë që në vitin 2002 raporti u rrit thelbësisht në 63% për t'u rritur sërish në vitin 2003 në 45%, dhe së fundmi 46% në vitin 2004.

Tabela 3. Papunësia e Regjistruar

	2000	2001	2002	2003	2004
Papunësia e regjistruar gjithsej	208.074	237.958	282.305	282.305	301.982
Prej të cilave: femra	43.2	44.1	63.0	45.4	45.7
Klasifikimi sipas arsimit (në %)					
Fillor	58.1	60.4	61.5	63.0	63.4
I Mesëm	38.8	37.0	36.2	35.3	35.1
Universitar	3.1	2.6	2.2	1.8	1.5

Burimi: Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale.

Shënim: Përqindjet janë të shprehura sipas numrit gjithsej të të papunësuarve.

Në papunësia gjithsej sipas arsimit për vitin 2004, përqindja e të papunësuarve me diplomë universitare ishte 1.5% krahasuar 3.1%, 2.6%, 2.2%, dhe 1.8%, përkatësisht në vitet 2000, 2001, 2002, dhe 2003. Përqindja e të papunësuarve me arsim të mesëm ishte 35.1% ose më pak se 3.7 përqind krahasuar me kulmin e saj në vitin 2000. Të papunësuarit me arsim fillor është 63.4%.

Megjithatë, në tabelën e mësipërme gjenden vetëm të papunësuarit e regjistruar. Por, në të vërtetë, në zyrën përkatëse të papunësisë ka persona të papunë dhe të cilët nuk janë të regjistruar. Përgjithësisht, sipas vlerësimeve të stafit të FMN-s, papunësia në Kosovë është rreth 33%. Bazuar në skenarin e stafit të FMN-s lidhur me papunësinë, një rritje vjetore punësimi prej 3% gjatë dhjetë viteve të ardhshme do të krijonte rreth 145.000 vende pune të reja shtesë, ndërkohë që norma e papunësisë do të ulej në 25%. Gjithashtu, vlerësimet e këtij stafi shprehin se punësimi informal në vitin 2004 ishte rreth 150.000.

1.2.2. Sektori Fiskal

Për herë të parë që prej vitit 2000, buxheti i konsoliduar i Kosovës regjistroi një deficit buxheti 44.6 milionë euro ose 2.4% të PBB-s nominale. Ky deficit kryesisht vjen si shkak i rritjes së shpenzimeve me 19.1% krahasuar me vitin e mëparshëm duke arritur në shumën 649.2 milion Euro. Ndërkohë që krahasuar me luhatjen e shpenzimeve, të ardhurat mbeten të qëndrueshme, duke shënuar një rritje prej 2.5% ose rritje neto në shpenzime me 16.6%.

Tabela 4. Buxheti i Konsoliduar i Kosovës
 (Shprehur në miliona Euro, vetëm nëse tregohet ndryshe)

	2000	2001	2002	2003	2004
Të ardhurat	128.5	321.3	499.6	589.6	604.6
Qeveria qendrore	128.5	306.3	479.8	566.1	574.8
Taksat e drejtpërdrejta	6.4	28.8	48.3	63.5	72.2
Taksat jo të drejtpërdrejta	113.9	256.0	389.9	462.4	464.9
Të ardhurat jo nga taksat	8.3	21.5	41.6	40.2	37.8
Të ardhurat vetë-burimore të komunave	0.0	15.0	19.9	23.6	29.8
Shpenzimet	203.8	245.7	402.3	545.1	649.2
Shpenzimet rrjedhëse	186.8	225.1	360.4	448.7	534.2
Pagat	92.3	109.5	131.4	145.7	170.1
Mallrat dhe shërbimet	44.1	55.4	121.3	173.7	181.9
Transfertat dhe subvencionet	50.4	60.2	107.7	127.0	167.2
Të tjera [rezervat]	0.0	0.0	0.0	2.3	15.0
Shpenzimi kapital	17.0	20.6	41.9	96.4	115.0
Bilanci i përgjithshëm (përpara mbështetjes buxhetore)	-75.3	75.6	97.3	44.6	-44.6
Mbështetja buxhetore	120.6	41.1	9.6	0.0	0.0
Bilanci i përgjithshëm (pas mbështetjes buxhetore)	45.2	116.7	106.9	44.6	-44.6

Burimi: Qeveria qendrore dhe vlerësimet e FMN-s.

Shënim: Shifrat për vitin 2004 do të ndryshojnë për shkak të shpenzimeve në tremujorin e fundit të vitit 2004.

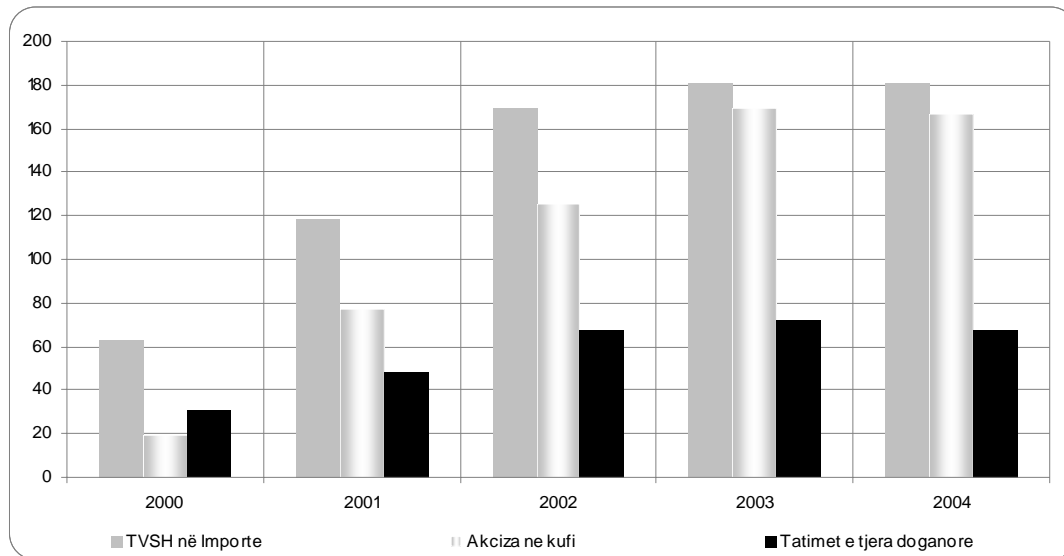
Krahasuar me vitin e mëparshëm të ardhurat e buxhetit u rritën me 2.5%, dhe me përqindje të PBB-s arritën 31.9% në vitin 2004 nga 32.8% në vitin 2003. Siç paraqitet në Figurën 3, burimet kryesore të të ardhurave janë ato që mblidhen nga kufiri, rreth 69% të të ardhurave në vitin 2004. Ndërkohë që në krahasim me vitin e mëparshëm, pjesa e taksave të kufirit në të ardhurat gjithsej u ul nga 71.6% në vitin 2003 dhe 88.6% në vitin 2000. Taksat kryesore në taksat e kufirit janë taksat e aksisë dhe TVSH me një pjesë prej 74.7% të taksave gjithsej të kufirit. Në raport me PBB-n nominale në fund të vitit 2004 taksa ishte 29.9% krahasuar me 30.3%, 27.0%, dhe 26.8% në përkatësisht 2003, 2002, dhe 2001.

Të ardhurat e mbledhura në emër të qeverisë qendrore mbeten në një nivel shumë të lartë krahasuar me ato të mbledhura nga qeveria lokale (komunat). Në vitin 2000 nuk kishte mbledhje të të ardhurave në nivel të qeverisë lokale, kështu që, të gjitha të ardhurat mblidheshin nga qeveria lokale. Por, një vit më pas kjo strukturë filloi të ndryshojë; në vitin 2001 qeveria lokale mblodhi 4.6% të të ardhurave gjithsej, 3.9% në 2002, 4.0% në 2003 dhe në vitin 2004 raporti ishte 4.9%.

Rritja e shpenzimeve me 38.6% kryesisht vjen nga rritja në shpenzimet rrjedhëse me 27.6% dhe shpenzimet e kapitalit me 89.6%, ndërsa kontributet e tyre në shpenzimet gjithsej ishin përkatësisht 22.8% dhe 15.8%. Pagat kontribuan në rritjen e shpenzimeve rrjedhëse me 8.3% ndërsa mallrat dhe shërbimet me 6.8%, transfertat dhe subvencionet me 12.5%. Mallrat dhe shërbimet janë përbërësi kryesor me një pjesë prej 35.5% të shpenzimeve rrjedhëse gjithsej për

vitin 2004. Shpenzimet kapitale u rritën me 89.6% krahasuar me vitin e mëparshëm dhe si pjesë e PBB-s nga 5.4% në 9.6%.

Figura 3: Përbërja e taksave të kufirit
(Shprehur në miliona Euro)

Që prej vitit 2000, kërkesa e brendshme në Kosovë është më e lartë sesa prodhimi i brendshëm, që nënkupton se pothuajse çdo ndryshim në kërkesën e brendshme pasohet nga i njëjti ritëm i importeve. Kjo do të shkaktonte përkeqësimin e mëtejshëm të bilancit të tregtisë dhe llogarisë rrjedhëse. Problemi i defiçitit të dyfishtë është mjaft shqetësues dhe politikat të cilat mund të ndikojnë në të janë të kufizuara.

1.2.3. Sektori Financiar

Edhe pse gjatë periudhës nga viti 2000 në 2003, mjetet e huaja neto (MHN) të korporatave depozituese (KD), tregojnë rritje, ku në vitin 2001 kishte 386.3% rritje, në 2002 u rrit me 10.7%, në 2003 me 7.4%, në vitin 2004 paraqitet një tablo e ndryshme. Për shkak të rënies së depozitave të qeverisë qendrore në KD me rreth 130.4 milionë euro nga njëra anë, dhe rritjes së kërkesave ndaj sektorit privat (korporatat private jo-financiare dhe ekonomitë familjare) me 140.9 milionë euro, kërkesat e brendshme filluan të tregojnë vlera positive duke arritur shumën 161.3 milionë euro në vitin 2004 nga -109.9 milionë euro në vitin 2003. Detyrimet e parasë së gjerë gjithashtu shfaqin një rritje nga 502 milionë Euro në vitin 2003 në 720.2 milionë euro në vitin 2004, rritja e cila është kontribuar 0.4% nga depozitat e transferueshme dhe 43.3% nga depozitat e tjera [të afatizuara].

Tabela 5. Pasqyrë e Korporatave Depozituese
(Shprehur në miliona Euro, vetëm nëse tregohet ndryshe)

	2000	2001	2002	2003	2004
Mjetet e huaja neto	120,524	586,207	649,007	696,982	617,298
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	142,743	607,717	673,613	726,383	687,027
Detyrimet ndaj jo-rezidentëve	22,219	21,509	24,606	29,401	69,729
Kërkesat e brendshme	-2,509	-43,895	-172,094	-109,967	161,270
Kërkesat neto ndaj qeverisë qendrore	-5,657	-69,811	-258,592	-342,740	-212,398
Kërkesat ndaj sektorëve të tjerë	3,148	25,916	86,498	232,773	373,668
Detyrimet e parasë së gjerë	106,185	486,765	413,558	501,185	720,198
Depozitat e përfshira në paranë e gjerë*	106,185	486,765	413,558	501,185	720,198
Depozita të transferueshme	98,572	361,976	285,278	303,721	305,621
Depozita të tjera	7,613	124,788	128,280	197,464	414,577
Depozitat jashtë parasë së gjerë	2,984	13,438	25,113	32,758	3,987
Kapitali aksionar dhe të tjera	11,077	25,162	43,805	61,075	55,561
Zëra të tjerë (neto)	-2,231	16,948	-5,562	-8,003	-1,177

1/ Deri në Maj-'04 përfshin të gjitha korporatat jo-financiare (vetëm për KTD-t);

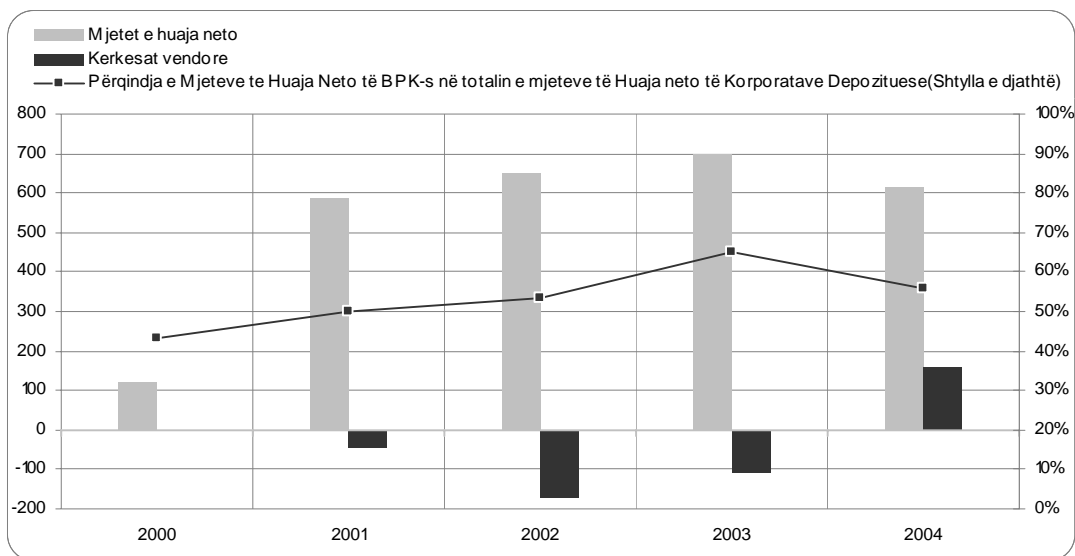
2/ Deri në Maj-'04 të dhënat për ekonomitë familjare përfshin OJSHEF;

3/ Përfshin fonde të kontribuara nga zotëruesit residentë;

* Ndërsa deri në Maj '04 sektori i mbajtjes së parave përbëhej nga korporatat jo-financiare dhe ekonomitë familjare, duke filluar nga Qershori '04 sektori i mbajtjes së parave është shtrirë me pushtetin e përgjithshëm duke përfshijtur pushtetin qendror dhe sektori financiar duke përfshijtur korporatat depozituese. Depozitat që i përkasin parasë së gjerë janë depozita të transferueshme dhe depozita me maturitet fillestar prej 2 ose më pak vitesh, ndërsa më pare nuk aplikoheshin kufiri i maturitetit. Të dyja ndryshimet në përkufizimin e parasë krijojnë një pauzë përkufizuese në seritë kohore.

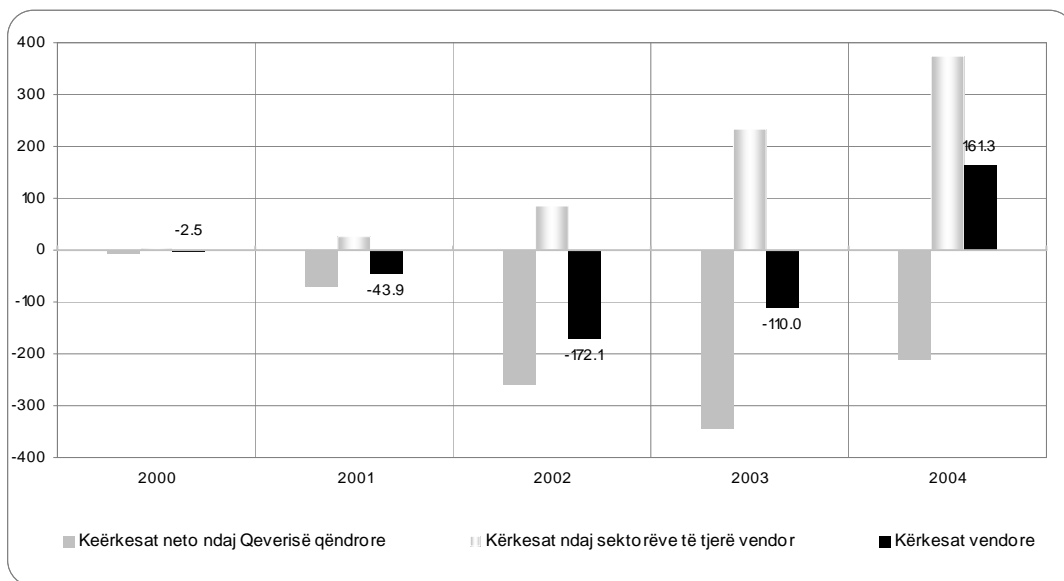
Kërkesat e KD-ve ndaj jo-rezidentëve, siç paraqitet në tabelën 5, janë shumë më të larta sesa detyrimet ndaj jo-rezidentëve. Kërkesat patën një rënie prej 5.6%, duke kontribuar kështu në uljen e MHN-ve (11.4%) në ndryshim me detyrimet ndaj jo-rezidentëve të cilat u rritën me 137.2% edhe pse nga nivele të ulëta, duke patur kontribut negativ deri në rënien e MHN-ve me 5.8%. Ashtu si në depozitat e viteve të mëparshme, dhe duke filluar nga viti 2003 investimet në letra me vlerë krahas aksioneve, kanë pjesëmarrjen më të lartë në kërkesat ndaj jo-rezidentëve, 91.9% në vitin 2004 ose rritje në krahasim me 89.9% në vitin 2003. Raporti i BPK-s në depozita dhe investime në letra me vlerë krahas aksioneve në vitin 2004 ishte 53.9% dhe 52.7% ndërsa pjesa e mbetur i përket Korporatave të Tjera Depozituese (KTD).

Figura 4: Korporatat Depozituese MHN dhe kërkesat e brendshme
 (Shprehur në miliona Euro, vetëm nëse tregohet ndryshe)

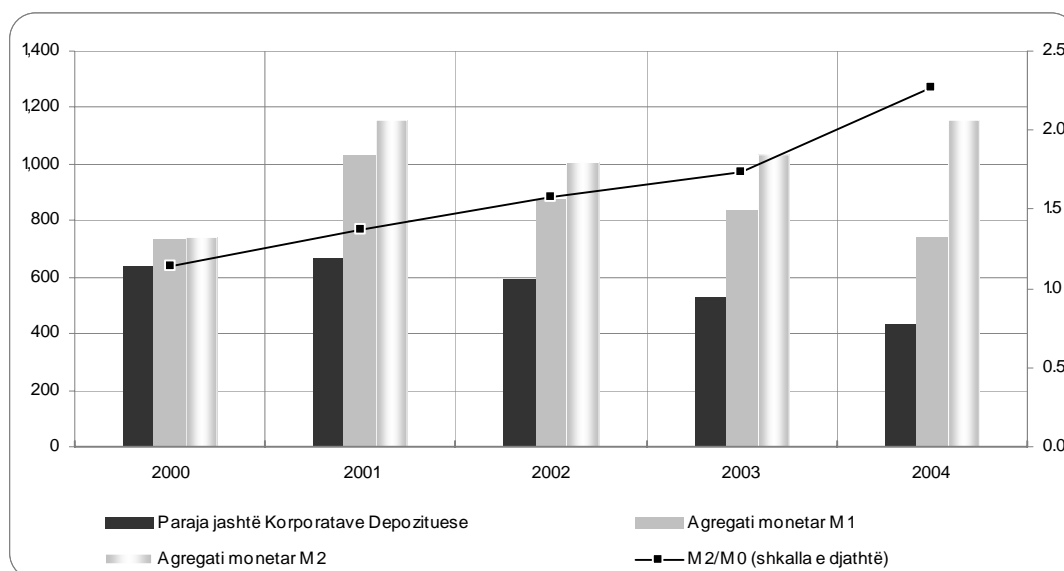
Depozitat e sektorit fiskal ose të qeverisë qendrore në KD nga viti 2000 deri në vitin 2003 patën një rritje të ndjeshme nga viti në vit, duke filluar nga 5.6, 69.8, 258.6, dhe 342.7 milionë euro përkatësisht në vitet 2000, 2001, 2002, dhe 2003. Viti 2004 shfaq lëvizje të ndryshme krahasuar me vitet e mëparshme. Në vitin 2004 depozitat e sektorit fiskal u ulën me 130 milionë euro ose 38% në krahasim me vitin 2003.

Figura 5: Kërkesat e brendshme të korporatave depozituese sipas sektorëve
 (Shprehur në miliona Euro, vetëm nëse tregohet ndryshe)

Ulja në vitin 2004 të depozitave të sektorit fiskal në KD (figura 5) dhe si një rritje 'plotësuese' në kërkesat ndaj sektorëve të tjerë të brendshëm (kreditë ndaj korporatave jo-financiare dhe ekonomive familjare) e zhvendosën sektorin financiar nga pozicioni i detyrimit neto në pozicionin e kërkesës neto. Kërkesat e sektorit financiar ndaj sektorëve të tjerë të brendshëm u rritën në mënyrë të ndjeshme që prej vitit 2000 ndërkohë që në fund të vitit 2004 ato u llogaritën në 373.6 milionë euro. Përsa i përket strukturës së kredive, ato iu jepen korporatave jo-financiare dhe ekonomive familjare. Kështu, në fund të vitit 2004, korporatat e tjera jo-financiare u llogaritën në 290 milionë euro ose 77.6% krahasuar me 83.3%, 91.8% në përkatësisht 2003, dhe 2002. Nga kjo luhajte, ne mund të vërejmë se kreditë e dhëna ndaj ekonomive familjare paraqesin një tendencë të konsiderueshme në rritje. E gjithë shuma prej 373.6 milionë euro paraqet huatë e dhëna nga KTD-t. (bankat komerciale).⁸

Figura 6: Agregatët monetarë dhe koeficienti i parasë
(Shprehur në miliona Euro, vetëm nëse tregohet ndryshe)

Agregati monetar M2 (M1+depozita të tjera) siç tregohet në figurën 6, tregon një rritje prej 12.1% krahasuar me vitin 2003 dhe në vitin 2004 ai qëndronte në 1.155 miliardë euro. Gjatë vitit 2004 u shënuar një rritje e depozitave të tjera (të afatizuara dhe të kursimit) me 109%, duke kontribuar në rritjen e M2 me 21.1%. Nga ana tjetër, agregati monetar M1 pësoi një rënie nga 832.7 milionë euro në vitin 2003 në 740.6 milionë euro në vitin 2004, duke kontribuar me -8.9% në M2 e përgjithshme. Valuta jashtë korporatave depozituese (sipas vlerësimeve të stafit të FMN-s) si një nga përbërësit e M1 paraqet rënie nga 529 milionë euro në vitin 2003 në 435 milionë euro në vitin 2004 duke kontribuar me -11.3% në M1. Pjesa e depozitave të

⁸ Për më tepër të dhëna shiko "Zhvillimet në sektorin bankar".

transferueshme në M1 ishte 41.3% ose një rritje nga 36.4% në vitin 2003 duke vërtetuar që ka një zhvendosje në M1 valuta jashtë bankave në depozitat e transferueshme.

Raporti i valutës jashtë korporatave depozituese ndaj detyrimeve të parasë së gjerë në fund të vitit 2004 pati një rënie në 60.4%. Raporti paraqet një rënie të ndjeshme krahasuar me vitet 2000, 2001, 2002, dhe 2003 me nga përkatësisht 599.9%, 137.2%, 142.4%, dhe 105.5%. Kjo tendencë vjen nga rënia e valutës jashtë korporatave depozituese 637 milionë euro në vitin 2000 në 435 milionë euro në vitin 2004, dhe rritja në detyrimet e parasë së gjerë nga 106 milionë euro në vitin 2000 në 720 milionë euro në vitin 2004. Luhajtjet e paraqitura më lart theksojnë që ekonomia e Kosovës është në një proces transformimi nga ekonomia e parave të gatshme në ekonomi me para jo të gatshme. Nëse në vitin 2000 në banka kishte një euro, gjashtë euro ishin jashtë sistemit bankar, në të kundërtën në vitin 2004 nëse në banka kishte një euro, vetëm 0,6 euro gjendeshin jashtë bankave. Për shkak të besimit të rritur në KTD-t (bankat komerciale) operacionet në Kosovë pasuan një rritje të ndjeshme në depozitat në bankat komerciale, gjatë periudhës 2000-2004 kishte një rënie të vazhdueshme në paranë e gjerë ndaj raportit të PBB-s, ndërkohë që në fund të vitit 2004 ajo qëndronte në 62.6%.

1.2.3.1. Zhvillimet në sektorin bankar

Në fund të vitit 2004, sektori bankar në Kosovë përbëhej nga shtatë banka komerciale: ProCredit Bank (PCB), Raiffeisen Bank e Kosovës (RBKO), Banka e Re e Kosovës (BRK), Banka për Biznes Privat (BPB), Banka Ekonomike (BE), Kasa Bank (KSB) dhe Banka Kreditore e Prishtinës (BKP). Edhe pse gjatë periudhës 2002-2004 asnjë bankë të re nuk iu dha licensë nga Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës (BPK), bankat në Kosovë kanë zgjeruar rrjetin e tyre të punës përmes degëve të tyre, shoqëruar me një shtrirje të madhe të shërbimeve. Në mënyrë të ngjashme, struktura e pronësisë së bankave nuk ka pësuar ndonjë ndryshim të ndjeshëm, ku që prej fundit të vitit 2001 vetëm dy banka kanë patur pjesën më të madhe të pronësisë së huaj dhe pesë banka me pjesën më të madhe pronësi të brendshme.

Në fund të vitit 2004 ka patur 217 njësi bankare që operojnë në Kosovë, të cilat krahasuar me vitin 2003 u rritën në numër me 60 njësi. Rritja në numrin e njësive bankare që operojnë në Kosovë u shoqërua me rritje në punësim nga ana e bankave komerciale, të cilat në fund të vitit 2004 u llogaritën në 2,068 punonjës me kohë të plotë.

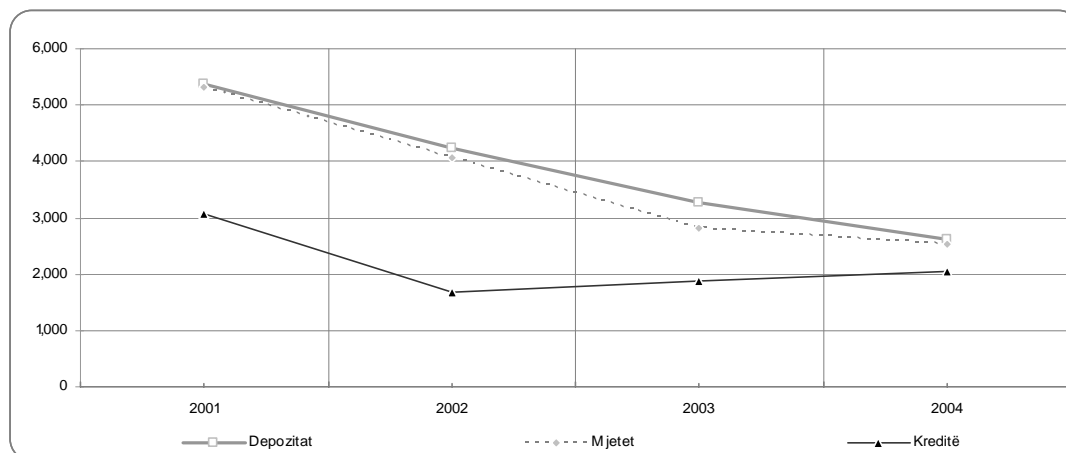
Gjatë vitit 2004, bankat në Kosovë kanë përmirësuar rrjetin e tyre bankar të punës duke vënë në përdorim teknologjinë më të re. Vendosja e teknologjisë së re ka mundësuar bankat që të rrisin sigurinë në dhënien e shërbimeve, zgjerojnë gamën e produkteve që ato japin dhe shkurtojnë shpenzimet e përgjithshme. Për më tepër, teknologjia e re i ka mundësuar klientët që t'i përdorin shërbimet bankare drejtpërdrejtë dhe në mënyrë të vazhdueshme gjatë 24 orëve. Deri në Dhjetor

2004, numri i bankomateve në sektorin bankar arriti në 43. Duke ndjekur tendencën e zhvillimit botëror bankar, si edhe tendencën ndryshe të popullsisë në Kosovë drejt përdorimit të shërbimeve bankare, bankat iu kanë dhënë klientëve të tyre shërbime të reja si p.sh. kartat e kreditit dhe të borxhit, siç janë Visa dhe MasterCard.

Mjetet gjithsej të sektorit bankar të zotëruara nga një punonjës arritën në shumën 385,789 euro, e cila është një rritje prej 10.9 % krahasuar me fundin e vitit 2003. Duke llogaritur produktivitetin sipas numrit të punonjësve për njësi bankare, ne marrim tendencat e njëjta ndaj ndryshimeve në produktivitet të llogaritura sipas mjeteve të përdorura nga një punonjës. Për rrjedhojë, numri i punonjësve për degë tregon rënie në numrin e punonjësve për njësi operative me 12.5 % në vitin 2004 krahasuar me vitin 2003.

Sipas grafikut dhënë nga Indeksi i Herfindahl-Hirschman (IHH), përqëndrimi i sektorit bankar në Kosovë në vitin 2004 ka pësuar rënie. Vlera e IHH-s ka rënë në fund të vitit 2004 në 2,536 pikë nga 2,803 pikë në fund të vitit 2003, ndërkohë që ka pësuar rënie me 1,255 pikë krahasuar me vitin 2002. Përveç kësaj, në tregun e depozitave u vërejt edhe rënia në indeks dhe rritja e konkurrencës. Vlera e IHH-s në vitin 2004 u ul me 621 pikë krahasuar me fundin e vitit 2003 dhe mbeti në 2,625 pikë. Kjo tendencë në zhvillimin e nivelit të përqëndrimit në sektorin bankar mund të jetë rezultati i rritjes së konkurrencës në mbledhjen e depozitave duke i detyruar bankat që të operojnë në një mjedis më konkurrent. Gjithashtu, ndikimi i depozituesve të mëdhenj, të cilët përqëndrohen vetëm në pak banka, mund të jetë arsyeja për një vlerë më të lartë të IHH-s në depozita. Ndërkohë, siç paraqet edhe Figura 7, përqëndrimi i kredive pësuan një rritje të lehtë gjatë vitit 2004 në 2,053 pikë nga 1,877 pikë në fund të vitit 2003. Këto zhvillime në nivelet e përqëndrimit tregojnë se sektori bankar është më konkurrent në dhënie të kredive sesa në marrjen e depozitave.

Figure 7: Indeksi Herfindahl-Hirschman (të gjitha bankat)

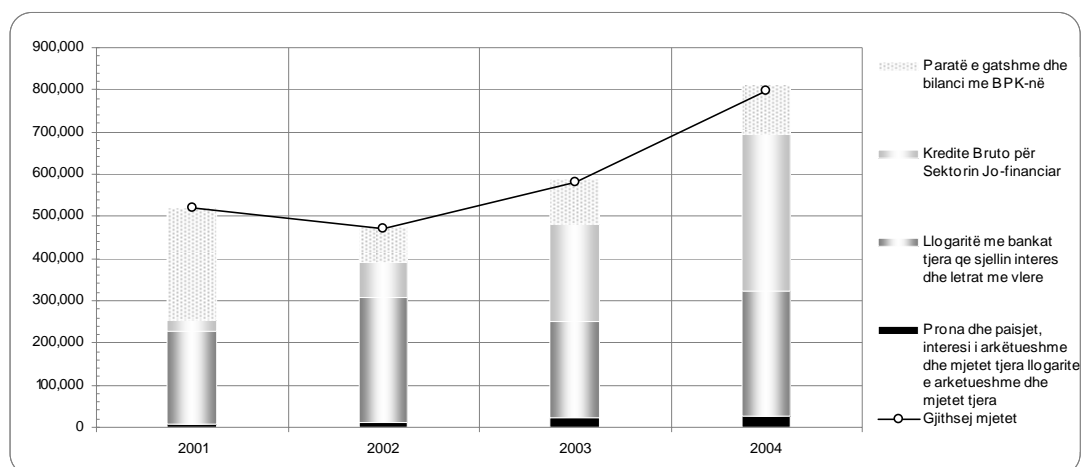

Duke llogaritur nivelin e konkurrencës së sektorit bankar në Kosovë sipas pjesës në treg të tri bankave më të mëdhaja (C3), marrim të njëjtat tendenca me zhvillimet e përqendrimit llogaritur sipas IHH-s. Për rrjedhojë, përsa u përket mjeteve dhe depozitave, C3 brenda tregut të brendshëm bankar është duke rënë gradualisht. Në fund të vitit 2004, përqendrimi i pjesës më të madhe të bankave llogaritur si një pjesëmarrje e kombinuar e tri bankave në mjetet gjithsej të sektorit bankar pësuan një ulje. Në veçanti, në fund të vitit 2004 mjetet e tri bankave më të mëdha në mjetet gjithsej ranë me 0.5 përqind dhe arritën në 74.0% të mjeteve gjithsej të sektorit bankar, ndërsa depozitat bankave më të mëdha ndaj depozitave gjithsej pësuan një rënie prej 0.4 përqind krahasuar me vitin 2003 (75.0%) dhe u llogaritën në 74.4% të depozitave gjithsej të sektorit bankar. Përsa u përket kredive, në fund të vitit 2004 tri bankat më të mëdha rritën pjesëmarrjen e tyre në kreditë gjithsej të sektorit bankar duke u llogaritur në 71.0% të kredive gjithsej ose më shumë se 4.0 përqind krahasuar me vitin 2003.

1.2.3.2. Struktura e Mjeteve të Sektorit Bankar në Kosovë

Mjetet gjithsej të sektorit bankar në fund të vitit 2004 ishin 797.0 milionë euro, një rritje prej 215.5 milionë euro krahasuar me fundin e vitit 2003. Siç paraqitet në Figurën 8, mjetet gjithsej që prej vitit 2001 kanë pësuar një tendencë në rritje . Në vitin 2002, mjetet gjithsej të sektorit bankar duken të jenë ngadalësuar përsa i përket rritjes përkatëse prej 9.2% krahasuar me vitin 2001. Megjithatë, ato u rritën sërish në vitin 2003 duke u rritur me 23.4% krahasuar me vitin 2002. Në mënyrë të ngjashme, mjetet gjithsej u rritën me 37.1% në vitin 2004 krahasuar me fundin e vitit 2003. Mjetet e sektorit bankar kanë patur gjithashtu një rritje të qëndrueshme përsa i përket pjesës së tyre ndaj PBB-s. Sipas vlerësimeve të PBB-s dhënë nga FMN-ja, në fund të vitit 2003, mjetet gjithsej të sektorit bankar arrinin në 39.0% të PBB-s ndërsa në fund të vitit ato u rritën në 42.0%.

Figura 8 : Struktura e mjeteve të sektorit bankar në Kosovë, në '000 Euro

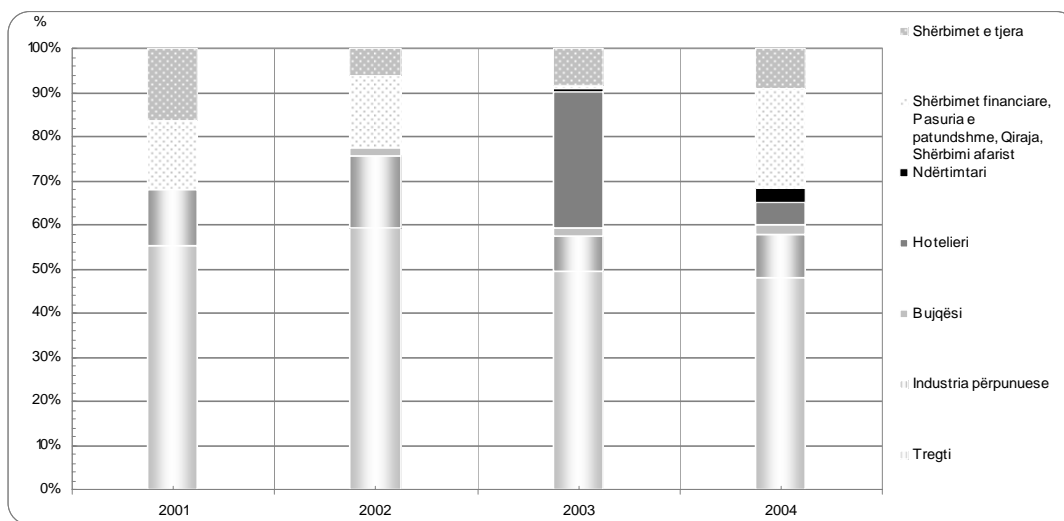
Për shkak të pjesës së konsiderueshme në mjetet gjithsej të sektorit bankar (37.3 %), plasmanet jashtë dhe investimet në letrat me vlerë u rritën me 31.8% në vitin 2004 krahasuar me vitin 2003. Megjithatë, gjatë periudhës 2001-2004 ato pësuan një tendencë të parregullt, duke shënuar një rritje relative prej 32.9% në vitin 2002 krahasuar me vitin 2001, ndërsa në vitin 2003 ato ranë me 22.8% krahasuar me vitin 2002 kur ato ishin 292.7 milionë euro. Duke përbërë 14.0% të mjeteve gjithsej, letrat me vlerë jashtë kanë rënë me 6.6% në vitin 2004 krahasuar me vitin 2003, llogaritur në 111.8 milionë euro, ndërsa plasmanet jashtë pësuan një rritje relative prej 75.0% në vitin 2004 dhe u llogaritën në 23.3% të bilancit të gjendjes gjithsej.

Kreditë, si një pjesë themelore e mjeteve gjithsej të sektorit bankar, duken të jenë rritur gjatë periudhës nën shqyrtim. Duke përfaqësuar 18.4% të mjeteve gjithsej në vitin 2002, kreditë bruto u rritën me 169.1% në vitin 2003 duke u rritur pjesëmarrjen gjithsej në 40.0%. Për më tepër, në vitin 2004 rritja relative e kredive ka qenë paksa e ngadalshme duke u rritur me 60.5% krahasuar me vitin 2003. Megjithatë, në vitin 2004 kreditë u llogaritën 46.8% të mjeteve gjithsej me 373.7 milionë euro më shumë nga 232.7 milionë euro në vitin 2003. Kreditë gjithashtu kanë pësuar rritje përsa i përket pjesës së tyre në PBB, duke qenë se në fund të vitit 2004 kreditë u rritën me 19.7% të PBB-s nga 12.9% në vitin 2003.

Përsa u përket normave të interesit të kreditive, normat e kredive dhënë korporatave jo-financiare shfaqen më të larta sesa normat e interesit të kredive ndaj ekonomive familjare. Në veçanti, normat e kredive të investimit të biznesit afatgjatë dhënë korporatave jo-financiare ishin 14.3%, ndërsa kreditë e tjera me afat më të gjatë mbetën 15.9%. Nga ana tjetër, normat e interesit të kredive konsumatore në fund të Dhjetorit 2004 ishin 12.3%.

Struktura e industrisë së kredive është në përpjesëtim me strukturën e industrisë së ekonomisë së Kosovës, ku industria e tregtisë ka një pozitë mbizotëruese. Kreditë dhënë tregtisë përfaqësojnë pjesën më domethënëse të kredive të dhëna gjithsej. Në vitin 2002, ato u llogaritën në 59.3% të kredive gjithsej, e cila është 3.9 përqind rritje krahasuar me vitin 2001. Kreditë e dhëna tregtisë ranë në 49.3% të kredive gjithsej kur ato llogariteshin në 114.7 milionë euro ndërsa rritja e tyre relative u ngadalësua lehtë pasi në vitin 2004 ranë në 48,2 % të kredive gjithsej.

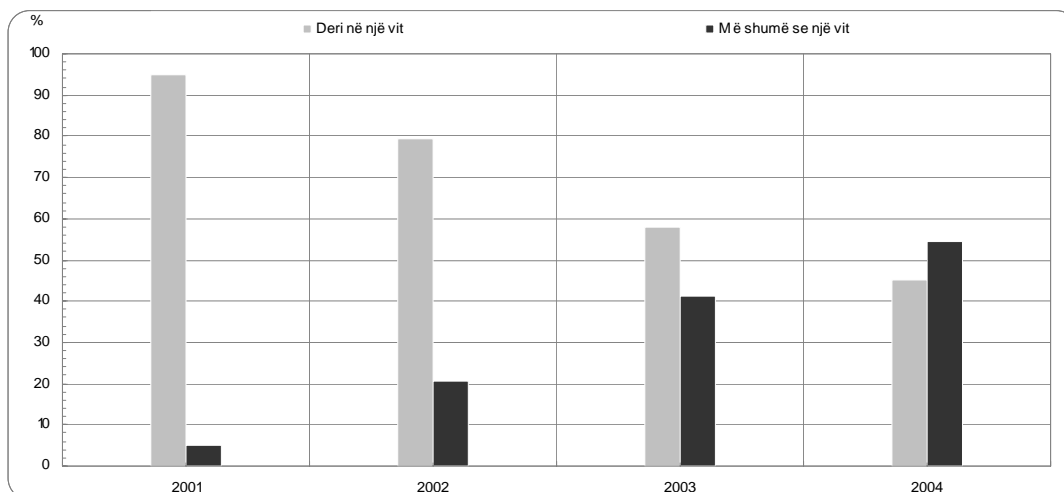
Figura 9: Struktura e industrisë së kredive të sektorit bankar në Kosovë, në %

Duke ndjekur këtë rritje, siç paraqitet në Figurën 9, kreditë u ndanë në sektorin e industrisë përpunuese duke përfaqësuar 8.1% të kredive gjithsej në vitin 2003 ndërsa në fund të vitit 2004 ato u llogaritën në 9.6% të kredive të dhëna gjithsej. Zhvendosje e theksuar e kredive u vërejt gjithashtu në kreditë dhënë sektorit bujqësor, i cili në fund të vitit 2004 arriti në 2.1% të kredive gjithsej edhe pse ato ende mbeten të papërfillshme krahasuar me kreditë dhënë sektorëve të tjerë.

Përsa i përket strukturës kohore të kredive, Figura 10 paraqet një zhvendosje të theksuar drejt kredive më afatgjata. Gjatë vitit 2004, bankat pësuan një ngadalësim në rritjen relative të kredive me maturitet deri në një vit e cila u rrit me 25.1% dhe në fund të vitit 2004 përfaqësuan 45.3% të kredive gjithsej, ose 12.7 përqind më pak krahasuar me fundin e vitit 2003.

Figura 10: Struktura e maturitetit të kredive të sektorit bankar në Kosovë, në %

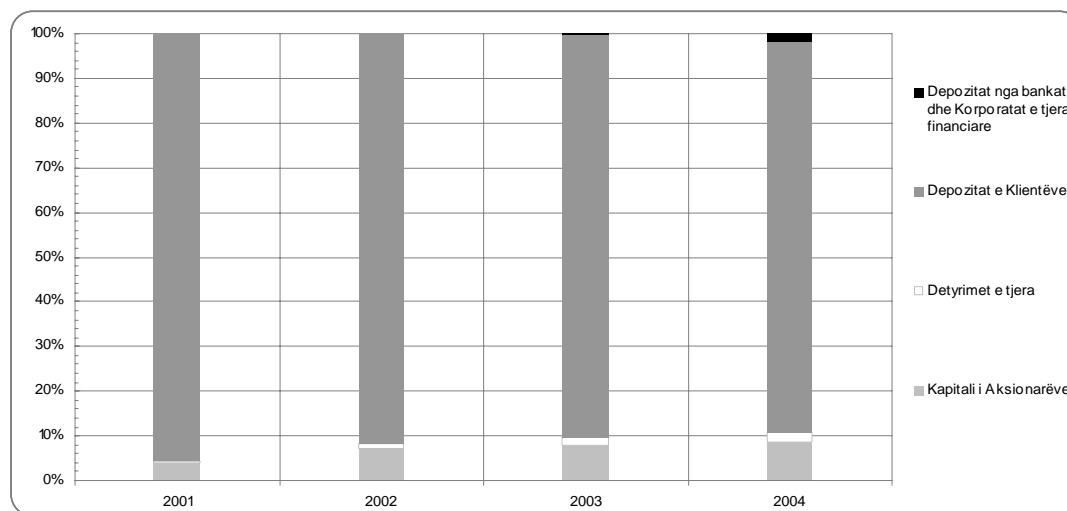

Për më tepër, u shënua një ndryshim i madh relativ për kreditë me maturitet më shumë se një vit, të cilat në fund të vitit 2004 u rritën me 110.7% krahasuar me vitin 2003 dhe llogariteshin 54.7% të kredive gjithsej. Përveç kësaj, kreditë me maturitet më shumë se një vit kanë pësuar rritje në kreditë gjithsej me 13.0 përqind, ndërkohë që në fund të vitit 2003 ato llogariteshin në 41.4% të kredive gjithsej. Krahas rritjes së rolit të ndërmjetësimit të bankave, struktura e maturitetit të kredive dhënë ekonomisë është përmirësuar gjithashtu.

1.2.3.3. Struktura e Detyrimeve të Sektorit Bankar në Kosovë

Rritja e përshpejtuar e kredive u shoqërua me rritje të depozitave të cilat në fund të vitit 2004 llogariteshin në 692.3 milionë euro ose 34.7% më shumë krahasuar me fundin e vitit 2003 (Figura 11). Gjatë periudhës 2001-2004 depozitat pësuan ndryshime të mëdha në rritjen e tyre relative. Në vitin 2002 ato ranë me 13.2% ndërsa në vitin 2003 ato patën një përmirësim duke u rritur me 20.3% dhe llogariteshin në 515.8 milionë euro.

Figura 11: Struktura e detyrimeve dhe kapitali i aksionarëve të sektorit bankar në Kosovë, në %

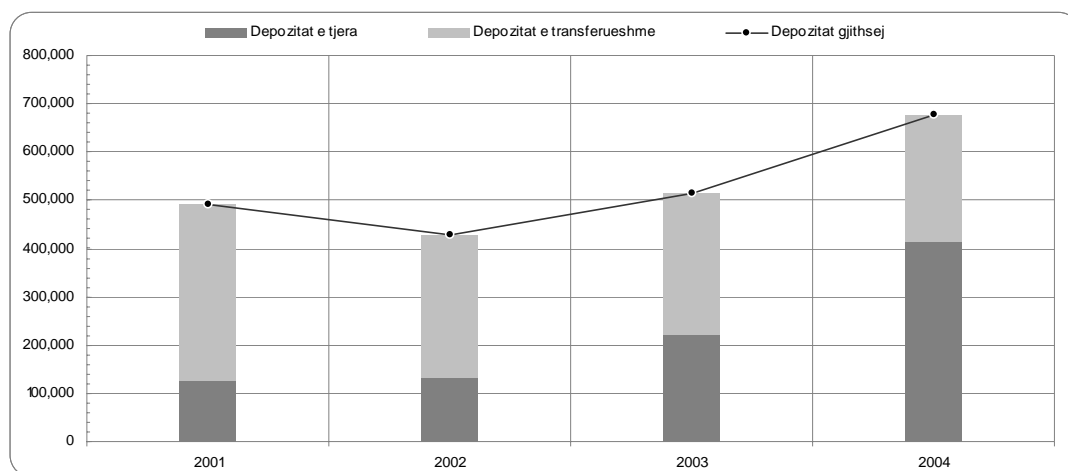
Përsa i përket normave të interesit mbi depozita, normat mbi depozitat me afat maturiteti më të shkurtër – dmth depozita me më pak se 250,000 Euro në më pak se një muaj, nga një deri në tri muaj, dhe nga tri muaj deri në një vit – qëndronin në përkatësisht 1.7%, 2.2%, dhe 2.9%. Nga ana tjetër normat e interesit mbi depozitat me maturitet më afatgjatë – më shumë se dy vite – ishin rreth 4.0% në fund të vitit 2004.

Gjatë viteve 2001-2004, struktura e depozitave ka pësuar disa ndryshime. Në vitin 2002, depozitat e transferueshme pësuan një rënie (19.1%) në rritjen e tyre por patën një përmirësim në vitin 2003 duke arritur në 43.9% nga 31.3% të depozitave gjithsej në vitin 2002. Duke ndjekur

këtë tendencë, në vitin 2004, depozitat e transferueshme u rritën me 8.9 përqind dhe llogariteshin 52.8% të depozitave gjithsej (Figura 12).

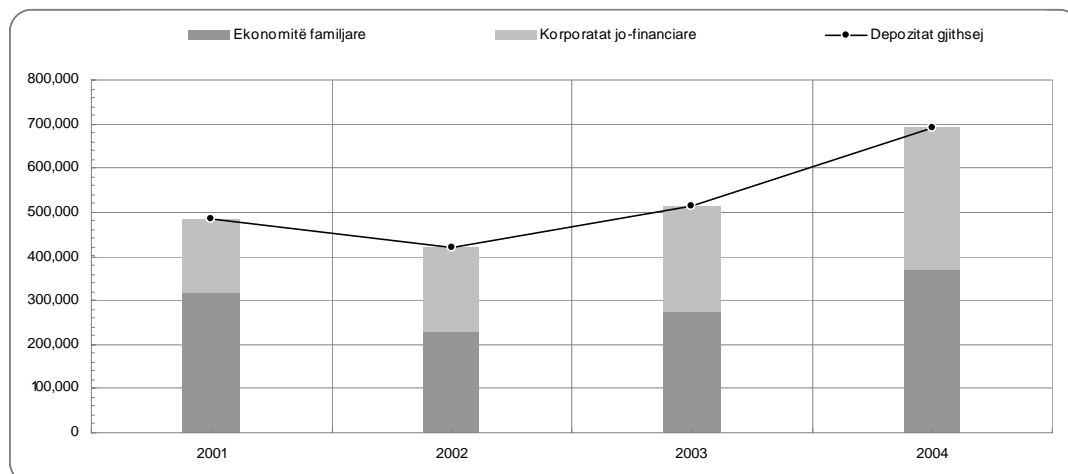
Nga ana tjetër, depozitat e tjera (depozitat e afatizuara dhe të kursimit) ranë me 0.2% në vitin 2003 krahasuar me vitin 2002 dhe përfaqësonin 56.1% të depozitave gjithsej. Në vitin 2004, ato përjetuan një përmirësim në rritjen e tyre relative duke u rritur me 13.9% duke u llogaritur në 47.2% të depozitave gjithsej. Kjo rritje ishte kryesisht për shkak të rritjes në depozitat e korporatave jo-financiare, të cilat në fund të vitit 2004 u rritën me 116.3% ndërkohë që depozitat e ekonomive familjare u rritën me 66.7% krahasuar me vitin 2003.

Figura 12: Stuktura e maturitetit të depozitave të sektorit bankar në Kosovë, në '000 Euro

Përsa i përket llojit të strukturës depozituese të depozitave, ekonomitë familjare mbajnë pozicionin mbizotërues, ku në fund të vitit 2004 përfaqësuan një shifër të qëndrueshme prej 53.4% të depozitave gjithsej. Në vitin 2002, depozitat e ekonomive familjare pësuan një rënie në normën e tyre të rritjes me 28.3%. Megjithatë, që prej asaj kohe, ekonomia familjare shënoi një rritje relative prej 20.2% në vitin 2003 krahasuar me vitin 2002 dhe vazhdoi me të njëjtin ritëm në vitin 2004 gjithashtu, kur u llogarit në 370.9 milionë Euro (Figura 13).

Figura 13: Struktura depozituese e depozitave të sektorit bankar në Kosovë, në '000 Euro

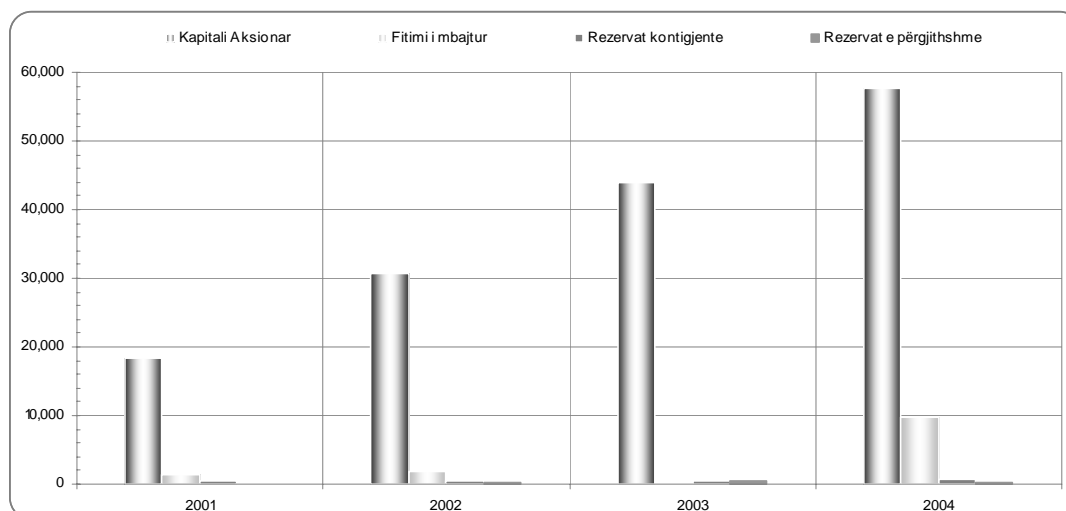
Nga ana tjetër, pjesa kryesore e zvogëlimit të pjesës së depozitave të ekonomive familjare ndaj depozitave gjithsej ka qenë një rritje e përsheptuar e depozitave të korporatave jo-financiare, të cilat në fund të vitit 2002 u rritën me 14.8% duke arritur në 45.7% të depozitave gjithsej. Ato vazhduan me të njëjtën rritje relative në vitin 2003 gjithashtu, duke u rritur me 24.7%, për rrjedhojë duke arritur në 46.7% të depozitave gjithsej. Në vitin 2004 ato u llogaritën 46.6% të depozitave gjithsej duke përjetuar ndryshimin më të madh relativ (35.3%) gjatë periudhës së viteve 2001-2004. Në fund të vitit 2004, depozitat e marra nga ndërmarrjet publike u llogaritën në 21.9% të depozitave të marra gjithsej, ndërsa korporatat e tjera jo-financiare (ndërmarrjet në pronësi private ose shoqërore) u llogaritën në 18.4% të depozitave gjithsej.

1.2.3.4. Struktura e Kapitalit të Sektorit Bankar në Kosovë

Figura 14 paraqet zhvillimet në strukturën e kapitalit të sektorit bankar në Kosovë. Në fund të vitit 2004 kapitali gjithsej i sektorit bankar arriti në 68.1 milionë Euro, një rritje prej 51.4% krahasuar me vitin 2003 kur ai ishte në 45.0 milionë Euro. Kapitali aksioner, duke qenë përbërësi kryesor i kapitalit gjithsej të sektorit bankar, mbajti pozicionin e tij mbizotërues me rreth 90.0% të strukturës gjithsej të kapitalit për katër vite. Ndryshimi më i theksuar relativ u përjetua në vitin 2002 kur kapitali aksioner u rrit me 66.6 % duke arritur raportin më të madh ndonjëherë prej 97.9% të kapitalit gjithsej, dhe kështu kontribuoi në rritjen e kapitalit bankar me 62.7%.

U shënuan gjithashtu luhatje për rritjen relative të fitimit të mbajtur, i cili në vitin 2002 u rrit me 24.9%, ndërsa në fund të vitit 2004 u llogarit me 9.1% të kapitalit gjithsej.

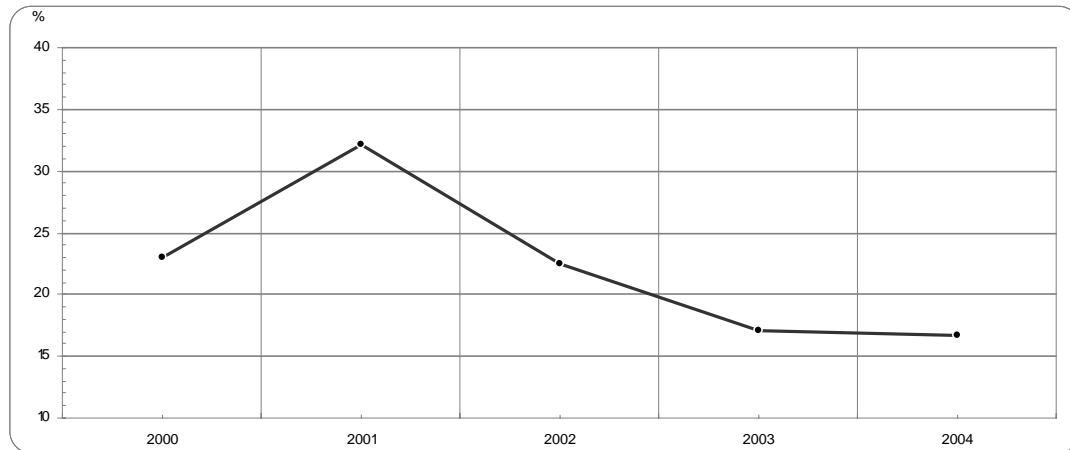
Figura 14: Struktura e kapitalit të sektorit bankar në Kosovë, në '000 EUR

Duke vlerësuar kapitalizimin e bankave, Figura 15 tregon se bankat janë të kapitalizuara në mënyrë të mjaftueshme. Raporti mesatar i mjaftueshmërisë së kapitalit (kapitali rregullator gjithsej

kundrejt mjeteve të peshuara ndaj rrezikut) në fund të vitit 2003 ishte 17.1%, një rënie në 23.9% nga 22.5% në vitin 2002. Ky raport u ul vazhdimisht për periudhën 2000-2003 ku në vitin 2000 ishte 23.0% ndërsa në vitin 2001 arriti raportin më të lartë ndonjëherë prej 32.1%. Në fund të vitit 2004, raporti mbeti në 16.7% duke treguar rënie prej 2.3% krahasuar me vitin 2003.

Figura 15: Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Shkaku i kësaj tendence në rënie është rritja e kredive dhënë sektorit privat në portofolin bankar të kredive, e cila ka kontribuar në rritjen më të shpejtë të mjeteve të peshuara ndaj rrezikut krahasuar me rritjen e kapitalit rregullator.

1.2.3.5. Performanca e sektorit bankar

Sipas rezultateve operative të bankave, ato e përfunduan vitin financiar 2004 me fitim para-taksor në shumën 15.1 milionë Euro dhe fitim pas-taksor prej 12.9 milionë Euro (Tabela 6). Në krahasim me vitin e mëparshëm, fitimi pas-taksor u rrit me 90.5% në terma nominale ose 6.2 milionë Euro më shumë sesa fundi i vitit 2003. Megjithatë, fitimi pas-taksor pësoi një tendencë të lehtë rritjeje në vitin 2004 pasi u rrit me 150.4 % në terma nominale në vitin 2003 krahasuar me vitin 2002 ndërsa rritja e tij u ngadalësua në vitin 2004.

Tabela 6. Struktura e Pasqyrës së të Ardhurave të Sektorit Bankar në Kosovë

PASQYRA E SË ARDHURAVE	2001	2002		2003		2004	
	Shuma	Shuma	Ndryshimi në %	Shuma	Ndryshimi në %	Shuma	Ndryshimi në %
Të ardhurat e interesit	7,179	17,818	148.2	30,693	72.3	53,999	75.9
Kreditë	2,150	9,373	336.0	23,780	153.7	48,110	102.3
Plasmanet me bankat	5,029	8,257	64.2	6,090	(26.2)	2,452	(59.7)
Letrat me vlerë	-	188	-	823	337.8	3,437	317.6
Të ardhurat e jo-interesit	9,402	14,034	49.3	17,984	28.1	19,449	8.1
Tarifat dhe komisionet	9,212	13,194	43.2	16,750	27.0	17,522	4.6
Të ardhurat e tjera operative	190	840	342.8	1,234	46.9	1,927	56.2
TË ARDHURA GJITHSEJ	16,581	31,852	92.1	48,677	52.8	73,448	50.9
Shpenzimet e interesit	1,312	3,470	164.4	5,279	52.1	9,978	89.0
Depozita	855	3,102	262.9	4,782	54.2	9,237	93.2
Huamarrje	458	368	(19.6)	497	35.1	741	49.1
Shpenzimet e jo-interesit	1,507	5,792	284.4	10,223	76.5	14,939	46.1
Provizioni për humbjet në kreditë	616	3,282	433.1	7,720	135.2	11,071	43.4
Zhvlerësimi i mjeteve fikse	891	2,510	181.6	2,503	(0.3)	3,868	54.5
Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative	7,271	19,130	163.1	25,379	32.7	33,952	33.8
SHPENZIME GJITHSEJ	10,090	28,392	181.4	40,881	44.0	58,869	44.0
Të ardhurat operative neto përpara provizioneve për taksë	6,491	3,460	(46.7)	7,798	125.4	14,579	87.0
Të ardhurat nga veprimtaritë bankare	681	562	(17.4)	915	62.8	480	(47.5)
Taksa mbi të ardhurat	456	1,306	186.7	1,912	46.4	2,104	10.0
Fitimi/humbja pas-taksës	6,716	2,716	(59.6)	6,801	150.4	12,955	90.5

Kjo tendencë në rezultatet operative të bankave u ndikua kryesisht nga rritja e të ardhurave të interesit, të cilat në fund të vitit 2004 u llogaritën 54.0 milionë Euro ose 75.9% më shumë në terma nominale krahasuar me vitin 2003. Të ardhurat e interesit nga kreditë kontribuan me rritje relative prej 102.3% në fund të vitit 2004 ndërkohë që interesi i përfutur nga depozitat në banka kontribuoi negativisht në këtë rritje ku ra me 59.7 % në terma nominalë dhe u llogarit në 2.5 milionë Euro më pak krahasuar me fundin e vitit 2003.

Plotësuesi kryesor i rritjes në të ardhurat e interesit ishte një ngadalësim në rritjen e të ardhurave jo të interesit, të cilat në fund të vitit 2004 pësuan një rritje relative prej 8.1% krahasuar me vitin 2003 kur ato u rritën me 28.1%. Arsyeja pas kësaj rritjeje të lehtë në të ardhurat jo të interesit ishte ngadalësimi në normat e rritjes së të ardhurave nga tarifat dhe komisionet dhe rritja e lehtë shoqëruese e të ardhurave të tjera operative.

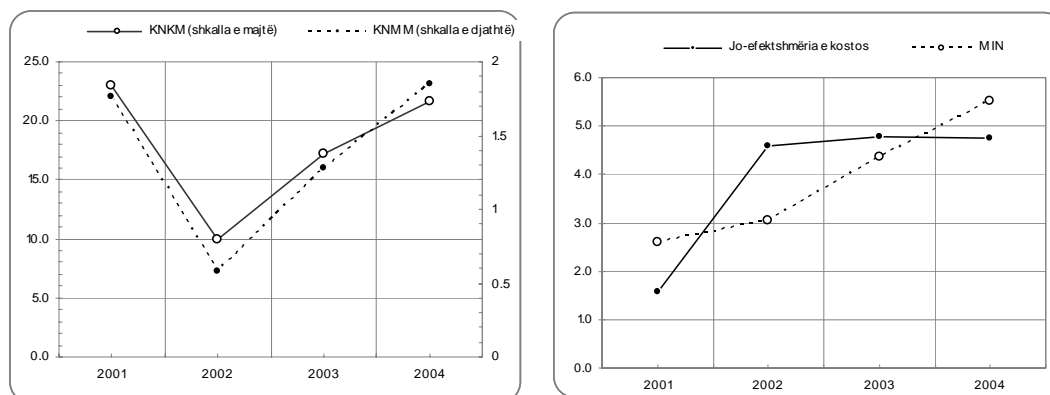
Përsa u përket shpenzimeve në pasqyrën e të ardhurave të bankave, ndryshimet e theksuara u vërejtën nga shpenzimet e interesit, me shpenzime të interesit në depozita që u rritën me 93.2% krahasuar me vitin 2003 të cilat në fund të vitit 2004 u llogaritën në 10.0 milionë Euro. Nga ana tjetër, shpenzimet e interesit në huamarrje u rritën me 49.1% ndërkohë që u llogaritën me një pjesë të papërfillshme në shpenzimet gjithsej të interesit.

Ndryshimet relative në shpenzimet e jo-interesit duken të jenë ngadalësuar, pasi në fund të vitit 2004 ato u rritën me 46.1% në terma nominale krahasuar me vitin 2003 kur ato përjetuan një rritje relative prej 76.5%. Kjo tendencë e lehtë në rritjen e normave të shpenzimeve të jo-interesit u shkaktua kryesisht nga ngadalësimi në rritjen relative të provizionit për humbje kredie (43.4%) të cilat në vitin 2003 u rritën me 135.2% krahasuar me vitin 2002. Për më tepër, shpenzimet e përgjithshme dhe administrative u rritën me një normë të pandërprerë prej 33.8% në fund të vitit 2004 dhe u llogaritën në 33.9 milionë Euro.

Treguesit bazë të performancës së sektorit bankar paraqesin një tablo të favorshme për fundin e vitit 2004. Figura 16 paraqet zhvillimet e këtyre treguesve për sektorin bankar në përgjithësi gjatë periudhës 2001-2004. Raporti i kthimit në kapital mesatar të sektorit bankar (KNMM) ka ndjekur një tendencë në rritje që prej vitit 2002. Siç u përmend edhe më lart, rezultatet e favorshme në rezultatet operative të sektorit bankar kanë kontribuar në një masë të lartë në rritjen e këtij raporti. Në vitin 2002 raporti ra në 9.9% nga 22.9% në vitin 2001. Megjithatë, që prej asaj kohe, raporti ndoqi një tendencë në rritje, pasi në vitin 2003 arriti në 17.3% ndërsa në fund të vitit 2004 llogaritej në 21.7%.

Në mënyrë të ngjashme, raporti i Kthimit në Mjetet Mesatare (KNMM) shfaq pozicion të favorshëm të performancës së sektorit bankar. Duke llogaritur performancën e sektorit bankar sipas raportit KNMM, tendencat janë të njëjtat me ndryshimet në performancën e llogaritur nga KNKM. KNMM ishte më e ulët në vitin 2002 ku qëndroi në 0.6%. Që prej asaj kohe, pati vazhdimisht rritje dhe në vitin 2003 ishte gjithsej 1.3%, ndërsa në vitin 2004 shënoi nivelin më të lartë për periudhën 2001-2004 me mesatarisht 1.9%.

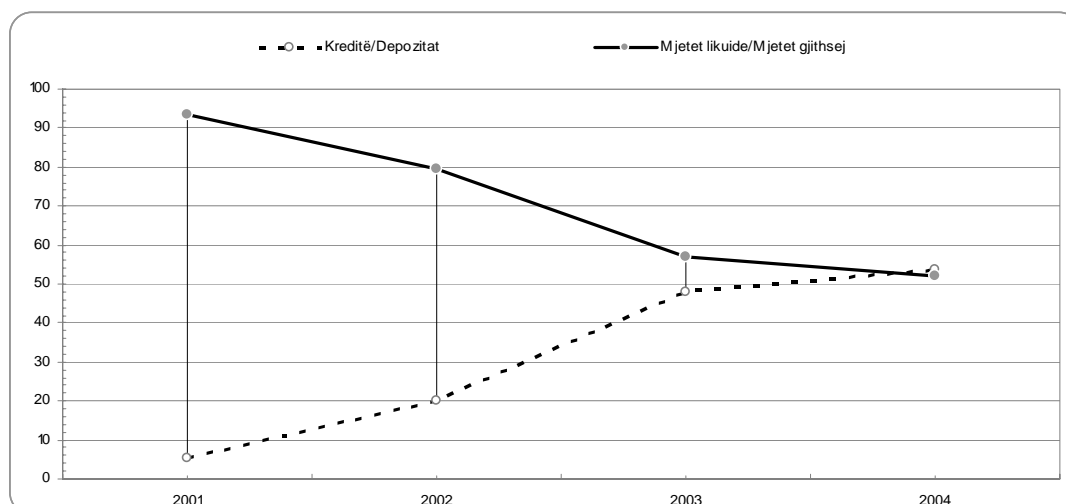
Figura 16: Treguesit e Kthimit dhe të Efektshmërisë

Efektshmëria e ndërmjetësimit dhe treguesit e kostos së jo-efektshmërisë kanë shfaqur gjithashtu përmirësime. Në veçanti, krahasuar me fundin e vitit 2003, treguesi i Marxhines së Interesit Neto (MIN) pasqyron një rritje nga 4.4% në 5.5% në fund të vitit 2004. Nga ana tjetër, siç tregon edhe Figura 16, treguesi i kostos së jo-efektshmërisë pësoi një rënie të lehtë në vitin 2004 në 4.7% krahasuar me vitin 2003 kur arriti në 4.8%, pas një ngadalësimi në rritjen e tij që prej vitit 2001.

Në përgjithësi, sektori bankar në Kosovë mbetet likuid. Bazuar në tablonë paraqitur në Figurën 17, pozicioni i likuiditetit të sektorit bankar në Kosovë ka pësuar ndryshime të vazhdueshme që prej vitit 2001. Raporti i kredive dhënë depozitave të marra është rritur në vitin 2002 në 20.2% nga 5.3% në vitin 2001. Duke ndjekur këtë tendencë në rritje, raporti u rrit përkatësisht në 47.9% nga 53.6% në vitin 2003 dhe 2004. Siç paraqitet në figurë, tendenca në rritje filloi të zbutet në vitin 2004, e cila mund të jetë ndikuar rritja më e shpejtë në normën e rritjes së depozitave krahasuar me normat e rritjes së kredive të dhëna të cilat u ngadalësuan në fund të vitit 2004.

Figura 17: Treguesit e Likuiditetit

Nga ana tjetër, raporti i mjeteve likuide ndaj mjeteve gjithsej kanë pësuar një rënie të vazhdueshme që prej vitit 2001. Në vitin 2002, raporti ra në 79.4% nga 93.5%, ndërkohë që në vitin 2003 mbeti në 57.1%. Megjithatë, që prej asaj kohe, raporti ka mbetur i qëndrueshëm dhe llogaritej gjithsej në 51.9% në fund të vitit 2004.

1.2.4. Sektori i Jashtëm

Në fund të vitit 2004 llogaria rrjedhëse përpara granteve shënonte një deficit prej 947.9 milionë Euro ose 50% të PBB-s nominale. Krahasuar me periudhat e mëparshme ka një rënie të ndjeshme të deficitit të llogarisë rrjedhëse përpara asistencës së huaj si përqindje e PBB-s. Përkatesisht, raporti korrespondon në -133.8%, -79.0%, -63.6%, -56.5%, dhe 50.0% në 2000, 2001, 2002, 2003, dhe 2004. Ndërsa bilanci i llogarisë rrjedhëse pas granteve shënoi një deficit prej 17.1% të PBB-s. Siç paraqitet në tabelën 7 të ardhurat e huaja (paratë e dërguara dhe asistenca e huaj) kanë pjesën më të madhe, edhe pse ka një tendencë në rënie. Shprehur më qartë, së bashku ato u llogaritën në 868.5 milionë Euro ose 45.8% të PBB-s në fund të vitit 2004.

Tabela 7. Bilanci i Pagesave

(Shprehur në miliona Euro, vetëm nëse tregohet ndryshe)

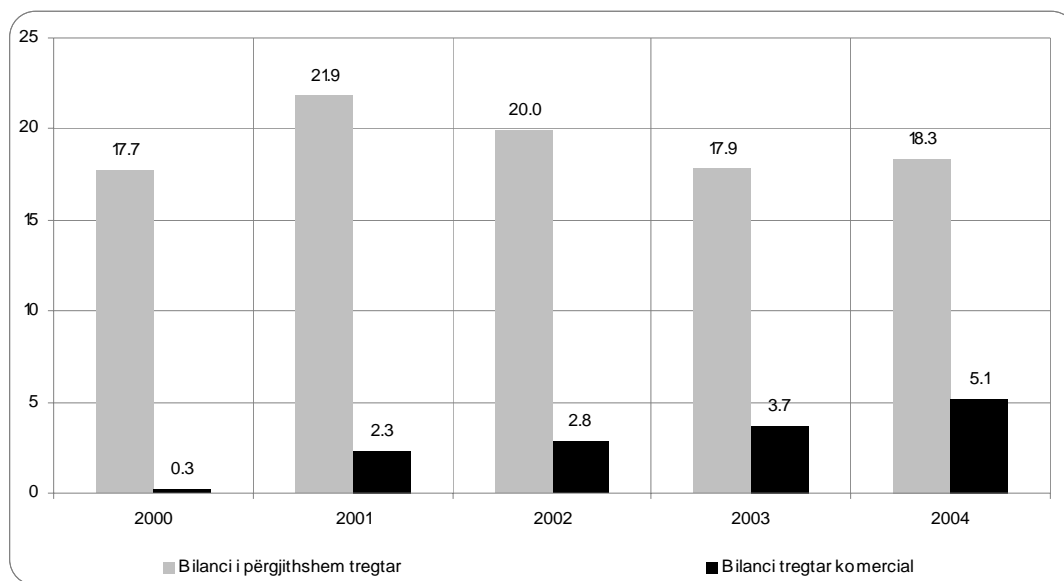
	2000	2001	2002	2003	2004
Bilanci i mallrave dhe shërbimeve	-1,829.4	-1,686.2	-1,492.8	-1,379.3	-1,298.5
(në përqindje të PBB-s)	-172.1	-103.7	-86.0	-76.8	-68.5
Bilanci tregtar	-1,178.8	-961.5	-870.6	-855.9	-845.4
Eksportet	253.4	269.0	217.4	186.1	189.5
Prej të cilave: eksporte të rregullta	2.5	23.0	27.0	36.2	50.7
Importe	1,432.2	1,230.5	1,087.9	1,042.0	1,034.9
Importe të donatorëve	380.5	212.6	124.4	98.9	85.7
Prej të cilave: të importuara drejtpërdrejtë	380.5	189.6	90.4	25.5	0.0
Importet e Asistencës humanitare	35.6	18.2	9.0	5.0	0.0
Importe të tjera	1,016.1	999.7	954.5	938.1	949.2
Importet komerciale	983.2	991.6	952.5	968.9	989.6
Shërbimet jo-faktor	-650.6	-724.7	-622.2	-523.4	-453.1
Pagesat	650.6	724.7	622.2	523.4	453.1
Donatore	601.3	675.8	575.6	477.7	406.8
Jo-donatore	49.4	48.9	46.6	45.8	46.3
Faktori i të ardhurave	407.3	402.4	390.0	363.9	350.6
Paratë e dërguara nga punëtorët jashtë	222.0	217.0	241.4	241.4	244.5
Pagat e punonjësve vendorë	185.3	185.4	148.6	122.5	106.1
Bilanci i llogarisë rrjedhëse (përpara asistencës së huaj)	-1,422.1	-1,283.9	-1,102.8	-1,015.5	-947.9
(në përqindje të PBB-s)	-133.8	-79.0	-63.6	-56.5	-50.0
Asistenca e huaj	1,229.1	1,144.0	901.9	731.7	624.0
Llogaria rrjedhëse (pas asistencës së huaj)	-193.0	-139.9	-200.9	-283.8	-323.9
(në përqindje të PBB-s)	-18.16	-8.607	-11.58	-15.79	-17.1
Gabimet dhe heqjet	-226.0	-223.5	-221.8	-57.0	11.1
	419.0	363.4	422.7	340.8	312.9

Burimi: Vlerësimet e FMN-s.

Në fund të vitit 2004 bilanci tregtar arriti në -845 milionë Euro e cila është një rënie nga -1.179 milionë Euro në vitin 2000 ku llogaritej në 110.9% të PBB-s nominale të vitit 2002. Duke marrë parasysh praninë e institucioneve ndërkombëtare në Kosovë dhe aktivitetin e tyre, ne mund të nënvizojmë llojet e bilancit tregtar. Kështu, duke përfshirë të gjitha importet dhe eksportet (të bëra nga të gjitha institucionet) gjatë vitit 2004, raporti i importeve ndaj eksporteve arriti në 18.3% (figura 18) ndërsa duke e përjashtuar atë, dhe llogaritur vetëm bilancin ndërmjet importeve dhe eksporteve komerciale raporti qëndronte në 5.1%. Siç paraqitet në figurën 18, ka një tendencë të kundërt të këtyre dy kategorive. Duke filluar nga viti 2001 dhe duke u llogaritur 21.9%, ka një rënie të bilancit të përgjithshëm tregtar deri në vitin 2003, me 1.9, dhe 2.1 përqind përkatësisht në vitet 2002 dhe 2003, ndjekur nga një rritje e lehtë në vitin 2004. Me kontribut 0.5% dhe 0.8% të eksporteve dhe importeve, në fund të vitit 2004 bilanci tregtar u llogarit -845 milionë Euro, 44.6% të PBB-s.

Figura 18: Raporti i Eksporteve ndaj Importeve

(Në përqindje)

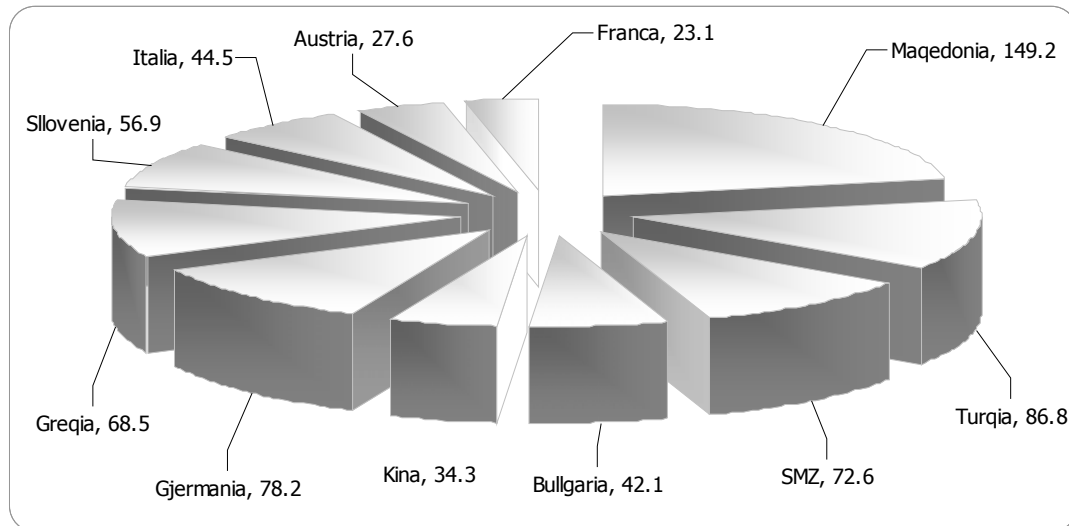

Importet gjithsej në Kosovë gjatë vitit 2004 u llogaritën në 1.1 miliardë Euro, e cila është një rritje krahasuar me vitin 2003 me 9.2%, 2002 me 24.4%, dhe 2001 me 55.3%. Bashkimi Evropian ende mbetet partneri kryesor tregtar me 26.7% të importeve gjithsej në Kosovë. Në fund të vitit 2004 importet nga Bashkimi Evropian arritën në 284 milionë Euro, një rritje me 17.3% krahasuar me vitin e mëparshëm. Brenda Bashkimit Evropian gjenden Gjermania, Italia dhe Greqia me 67.3% të importeve gjithsej nga Bashkimi Evropian ose llogaritur në 191.2 milionë Euro.

Përsa u përket shteteve jashtë Bashkimit Evropian, Maqedonia është eksportuesi më i madh për Kosovën. Në fund të vitit 2004 importet nga ky vend arritën në 149.2 milionë Euro ose 14% të

importeve gjithsej, raport pothuajse i njëjtë për vitin 2003 pasuar nga Turqia, SMZ, Bullgaria, dhe Kina me përkatësisht 8.1%, 6.8%, 3.9%, 3.2%. Ndërkohë që vendet e tjera kanë një përqindje më të vogël.

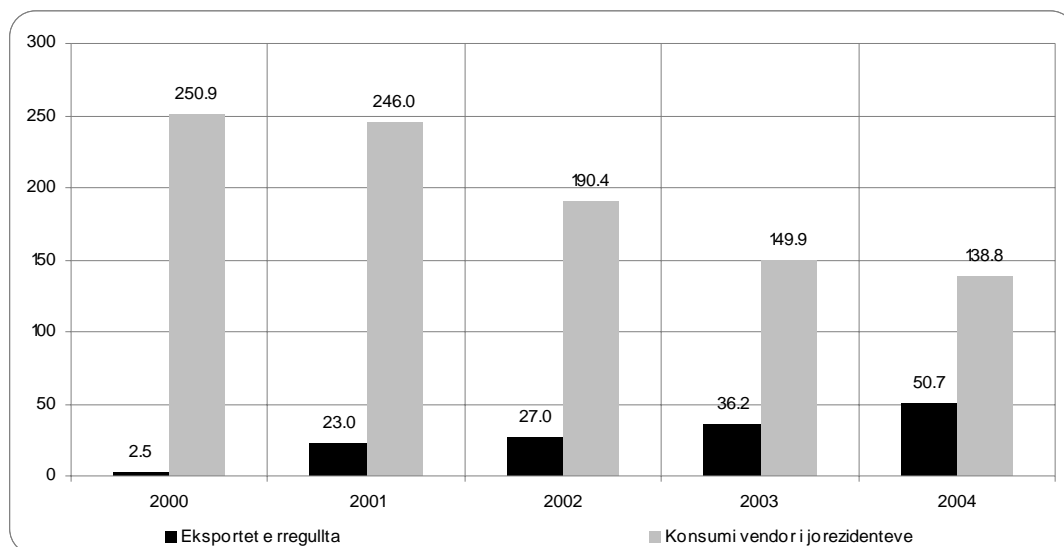
Figura 19: Importet e Kosovës me Partnerët Tregtarë në vitin 2004, në miliona Euro.

Lidhur me strukturën e importeve sipas grupit të mallrave, ka patur një zhvendosje ndërmjet produkteve minerale dhe ushqimeve të përgatitura, pijeve dhe duhanit. Në fund të vitit 2004 produktet minerale përbënin 173.1 milionë Euro ose 16.2% të importeve gjithsej. Ato patën një rritje në vëllim nga 138.6 milionë Euro në vitin 2003, dhe gjithashtu në raport me importet në vitin 2003 gjithsej u rritën 14.2%. Ushqimet e përgatitura, pijet dhe duhani në fund të vitit 2004 përfaqësonin 165.4 milionë Euro të importeve krahasuar me 203.5 milionë Euro në vitin 2003. Si kategori e tretë e importeve sipas grupit të mallrave janë makineritë, veglat, pajisjet elektrike të shprehura në 116.8 milionë Euro ose 10.9% të importeve gjithsej, të cilat në krahasim me vitin 2003 tregojnë një rritje prej 10.7%.

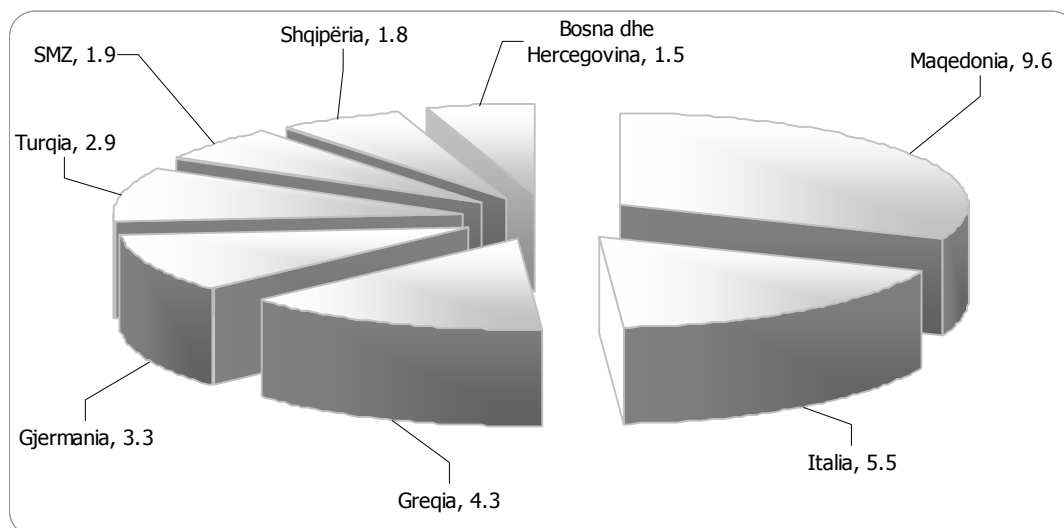
Në fund të vitit 2004 eksportet e Kosovës shënuan 56.5 milionë Euro në krahasim me 35.6, 27.6, dhe 10.6 milionë në 2003, 2002, dhe 2001. Eksportet e Kosovës janë shuma e konsumit vendor të emigrantëve dhe eksporteve të rregullta. Pavarësisht nga tendenca në rënie, konsumi vendor i emigrantëve llogaritet në rreth 73% të eksporteve gjithsej në vitin 2004 nga rreth 98% në vitin 2000.

Figura 20: Përbërja e Eksporteve
(Në miliona Euro)

Njësoj si me importet, vendet e Bashkimit Evropian përvetësojnë rreth 16.2 milionë Euro ose 28.7% të eksporteve gjithsej, të cilat u rritën në vëllim por u ulën si pjesë e eksporteve gjithsej nga 41.2% në vitin 2003. Eksportet në Itali u llogaritën në 5.5 milionë Euro, pasuar nga Greqia me 4.3 milionë Euro dhe Gjermania me 3.3 milionë Euro. Eksportet në Maqedoni janë në shumën 9.6 milionë Euro ose 16.9% të Eksporteve të Kosovës.

Figura 21: Eksportet sipas partnerëve kryesorë tregtarë, në miliona Euro

Përsa u përket eksporteve sipas grupit të mallrave metalet bazë dhe artikujt lidhur me këtë kanë pjesëmarrje me 34.8% të eksporteve gjithsej, makineri, vegla dhe pajisje elektrike me 16.2%, dhe gëzofet, lëkurat dhe artikujt e tyre u llogaritën në 10.4%.

FUNKSIONET E BPK-S

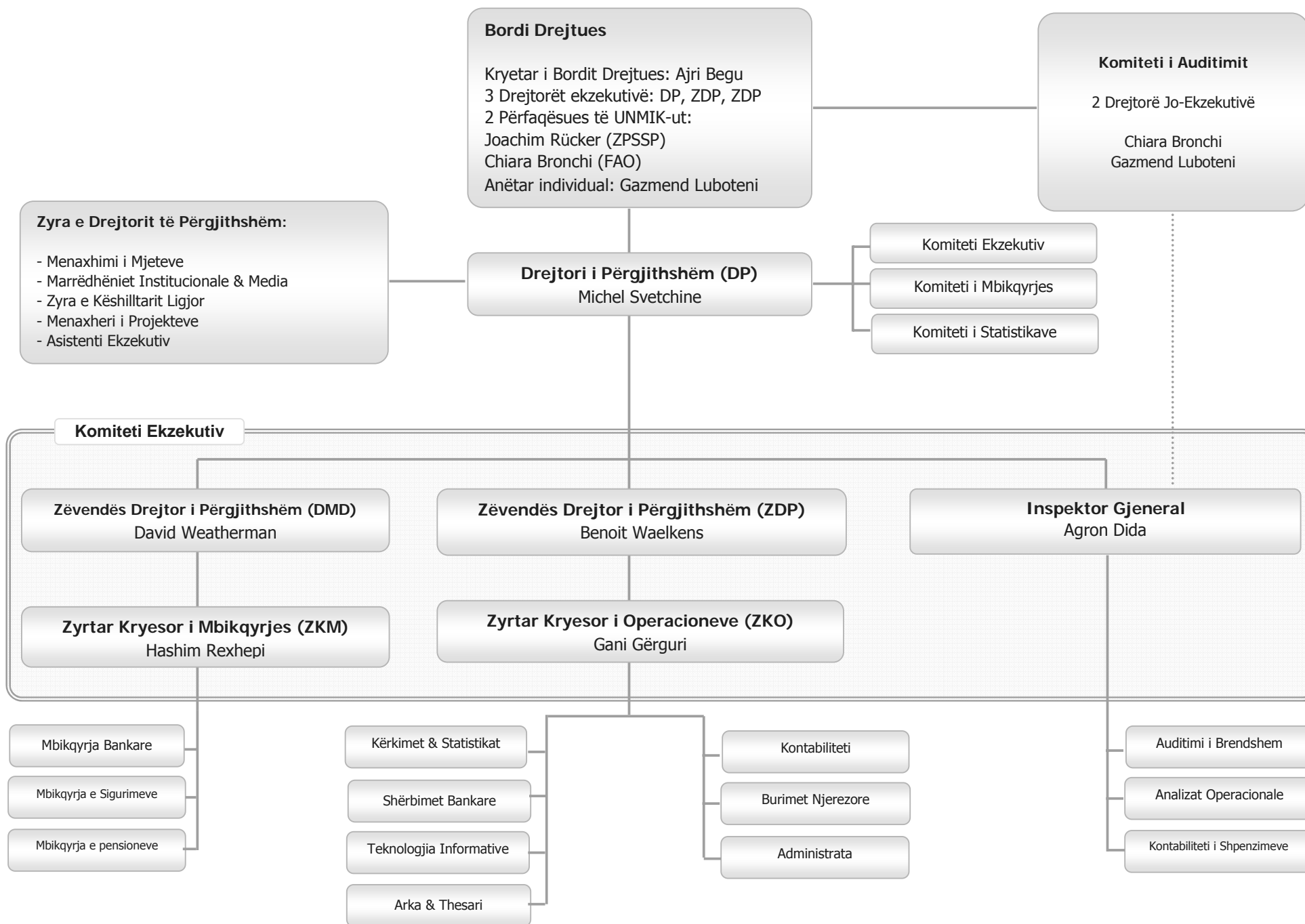
Hyrje

Aktivitetet e Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës (BPK) ndahen në dy fusha kryesore:

- BPK-ja vepron si Autoriteti Financiar i Kosovës.
- BPK-ja kryen funksionet e zakonshme të një banke qendrore (operacionet bankare dhe shërbimet e përgjithshme të interesit).

Në vigjilje të vitit 2004, lindi nevoja për një strukturë organizative të re dhe më 1 Janar 2004 u vu në zbatim një skemë e re organizative (paraqitur më poshtë). Kjo strukturë formale ka për qëllim sigurimin e zbatimit të "Praktikave më të Mira" në qeverisjen e BPK-s si një bankë qendrore.

SKEMA E ORGANIZIMIT TË BPK-së 2005

2.1. BPK – Autoriteti Financiar i Kosovës

Hyrje

BPK-ja ka autoritet rregullator dhe përforcues për të gjitha institucionet financiare në Kosovë dhe merr pjesë në zhvillimin dhe modernizimin e sektorit financiar, i cili aktualisht mbulon industrinë bankare, industrinë e sigurimeve dhe fondet pensionale dhe institucionet e tjera financiare.

Synimi i BPK-s është që të ketë një mbikqyrje financiare dhe një proces rregullator, që të jetë i frytshëm, i ndryshueshëm dhe i cili përkrah një sektor financiar konkurrues i bazuar në treg, dhe i cili zbaton parimet më të mira të standarteve ndërkombëtare në zhvillimin e sektorit financiar.

Metoda mbikqyrëse përvetësuar nga BPK-ja bazohet në një sistem të bazuar në rrezik. Kjo metodë ka për qëllim mundësimin e BPK-s që të shpërndajë siç duhet burimet e saj mbikqyrëse në ato fusha me rrezik më të madh, brenda institucioneve individuale financiare dhe sektorit financiar në përgjithësi. Mbikqyrja sipas rrezikut përqëndrohet në aftësinë e menaxhimit për të identifikuar, vlerësuar, vëzhguar dhe kontrolluar rrezikun.

Në përputhje me legjislacionin i cili drejton funksionet e saj statutore (Rregullorja e UNMIK-ut 1999/21 dhe 2001/24), BPK-ja ka vendosur standarte dhe kërkesa të hollësishme mbikqyrëse në mënyrë që të arrijë një sektor bankar të mirë-rregulluar. Përveç kësaj, këto Rregullore i japin Bordit Drejtues të BPK-s autoritet për të miratuar rregulla të arsyeshme të mbikqyrjes, të cilat vendosin kufijtë, japin rregulla, procedura dhe kërkesa raportuese për institucionet financiare bankare dhe jo-bankare, dhe detyrojnë veprime për mos-përputhshmërinë me kërkesa ligjore ose për praktika të pasigurta dhe të paqëndrueshme.

Në përputhje me legjislacionin i cili drejton funksionin e saj statutor (Rregullorja e UNMIK-ut 2001/25), BPK-ja ka vendosur standarte dhe kërkesa të hollësishme mbikqyrëse me qëllim arnitjen e një **sektori sigurimi** të mirë-rregulluar.

Një **ligj pensioni** gjithëpërfshirës (Rregullorja e UNMIK-ut 2001/35) u miratua në Dhjetor të vitit 2001. Kjo Rregullore e krijoi Departamentin e Mbikqyrjes së Pensioneve brenda BPK-s. Ky Departament ka funksione rregullatore dhe mbikqyrëse mbi aktivitetet e biznesit të Pensioneve Shtesë të Punonjësit (Fondet Pensionale) dhe siguruesve të Pensioneve Individuale Shtesë.

Këto funksione aplikohen gjithashtu për dhënësit e shërbimeve të entiteve pensionale, duke përfshirë TKPK⁹-n, menaxherët e mjeteve dhe siguruesit e mjeteve pensionale.

Rregulloret e institucionit financiar dhe rregullat e arsyeshme rishikohen dhe azhurnohen vazhdimisht për të siguruar që ato janë sipas praktikave më të mira ndërkombëtare dhe që vendosin ekuilibrin e duhur në krijimin e një mjedisi të mirë-rregulluar dhe në të njëjtën kohë duke mos vendosur barra të tepërta ndaj shfrytëzuesve të fundit të shërbimeve financiare.

2.1.1. Aktiviteti i Rregulloreve të Sektorit Financiar të BPK-s

Si një rregullator, BPK-ja merr pjesë në përpilimin e Rregulloreve të caktuara të UNMIK-ut. Seria e plotë e rregullave të cilat përfaqësojnë kornizën ligjore për drejtimin e këtyre aktiviteteve, sipas standarteve të BE-s, janë përshtatur me nivelin aktual të zhvillimit të institucioneve financiare në Kosovë. Kjo kornizë ligjore është përshtatur rregullisht me zhvillimin e ri të institucioneve financiare dhe është plotësuar nga rregullat dhe vendimet e BPK-s.

Gjatë vitit 2004, BPK miratoi Rregullin e ri mbi Auditorët e Jashtëm. Qëllimi i këtij rregulli është fuqizimi i kornizës rregullatore lidhur me auditorët e jashtëm të institucioneve financiare dhe përmirësimi i cilësisë së sektorit financiar në Kosovë.

Me qëllim fuqizimin e kornizës rregullatore dhe përmirësimin e **funksioneve të mbikqyrjes bankare**, Rregullat e mëposhtme u përmirësuan ose u vendosën nga Bordi Drejtues gjatë vitit 2004:

- Rregulli I i përmirësuar mbi Mjaftueshmërinë e Kapitalit. Ky Rregull u përmirësua për të pasqyruar rrezikun e kundërpalës në mjetet e peshuara të rrezikut për depozitat dhe plasmanet me bankat e tjera.
- Rregulli X i përmirësuar mbi Pastrimin e Parave. Ky Rregull u përmirësua mbi raportimin e transaksioneve të valutave në sasi të mëdha, si në formën e parave të gatshme ashtu edhe në formë elektronike ose përmes transfertave elektronike, me shumë më tepër se 10,000 Euro.
- Rregulli XI i përmirësuar mbi Raportimin e Bankave dhe Degëve Kosovare të Bankave të Huaja. Ky Rregull u përmirësua për qëllime statistikore, për të përmirësuar cilësinë dhe mbulimin e sektorit financiar në përputhje me standartet e FMN-s.

⁹ TKPK – Trusti i Kursimeve Pensionale të Kosovës

- Rregulli XX i përmirësuar mbi Kufizimet e Kreditimit. Ky Rregull u përmirësua mbi kreditë dhënë punonjësve; shuma gjithsej e kreditit dhënë punonjësve të një banke nuk do ta tejkalojë 25% të kapitalit të bankës. Shuma maksimale e kreditit nuk do ta tejkalojë shumën 50,000 Euro për kredi individuale të punonjësit.
- Rregulli XXI i përmirësuar mbi Rritjen e Kapitalit Minimal të Bankave. Ky Rregull u përmirësua me qëllim rregullimin dhe qartësimin që çdo investim i bërë në institucionet e tjera financiare duhet të llogaritet kundrejt kapitalit rregullator të bankës.
- Rregulli XXVI i miratuar mbi Informacionet e Normës së Interesit dhe Publikimit. Qëllimi i këtij Rregulli është dhënia e kërkesave për bankat për të siguruar informacione dhe publikime të plota dhe të sakta mbi normat e interesit, kështu që publiku mund të bëjë krahasime kuptimplota ndërmjet bankave lidhur me normat e interesit mbi kreditë dhe depozitat, dhe klientët mund të dinë koston reale të kreditit dhe normën vjetore të kthimit në depozita.
- Rregulli XXVII i Miratuar mbi Pajisjet dhe Proçedurat e Sigurisë Minimale. Ky rregull jep kërkesat e BPK-s për pajisjet e sigurimit minimal, programet e sigurimit dhe proçedurat në vend. Gjithashtu, për bankat të cilat nuk i përmbushin standartet e sigurisë minimale, ky Rregull shpreh që BPK-ja do të kërkojë nivele më të larta të kapitalit për të kompensuar rrezikun e rritur operacional.
- Rregulli XXVIII i miratuar mbi Raportimin e Kredive. Qëllimi i këtij rregulli është rregullimi i raportimit të kredive dhe dhënia e mundësisë siguruesve të kredive për marrjen e raporteve të kredive mbi huamarrësit e mundshëm në përputhje me kushtet e lëshuara nga BPK-ja mbi raportimin e kredive.

Me qëllim përforcimin e kornizës rregullatore për **kompanitë e sigurimit**, u përmirësuan Rregullat e mëposhtme nga Bordi Drejtues gjatë vitit 2004:

- Rregulli 3 i përmirësuar mbi Sigurimin e Detyrueshëm të Përgjegjësisë së Sigurimit të Automjeteve (TPL). Qëllimi i këtij përmirësimi ishte për të mundësuar lëshimin e kontratave mbi sigurimin e detyrueshëm të përgjegjësisë së automjeteve në rast transferimi të pronësisë së automjetit për një periudhë më pak se një vit, në mënyrë që të jetë në pajtueshmëri me datën e mbarimit të afatit të regjistrimit të automjetit. Gjithashtu, u përmirësua neni 3.2 i Rregullit 3 i cili shpreh që automjetet e regjistruara jashtë Kosovës duhet të kenë mbulim sigurimi të vlefshëm TPL kur hynë në Kosovë.
- Rregulli 4 i përmirësuar mbi Liçensimin e Kompanive të Sigurimit të Përgjithshme dhe të Jetës. Ky Rregull u përmirësua me qëllim për t'u kërkuar kompanive të sigurimit të cilat

janë të liçensuara për të operuar si një degë në Kosovë, për të dhënë në BPK një garanci bankare në shumën prej 2.5 milionë Euro dhe për të mbajtur raporte financiare të konsoliduara në nivelin e kompanisë qendër.

Në bashkëpunim me ekspertët ndërkombëtarë janë përpiluar shtatë Rregulla të cilat drejtojnë liçensimin dhe operacionet e **kompanive të sigurimit** të jetës, dhe këto do t'i rekomandohen Bordit Drejtues të BPK-s për miratim gjatë vitit 2005.

Është vendosur një kornizë ligjore e shëndoshë për liçensimin dhe planet e **mbikqyrjes së pensionit shtesë**, dhe për kontrollin e TKPK-s mbi kërkesat për kontributet e detyrueshme të kursimeve pensionale dhe raportimin e tyre. Përveç Rregullores të Pensioneve, janë miratuar dhe lëshuar nga BPK-ja 26 Rregulla mbi Pensionet si legjislacion dytësor. Këto Rregulla drejtojnë kërkesat për liçensim të planeve të pensioneve shtesë, kërkesat për raportim të TKPK-s, mbikqyrjet mbrojtëse, si edhe kërkesat e menaxhimit të investimit së bashku me shkallën e dytë të sistemit të përcaktuar të kontributit, sipas Rregullosës së Pensioneve. Gjatë vitit 2004, Këshilltarit Ligjor të UNMIK-ut iu paraqit një Amendament draft për Rregulloren e Pensioneve, i cili do të sigurojë përforcimin e vendimeve të BPK-s lidhur me TKPK-n dhe skemat shtesë të pensioneve.

2.1.2. Aktiviteti Mbikqyrës dhe Detyrues

2.1.2.1. Liçensimi dhe Struktura

Sipas Rregullosës së UNMIK 1999/21, BPK-ja ka autoritet që të vendosë kritere për një liçensim banke dhe për të refuzuar kërkesat për krijimin e bankave të reja, të cilat nuk i përmbushin këto standarte.

Strategjia e BPK-s në fushën e **liçensimit të bankave** përqëndrohet në tërheqjen e investitorëve, të cilët, duke patur një pozitë të fortë financiare, aksionerë dhe menaxhim të duhur, janë të aftë që të zhvillojnë një qasje të matur bankare për të mbrojtur interesat e klientëve, kështu duke ndihmuar në përforcimin e sistemit bankar dhe rritjen e besueshmërisë ndaj tij.

Bankat Komerciale. Aktiviteti i liçensimit të BPK-s gjatë vitit 2004 kishte të bënte kryesisht me hapjen e degëve të reja, dhe ndryshimet në strukturat e pronësisë së bankave.

Që nga shpallja e Rregullosës së UNMIK-ut 1999/20 [përmirësuar sipas Rregullosës 2001/24] mbi Autoritetin Bankar dhe të Pagesave të Kosovës në Nëntor 1999, BPK-ja ka refuzuar 11 aplikime për liçensë bankare.

Gjatë vitit 2003, kërkesa ligjore e BPK-s për kapital minimal për një license bankare u rrit në 4 milionë Euro. Deri në 31 Dhjetor 2003, të gjitha bankat kishin përmbushur me sukses kërkesën për kapital minimal. Gjatë vitit 2004 nuk janë bërë ndryshime mbi kërkesat ligjore për kapital minimal të bankave.

Numri i bankave gjatë vitit 2004 mbeti i njëjtë me atë të vitit 2003 me 7 banka komerciale. Rrjeti bankar i punës me degë dhe nën-degë u rrit me 66 degë dhe nën-degë duke përfshirë zyrat në pikat e doganës, pikat e regjistrimit të automjeteve dhe qendrat e kontrollit teknik të automjeteve. Në fund të vitit 2004, rrjeti i punës së 7 bankave operonte me 217 degë dhe nën-degë në mbarë Kosovën.

Këmbimoret dhe Agjensitë e Dërgimit të Parave. Në fund të vitit 2004 katër këmbimore dhe dy agjensi të dërgimit të parave drejtonin aktivitetet e tyre. Një agjensi tjetër e dërgimit të parave - Money Gram, u liçensua nga BPK-ja përmes agentit të saj në Kosovë në fund të vitit 2004.

Institucionet Mikro Financiare. Gjatë vitit 2004, u regjistrua nga BPK-ja një institucion i ri financiar jo-bankar, dhe u miratuan pesë shoqëri kreditimi të cilat i përkasin një institucioni mikro financiar të caktuar. Në fund të vitit 2004, në mbarë Kosovën operonin 18 institucione mikro financiare.

Në bazë të autoritetit të dhënë nga Rregullorja 2001/25 mbi Liçensimin, Mbikqyrjen dhe Rregulloren e **Kompanive të Sigurimit** dhe Ndërmjetësuesve të Sigurimit, aktiviteti i liçensimit të kompanive të sigurimit nga BPK-ja tregohet në tabelën e mëposhtme:

Tabela 9: Aktiviteti i Liçensimit të Kompanive të Sigurimit në vitin 2004

Përshkrimi	2004	Aktivitetet e Liçensimit në vitin 2004			
		Aplikimet	Liçensuar	Në proces	Refuzuar
Kompani të Sigurimit	8	5	2	1	2
Kompani të Sigurimit të Jetës	0	0	0	0	0
Brokerët e Kategorive Shtesë	3	3	2	1	0
Agjentët e Liçensuar	582	108	89	19	147
Rregulluesit e Dëmeve	2	2	2	0	0
Rregulluesit e Pavarur të Ankesave	2	2	1	1	0
Sigurimet e Klasave Vullnetare	41	14	3	6	0

Gjatë vitit 2004, BPK-ja miratoi licënsën e një kompanie sigurimi dhe licënsën e një dege për një kompani të huaj sigurimi e cila operon në Kosovë. Gjithashtu, BPK-ja vazhdoi miratimin paraprak për licënsën e një kompanie sigurimi.

Gjatë vitit 2004, BPK-ja hoqi licënsën e dy degëve të kompanive të sigurimit të cilat operojnë në Kosovë.

Gjatë vitit 2004, BPK-ja nuk licënsoi asnjë fond **Pensional Shtesë të Punonjësve**; kështu, numri i planeve të licënsuar të pensioneve mbetet gjashtë, i njëjti numër i cili ekzistonte në fund të vitit 2003.

2.1.2.2. Kontrollet Financiare

Për të përmbushur përgjegjësinë e saj për licënsimin dhe mbikqyrjen e institucioneve financiare, Departamentet e Mbikqyrjes së BPK-s (Mbikqyrja Bankare, Mbikqyrja e Sigurimeve, dhe Mbikqyrja e Fondeve Pensionale) janë duke ndjekur një metodë mbikqyrëse të vazhdueshme përmes kontrolleve on-site dhe monitorimit off-site.

Kontrollet On-Site

Puna e kontrollit on-site kryer nga kontrollorët është e ndërtuar në një mënyrë që të sigurojë verifikim të pavarur dhe që informacioni i dhënë nga institucionet financiare të jetë i besueshëm. Kontrollet on-site drejtohen në përputhje me planin vjetor të kontrollit, i cili përshtatet sipas nevojës, për shkak të rrethanave të paparashikuara. Janë zhvilluar roçedura të standartizuara të mbikqyrjes on-site, të cilat për sistemin bankar bazohen në një sistem CAMEL me pesë-shkallë (Mjaftueshmëria e Kapitalit, Cilësia e Mjeteve, Menaxhimi, Fitimet dhe Likuiditeti) për përcaktimin e vlerësimeve bankare.

Dapartamenti i Mbikqyrjes së Sigurimeve në drejtimin e kontrolleve on-site të kompanive të sigurimit është duke zbatuar një sistem të ri vlerësimi i cili bazohet në vlerësimin e rrezikut të kompanive të sigurimit në fushat e mëposhtme: (1) fuqia financiare, (2) teste të saktësisë dhe të përshtatshmërisë, (3) sisteme dhe kontrolle – 10 fusha, (4) raportet e auditimit dhe, (5) drejtësia me mbajtësit e policave. Cikli i parë i kontrolleve on-site me këtë model ka përfunduar dhe ka ndihmuar në identifikimin e një numri dobësish në këtë industri.

Për fondet pensionale, sistemi i vlerësimit bazohet në vlerësimin CAMERA (Kontribut, Mjete, Menaxhim, Punonjës, Përputhje me Rregulloren, dhe Shqyrtimet e Aktuarit).

Gjatë vitit 2004, në secilën prej shtatë **bankave** u zhvillua një kontroll i plotë on-site. Përveç kësaj, gjatë vitit u zhvilluan 10 kontrolle të kufizuara (me synim), të cilat u përqëndruan në shqetësime të veçanta të mbikqyrjes. Kontrollat me synim gjatë vitit 2004 u përqëndruan kryesisht në fushat e mëposhtme: (1) rreziku i kreditimit; (2) kredi-dhënia mbitërheqje; (3) ndryshimet në strukturën e aksionerëve dhe kapitalit të bankave; dhe (4) rreziqet operacionale.

Kërkesat për hapjen e degëve ose nën-degëve të reja u pasuan nga 66 kontrolle shtesë të para-hapjes. Gjithashtu, gjatë vitit u zhvilluan gjashtë kontrolle on-site në institucionet financiare jo-bankare, tri kontrolle on-site në këmbimore dhe, një kontroll on-site në agjensitë e dërgimit të parave.

Tabela 10. Sektori Financiar: Kontrollat on-site të zhvilluara gjatë vitit 2004

	Lloji i kontrollit	Numri i kontrolleve
Industria Bankare	1. Kontrollat të plota - banka	7
	2. Kontrollat të kufizuara - banka	10
	3. Kontrollat e para-hapjes - degë	66
	4. Kontrollat - kontrolle të plota	6
	5. Dërguesi i Parave - kontrolle të plota	1
	6. Këmbimore - kontrolle të plota	3
Industria e Sigurimeve	6. Kontrollat të plota në kompanitë e sigurimeve	16
	7. Kompanitë e sigurimeve - degë	18
	8. Kompanitë e sigurimeve - zyrat e agjentëve	158
	9. Linjat Shtesë të Brokerave	4

Gjatë vitit 2004, Departamenti i Mbikqyrjes së Pensioneve zhvilloi 20 kontrolle on-site në fondet pensionale vullnetare, ndërsa vëzhgimi off-site u krye në baza mujore. Kontrollat on-site u përqëndruan në drejtimin e fondeve pensionale, saktësinë e kontributeve, mbajtjen e të dhënave, investimet pensionale, dhe kontrollet e brendshme.

Kontrollet Off-Site

Është zhvilluar një proces për identifikimin dhe monitorimin e problemeve të mundshme në banka, veçanërisht në intervalet ndërmjet kontrollet on-site. Mbikqyrja off-site dhe analizimi i bankave përfshijnë si vijon: (1) analizë mujore e vazhdueshme e bankave individuale bazuar në raportet e standartizuara rregullatore të bankave; dhe (2) një analizë e përgjithshme e sektorit bankar për të zbuluar rrezikun e sistemit. Gjatë vitit 2004, Departamenti i Mbikqyrjes Bankare përfundoi 28

analiza off-site për shtatë bankat komerciale. Bazuar në kontrollet off-site janë ndërmarrë disa masa korrigjuese ndaj bankave.

Monitorimi off-site përfaqëson një formë vazhdimi të procesit të monitorimit dhe mbikqyrjes së aktiviteteve të kompanive të sigurimit. Përmes kontrolleve të tilla, mblidhen informacione mbi kompanitë e sigurimeve, mbi aktivitetet e tyre, dhe nivelin e përputhshmërisë me rregullat e sigurimit. Kompanive të sigurimit iu kërkohet që të dorëzojnë në BPK të dhëna financiare dhe statistikore në baza të rregullta. Raportime të tilla mbulojnë të dhënat mujore dhe tremujore mbi premiumet, shpenzimet, investimet, lëvizjet e parave të gatshme, dhe kërkesat. Bazuar në këto raporte, Departamenti i Mbikqyrjes së Sigurimeve harton raporte të përmbledhura statistikore mujore të sigurimeve, të cilat mbulojnë zhvillimet më kryesore brenda industrisë së sigurimeve.

Kontrollet off-site të zhvilluara nga Departamenti i Mbikqyrjes së Pensioneve gjatë vitit 2004 u përqëndruan në gjendjen financiare të fondeve pensionale, kualifikimet e pjesëmarrësve të rinj, dhe bashkërendimin e kontribuesve dhe pagesave të pensioneve.

2.1.2.3. Autoritetet Formale të Mbikqyrësve (Masat Detyruese)

Bankat Komerciale. Pavarësisht nga përpjekjet e mbikqyrësve, ka patur situata kur bankat kanë dështuar në përmbushjen e kërkesave mbikqyrëse më të arsyeshme ose kanë përdorur praktika bankare të pasigurta dhe jo të shëndosha. Për shkak të shkeljeve rregullative ose të praktikave bankare të pasigurta dhe jo të shëndosha, në vitin 2004 BPK-ja ka ndërmarrë 25 masa detyruese.

Në bazë të Rregullores 1999/21 masat detyruese variojnë nga paralajmërimet me shkrim deri në heqjen e licenses. Gjatë vitit 2004 janë ndërmarrë një shumëllojshmëri masash detyruese, bazuar në rëndësinë e shkeljeve, shfaqjes së rrezikut, shkeljeve të përsëritura etj. Llojet e masave detyruese të ndërmarra përfshinin komunikimin me gojë ose me shkrim, kufizimin e aktiviteteve të caktuara, marrëveshje zyrtare ndërmjet BPK-s dhe bankave, kërkesa për rritjen e kapitalit, dhe gjobitje monetare.

Masat detyruese të ndërmarra kundra bankave kanë patur si rezultat një gjendje më të fortë financiare të institucioneve financiare dhe uljen e rrezikut.

Kompanitë e Sigurimeve. Gjatë kontrolleve të kompanive të sigurimit të zhvilluara gjatë vitit 2004, u zbuluan shkelje të rregullave të sigurimeve, të cilat rezultuan në paralajmërimet me shkrim dhe gjobitje monetare. Masat e mëposhtme disiplinore u ndërmorën kundra kompanive të sigurimeve dhe ndërmjetësuesve të sigurimeve gjatë vitit 2004:

- shtatë urdhra kundra kompanive të sigurimeve,
- dy urdhra kundra Brokerëve të Kategorive Shtesë

Shuma gjithsej e të ardhurave që shkuan në Buxhetin e Konsoliduar të Kosovës si pasojë e masave disiplinore për sektorin e mbikqyrjes financiare për vitin 2004 ishte 69,500 Euro.

2.1.3. Bashkëpunimi Ndërkombëtar

Mbikqyrja bankare ndërkufitare. Në përputhje me Parimet Bazë për Mbikqyrjen Efektive Bankare, synimi i BPK-s është që të praktikojë mbikqyrje bankare globale të konsoliduar. Një përbërës kyç i mbikqyrjes së konsoliduar është vendosja e kontaktit dhe shkëmbimi i informacionit me autoritetet e tjera mbikqyrëse. Në vitin 2002 u nënshkrua një Memorandum Mirëkuptimi (MM) mbi mbikqyrjen bankare të kalimit të kufirit dhe shkëmbimit të informacionit ndërmjet BPK-s dhe Bankës së Shqipërisë. Në fund të vitit 2003, filluan bisedimet me Bankën Kombëtare të Serbisë mbi nënshkrimin e një MM mbi bashkëpunimin reciprok lidhur me çështjet e mbikqyrjes bankare dhe shkëmbimit të informacionit. Gjithashtu, në Mars 2005 pritet të nënshkruhet një MM ndërmjet BPK-s dhe Bankës së Sllovenisë.

Mbikqyrja e sigurimeve ndërkufitare. Gjatë vitit 2004, u nënshkrua një MM ndërmjet Komisionit Shqiptar të Mbikqyrjes së Sigurimeve me Bashkëpunim në Fushën e Mbikqyrjes së Sigurimeve.

MM Ndërkombëtare të Sigurimeve. Kosova nuk është pjesë e sistemit ndërkombëtar të Kartës së Gjelbërt; prandaj, në bashkëpunim me UNMIK-un, BPK-ja ka punuar shumë në përmirësimin e lirisë së lëvizjes për qytetarët Kosovarë në mënyrë që të udhëtojnë në vendet fqinje.

MM-t e nënshkuara me Byrotë Kombëtare të Maqedonisë dhe Shqipërisë janë duke u zbatuar me sukses. Është nënshkruar një MM mbi Njohjen Reciproke të Sigurimit TPL si edhe rregullimin e kërkesave për zhdëmtim (mbulimi i kërkesave) me Byronë Kombëtare të Kroacisë. Zbatimi i tij do të hyjë në fuqi pas nënshkrimit të protokollit ndërmjet Qeverisë Kroate dhe UNMIK-ut. Gjithashtu, negociatat me Bullgarinë dhe Turqinë mbi njohjen reciproke të Sigurimit TPL janë në fazat e tyre përfundimtare.

2.1.4. Zhvillimet Kryesore të Sektorit Financiar

Zhvillimet në Industrinë Bankare. Zhvillimi i industrisë bankare ka vazhduar gjatë gjithë vitit 2004. Ndonëse numri i bankave mbeti i njëjtë me atë të vitit të mëparshëm, pjesa më e madhe e bankave vazhdoi të jetë dinamike në zgjerimin e rrjetit të tyre të punëve në mbarë Kosovën. Siç u përmend edhe më lart, numri i zyrave degë (degë, nën-degë dhe shërbimeve në distancë) në fund të vitit

2004 arrinte në 217, duke i bërë shërbimet bankare më të arritshme për qytetarët dhe ndërmarrjet e Kosovës. Në fund të vitit 2004, një zyrë degë mbulonte 8,756 banorë.

Deri më 31 Dhjetor 2004, numri gjithsej i mjeteve të grumbulluara në sistemin bankar ishte 795.4 milionë euro krahasuar me 581.0 milionë euro nga viti i mëparshëm, ose 214.4 milionë euro më shumë. Rritja e kredive ishte veçanërisht e fortë gjatë vitit 2004 me kredi gjithsej të lejuara për sektorin bankar duke u rritur nga 233.1 milionë euro në fund të vitit 2003 në 374.2 milionë euro në fund të vitit 2004, një rritje prej 60.5%. Në të njëjtën kohë, depozitat gjithsej në sistemin bankar në fund të vitit 2004 ishin 694.8 milionë euro, ose 36.0% më shumë krahasuar me vitin e mëparshëm. Depozitat kanë arritur nivelin e tyre më të lartë që prej ri-vendosjes së sistemit bankar në vitin 2000, gjë e cila reflekton një rritje të besimit të publikut ndaj sistemit bankar në Kosovë. Deri në fund të vitit 2004, kishte një llogari të hapur për çdo katër banorë.

Përgjithësisht, sistemi bankar është i mirë-kapitalizuar. Në vitin 2002 dhe pastaj sërish në vitin 2003, BPK-ja i rriti kërkesat minimale të kapitalit për bankat, për t'i sjellë standartet e kapitalit sipas direktivave të BE-s. Siç u përmend edhe më lart, të gjitha bankat kanë rritur me sukses kapitalin e tyre në ose më shumë se minimumi i kërkuar prej 4 milionë euro deri në fund të vitit 2003. Megjithatë, në fund të vitit 2004, një bankë nuk përmbushi kërkesën minimale për kapital. Bazuar në standartet e mjaftueshmërisë të kapitalit, kapitali gjithsej për sistemin bankar më 31 Dhjetor 2004 ishte i barabartë me 16.6% të mjeteve të peshuara kundra rrezikut.

Struktura e pronësisë së sektorit bankar më 31 Dhjetor, në bazë të kapitalit ishte 54.23% kapital i huaj dhe 45.77% kapital i brendshëm. Nuk ka banka me pronësi shtetërore në Kosovë, dhe një përqindje shumë e vogël e kapitalit në sistemin bankar mbahet nga ndërmarrjet me pronësi shoqërore.

Zhvillimet e tjera në sistemin bankar gjatë vitit 2004 përfshinin përhapjen e bankomateve të dy bankave: Banka ProCredit dhe Banka Raiffeisen e Kosovës, të cilat janë të lidhura me karta ndërkombëtare si: MasterCard, Maestro Card, dhe Visa Card. Në fund të vitit, këto dy banka operonin gjithsej 43 bankomate. Përveç kësaj, gjatë vitit 2004 Banka ProCredit instaloi një numër terminalesh të Pikave të Shitjes (PSH).

Produktet e reja të kreditimit të prezantuara nga bankat gjatë këtij viti përfshinin kreditë e biznesit me afate më të gjata; kreditë konsumatore për blerjen e automjeteve, rinovimin e shtëpive, dhe blerjen e të mirave shtëpiake; si edhe shërbimet elektronike bankare.

Aktualisht tri banka kanë marrëveshje huamarrjeje me Kreditanstalt für Wiederaufbau's (KfW) për periudha më të gjata kohore (3-5 vite), e cila siguron një burim fondesh për kredi me afate më të gjata.

Zhvillimet në industrinë e sigurimeve. Gjatë vitit 2004, tetë kompani të licensuara të sigurimeve operonin në Kosovë. Katër prej këtyre kompanive janë me origjinë Kosovare, ndërsa katër të tjera operojnë si degë të kompanive të sigurimit të licensuara nën një juridiksion tjetër (tri nga Shqipëria dhe një nga Serbia). Gjithashtu, në fund të vitit 2004, tri ndërmjetësues të licensuar të sigurimeve operonin si brokera të linjave shtesë të sigurimit shëndetësor për udhëtim jashtë vendit, dhe një organizatë për shlyerjen e kërkesave ndërkombëtare.

Premiumet e Regjistruara dhe Shlyerja e Kërkesave. Në vitin 2004, tetë kompanitë e sigurimit regjistruan gjithsej 230,198 polica, ose 7.3% rritje krahasuar me vitin 2003. Të ardhurat gjithsej prej premiumeve në vitin 2004 ishin 35.6 milionë euro, 19.2% më e lartë sesa në vitin 2003. Gjatë vitit 2004, u shlyen 9,065 kërkesa me gjithsej 7.4 milionë euro, ose 21.9% më shumë sesa në vitin 2003.

Është themeluar një Fond Garancie në përputhje me Rregullin 3 të Sigurimeve të BPK-s, neni 4. Kompanitë e Sigurimeve të cilat sigurojnë sigurim TPL e krijuan këtë Fond nga kontributet e paguara. Një Këshill Drejtues, përbërë nga një përfaqësues nga çdo kompani sigurimi, e drejton Fondin e Garancive. Emërimi i anëtarëve të Këshillit Drejtues duhet të ketë miratimin paraprak të BPK-s.

Fitimet bruto në Fondin e Garancive gjatë vitit 2004 arritën shumën prej 1.5 milionë euro, e cila përfaqëson një rritje prej 50.0% krahasuar me vitin 2003.

Një sukses i veçantë gjatë këtij viti në industrinë e sigurimeve ishte zbatimi i një sistemi komunikimi on-line dhe pagesat e premiumeve përmes bankave.

Platforma e sistemit të komunikimit on-line dhe software-i klient-server IRIS filloi zbatimin e saj në fillim të Qershorit 2004. Kjo platformë përfshin të gjitha kompanitë e sigurimeve, degët dhe agjentët e tyre, SHSK-n, qendrat e regjistrimit të automjeteve dhe BPK-n.

Në këtë sistem është zvogëluar mundësia e abuzimit në sigurime dhe është lehtësuar një menaxhim efikas i procesit të shitjes së policave të sigurimit nga ana e kompanive të sigurimit. Platforma e sistemit të komunikimit on-line ka mundësuar gjithashtu një mbikqyrje më cilësore nga ana e BPK-s.

Ndërsa prezantimi në industrinë e sigurimeve të sistemit të pagesave të premiumeve të policave të sigurimit përmes bankave, një risi në industrinë e sigurimeve në Kosovë, ka mundësuar një kontroll dhe menaxhim efikas të qarkullimit të pagesave në sistemin bankar dhe ka eliminuar vështirësitë që hasen zakonisht në përdorimin e parave të gatshme.

Zhvillimi i Fondeve Pensionale. Në fund të vitit 2004, gjashtë fondet pensionale shtesë të liçensuara kishin gjithsej 4,197 pjesëmarrës, një rritje prej 19.2% krahasuar me fundin e vitit 2003. Pritet që më tepër ndërmarrje të krijojnë fonde pensionale për punonjësit e tyre si një shtesë për pensionet e detyrueshme individuale të kursimeve.

Kontributet gjithsej deri më 31 Dhjetor 2004 ishin 7.6 milionë euro, krahasuar me vitin 2003, një rritje prej 104.1%, ndërsa mjetet e mbetura në fund të vitit 2004 ishin në shumën 5.8 milionë euro, duke përfaqësuar një rritje prej 159.1% krahasuar me fundin e vitit 2003.

Në fund të vitit 2004, kontributet gjithsej të grumbulluara për TKPK-n ishin në shumën prej 82.9 milionë Euro, duke përfaqësuar një rritje prej 45.1 milionë euro nga fundi i vitit 2003, ndërsa numri i pjesëmarrësve në fund të vitit 2004 ishte 145,000, një rritje kjo prej 19.4% krahasuar me fundin e vitit 2003.

2.2. Operacionet Bankare

Në vitin 1999, Marka Gjermane u bë monedha e lejuar për përdorim në Kosovë. Rregullorja 1999/04 dhe Udhëzimi Administrativ pasues 1999/02, të dyja të nxjerra në vitin 1999, e miratuan Markën Gjermane si denominimin për llogaritë dhe pagesat zyrtare. Sipas Udhëzimit Administrativ 2001/24, nxjerrë në vitin 2001, dhe me ndërrimin në euro në vitin 2002, euro zëvendësoi Markën Gjermane si monedhën e lejuar për përdorim në Kosovë.

BPK-ja nuk emëton ndonjë monedhë dhe nuk jep kredi. Megjithatë, ajo kryen funksione të tjera të cilat zakonisht lidhen me operacionet e bankës . Këto përfshijnë:

- Të sigurojë furnizimin e mjaftueshëm me kartmonedha dhe monedha
- Të promovojë një sistem të pagesave
- Të veprojë si një bankier për IPVQ-t dhe agjensitë në fjalë
- Të menaxhojë mjetet financiare
- Të veprojë si një këshilltar mbi çështjet financiare për vendim-marrësit publik
- Të kryejë shërbime të tjera të interesit të përgjithshëm

2.2.1. Furnizimi me Kartmonedha dhe Monedha Euro

Për shkak të përdorimit të euros si monedhë në Kosovë, funksioni i BPK-s për të siguruar furnizimin me kartmonedha dhe monedha lidhet me paratë e gatshme euro. BPK-ja është përgjegjëse për të siguruar një furnizim të mjaftueshëm me kartmonedha dhe monedha euro për shlyerjen e transaksioneve në para të gatshme në ekonomi.

Figura 22: Furnizimi me kartmonedha euro (numri i copëve)

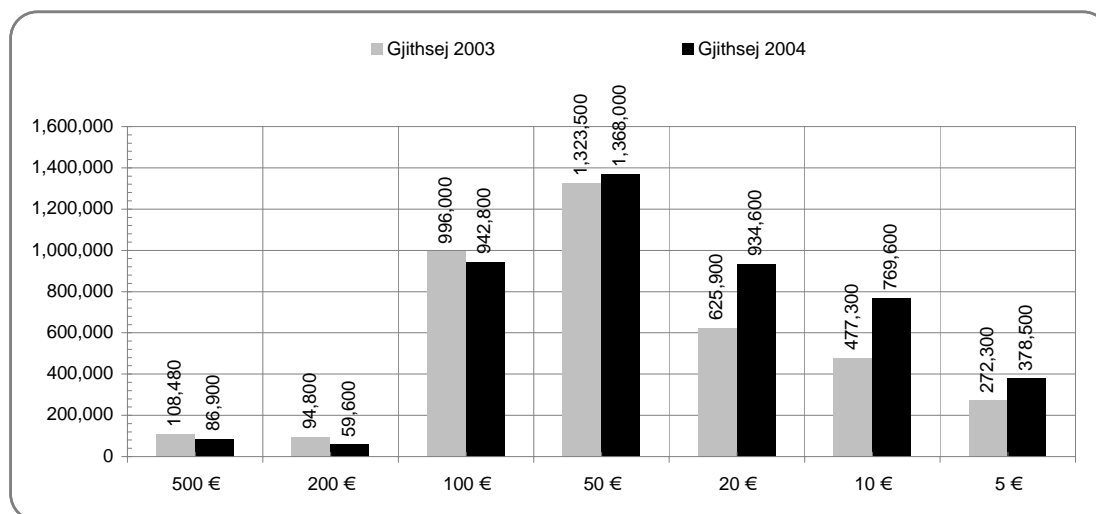
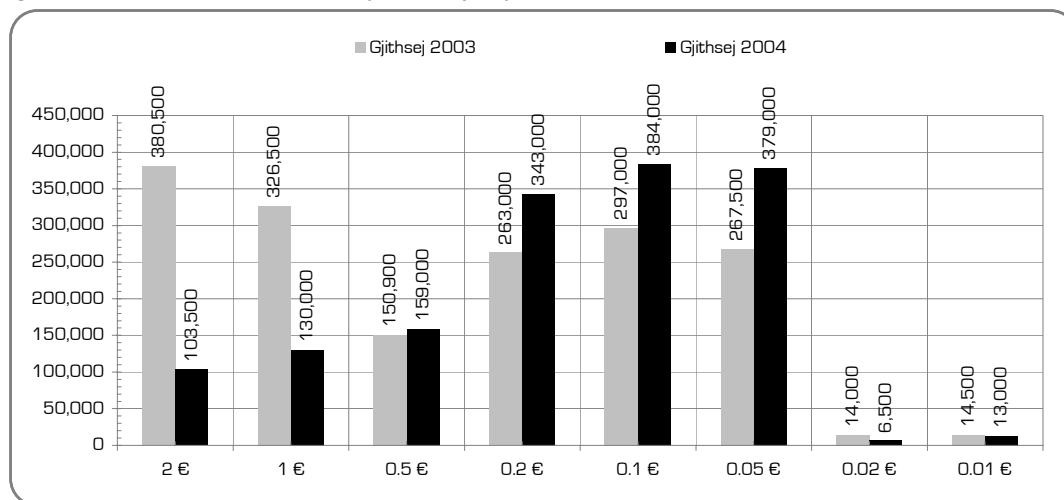

Figura 23: Furnizimi me monedha euro (numri i copëve)

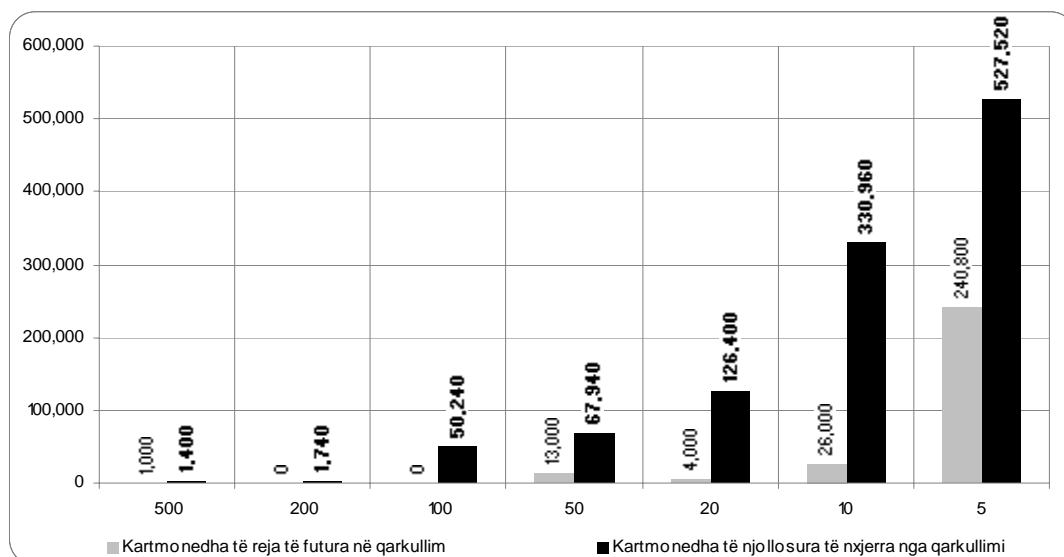
Sic paraqitet në figurat e mësipërme, gjatë vitit 2004, BPKja i furnizoi bankat komerciale dhe institucionet e tjera me 4,540,000 kartmonedha euro duke arritur në shumën prej 246,330,500 euro dhe 1,518,000 monedha euro në shumën 542,710 euro. Llogaritur sipas vlerës, paratë e gatshme të furnizuara në vitin 2004 u ulën në afërsisht pesë përqind krahasuar me vitin 2003, dhe struktura e furnizimit me para të gatshme sipas denominimeve ndryshoi në mënyrë të dukshme. Ndërkohë që furnizimi me kartmonedha të denominimit të vogël (kartmonedha 5, 10, dhe 20 euro) u rrit në mënyrë të konsiderueshme dhe furnizimi me kartmonedha 50 euro u rrit lehtë, furnizimi me kartmonedha të denominimit të madh (kartmonedha 100, 200, dhe 500 euro) pësoi një ulje të lehtë. Më pas, furnizimi me monedhat e denominimit më të vogël (1 dhe 2-monedha eurocent) dhe monedhat e denominimit më të madh (1 dhe 2-monedha euro) u ul, ndërsa furnizimi me monedha të denominimeve të tjera u rrit.

Nga ana tjetër, në vitin 2004 BPK-ja proçesoi më shumë se 7.3 milionë euro kartmonedha dhe më shumë se 2.8 milionë euro monedha të cilat u depozituan nga bankat komerciale dhe institucionet e tjera. Shprehur në vlera, këto depozita arritën përkatësisht në afërsisht në 422 milionë euro dhe afërsisht 2 milionë euro. Në mënyrë të ngjashme me ndryshimin vjetor të parave të gatshme të furnizuara, vlera gjithsej e parave të gatshme të depozituara në BPK tregon një rënie të lehtë (3%) krahasuar me vitin e mëparshëm.

Të njëjtat lëvizje vjetore të vëllimeve të furnizimit me para të gatshme dhe operacionet e depozitimit rezultuan në një zhvillim pothuajse të njëjtë të tepricës së parave të gatshme në thesarin e BPK-s në vitin 2004 krahasuar me vitin e mëparshëm. Në vitin 2004, paratë e gatshme të depozituara në BPK ishin më shumë se paratë e gatshme të furnizuara nga BPK-ja për afërsisht 177 milionë euro, dhe në vitin 2003 kjo shifër ishte vetëm mbi 176 milionë euro. Megjithatë, një përmirësim i proçesit të menaxhimit të parave të gatshme rezultoi në një rritje të parave të gatshme të eksportuara gjatë vitit 2004. Ndërkohë që eksporti neto i parave të

gatshme në vitin 2003 arriti në 167 milionë euro, eksporti neto i parave të gatshme në vitin 2004 ishte 191 milionë euro. Duke patur parasysh që paratë e gatshme të eksportuara transformohen në mjete me interes fitimi, rritja e tyre pati një kontribut pozitiv në performancën financiare të BPK-s.

Figura 24: Kartmonedhat e njollosura të hequra nga qarkullimi dhe kartmonedhat e reja të vëna në qarkullim

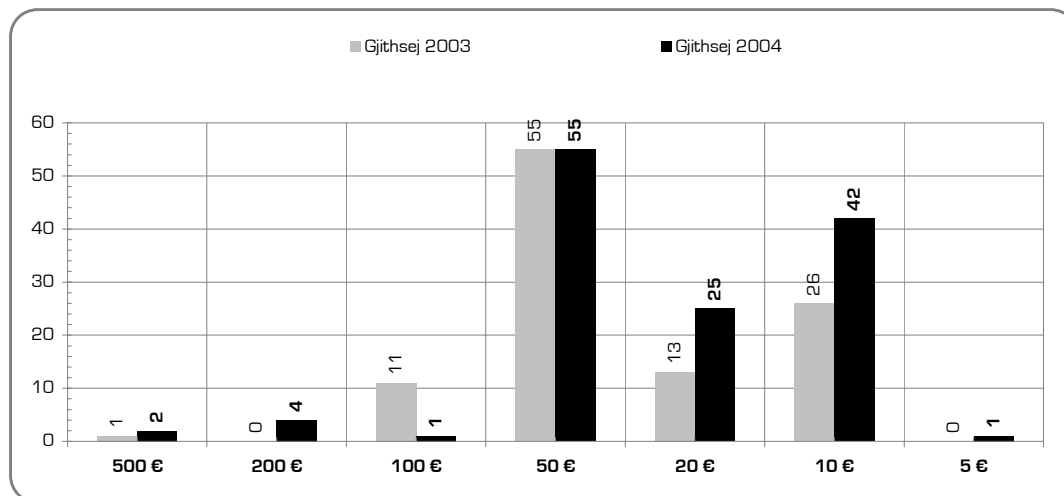
Proçesimi i kartmonedhave dhe monedhave të depozituara në BPK vazhdoi të kryhet me pajisje moderne të proçesimit dhe sipas rregullave standarte. Gjatë vitit 2004, 1,106,200 kartmonedha euro (15% të kartmonedhave euro të depozituara në BPK) u klasifikuan si të njollosura dhe u hoqën nga qarkullimi. Megjithatë, përmirësimi i cilësisë së parave të gatshme në qarkullim është ende në vazhdim.

Nga ana tjetër, gjatë vitit 2004, BPK-ja bëri furnizimin me 284,800 kartmonedha të reja (6% e kartmonedhave euro të furnizuara). Pjesa më e madhe e kartmonedhave të reja të furnizuara ishin kartmonedha të denominimit të vogël: kartmonedha 5-euro (240,800), kartmonedha 10-euro (26,000), dhe kartmonedha 50-euro (13,000).

Përsa u përket masave kundër-falsifikimit, BPK-ja vazhdoi të kontrollojë rastet e monedhave të falsifikuara gjatë gjithë vitit 2004. Gjatë vitit, 130 kartmonedha euro të identifikuar si të falsifikuara u sollën në BPK. Me konfirmimin se këto monedha ishin të falsifikuara, BPK-ja dorëzoi ato në NJHFM¹⁰. Pjesa më e madhe e kartmonedhave të identifikuar si të falsifikuara ishin kartmonedha 50-euro (55), kartmonedha 200-euro (42), dhe kartmonedha 100-euro (25).

¹⁰ Njësia Hetuese për Falsifikimin e Monedhave

Figura 25: Numri I kartmonedhave të identifikuara si të falsifikuara

Me qëllim përmirësimin e qarkullimit të parave të gatshme në ekonomi, në vitin 2004, BPK-ja përgatiti tri udhëzime dhe një rekomandim:

- Udhëzimi Nr. 2 Mbi Shmangien e Kartmonedhave të Falsifikuara nga Qarkullimi,
- Udhëzimi Nr. 3 Mbi Standartet Minimale për Klasifikimin e Gjendjes së kartmonedhave Euro nga Palët Tregtare,
- Udhëzimi Nr. 4 Mbi Paketimin e Kartmonedhave dhe Monedhave Euro për Depozitimin e Sasisë në BPK, dhe
- Rekomandimi Nr.1 Mbi Kontrollin e Standarteve për Riciklimin e Kartmonedhave nga Palët Tregtare.

Të tri udhëzimet dhe rekomandimi u përgatitën në përputhje me dispozitat përkatëse të BQE-s. Ato do të lëshohen në fillim të vitit 2005.

Deri në tremujorin e parë të vitit 2005, BPK-ja do të rrisë gjithashtu shpërndarjen e kartmonedhave të reja dhe do të furnizojë sektorin financiar me monedha euro shtesë të denominimit të vogël.

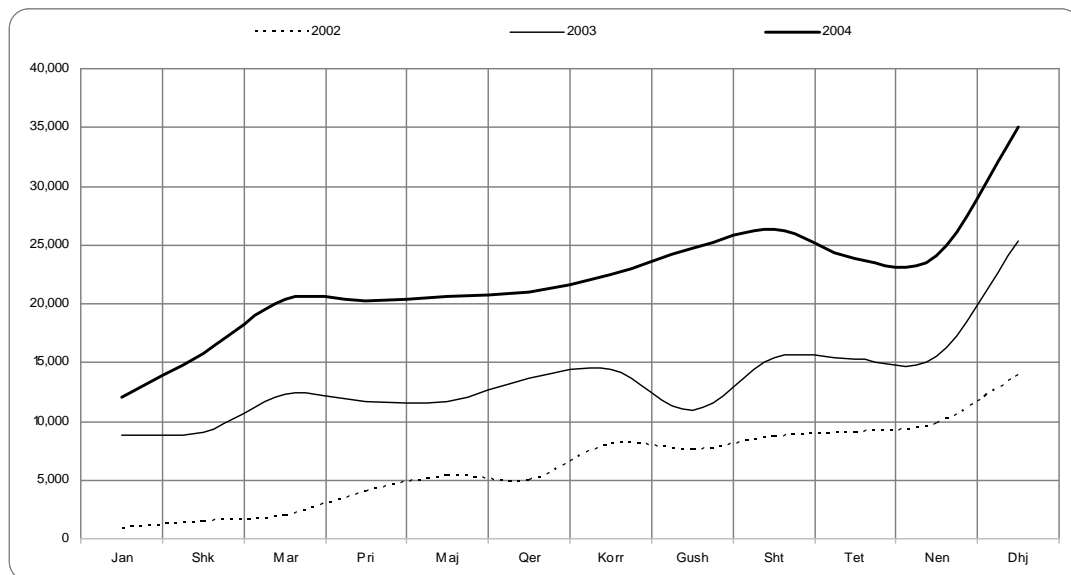
2.2.2. Sistemi i Pagesave

Një nga synimet kryesore të BPK-s është për të siguruar një sistem efikas dhe të sigurt për pagesat e brendshme. Që prej themelimit të saj, BPK-ja e ka vazhduar këtë synim në mënyrë aktive, dhe një arritje e madhe u shënuar në Maj 2001, kur, me kontributin e USAID-it, u krijua Sistemi Ndërbankar i Pagesave (SNP) me qëllim lehtësimin e operacioneve të brendshme bankare përmes sistemit bankar. SNP-ja ka operuar në BPK që prej themelimit të saj, dhe infrastruktura e saj iu dha zyrtarisht BPK-s nga USAID-i në Shtator të vitit 2004.

BPKja jo vetëm menaxhon dhe monitoron SNP-n, por gjithashtu merr pjesë në mënyrë të drejtpërdrejtë në operacionet e saj së bashku me shtatë bankat komerciale. Proçedurat e pagesave dhe të shlyerjeve kryhen sipas Rregullores Nr. 2001/26 Mbi Transaksionet e Pagesave dhe Rregulli Bankar Nr. XVIII Mbi Pagesat dhe Operacioni i Barazimit të Llogarive..

Që prej Majit 2001, numri dhe vlera e transaksioneve të kaluara përmes SNP-s është rritur në mënyrë të vazhdueshme, duke reflektuar rritjen e besimit në sistemin e brendshëm bankar. Ndërkohë, SNP-ja ka pësuar zhvillime teknologjike të vazhdueshme ndërsa mënyrat e transaksioneve janë modernizuar dhe përmirësuar.

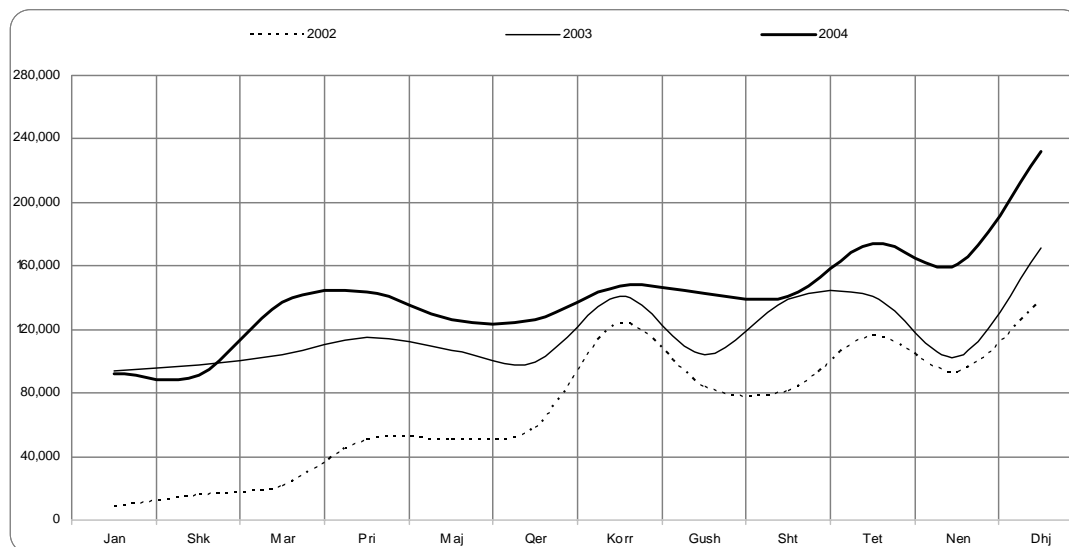
Figura 26: Zhvillimi i Operacioneve të SNP-s (numri i transaksioneve)

Gjatë vitit 2004, përmes SNP-s janë kryer 266,744 transaksione me një vlerë gjithsej prej 1,714,649,837 euro. Krahasuar me operacionet e SNP-s në vitin 2003 dhe 2002, numri i transaksioneve në vitin 2004 u rrit në mbi përkatësisht 60% dhe 250%. Vlera gjithsej e transaksioneve të SNP-s, në vitin 2004, tregon rritje në më shumë se 20% krahasuar me vitin 2003 dhe më shumë se 100% krahasuar me vitin 2002.

Rritja e ndjeshme e transaksioneve të SNP-s mund të vërehet gjithashtu nga të dhënat mesatare ditore. Vlera ditore e transaksioneve të SNP-s në vitin 2004 ishte rreth 6.7 milionë euro, krahasuar me rreth 5.5 milionë euro në vitin 2003 dhe rreth 3.3 milionë euro në vitin 2002. Më pas, numri ditor i transaksioneve në vitin 2004 ishte mbi 1000, krahasuar me 650 transaksione në vitin 2003 dhe 300 transaksione në vitin 2002.

Figura 27: Zhvillimi i operacioneve të SNP-s (vlera e transaksioneve në '000 euro)

Përveç pagesave të rregullta (tranferta bankë më bankë), operacionet e SNP-s gjithashtu përfshijnë një numër pagesash me parësi (pagesa individuale në kohë reale) dhe një numër të pagesave në masë (pagesa të vetme për llogarinë e përfituesve të shumtë). Pagesat e rregullta dhe me parësi janë kryer si pagesa të plota elektronike që prej krijimit të SNP-s, ndërsa pagesat në masë, të cilat u prezantuan në vitin 2002, u kryen si pagesa gjysmë-elektronike deri në Shkurt 2004. Që prej asaj kohe, për shkak të një përmirësimi të SNP-s, pagesat në masë mund të kryhen gjithashtu si transferta të plota elektronike.

Përmirësimi i mëtejshëm teknologjik i SNP-s është duke ndodhur me zhvillimin e një sistemi pagesash giro - "Kos-giro", si një projekt i përbashkët i KEK-ut, PTK-s, shtatë bankave komerciale dhe BPK-s si koordinatore. Ky sistem është përcaktuar për të siguruar një metodë jo në para të gatshme të mbledhjes së faturave nga shërbimet publike si p.sh. KEK-u dhe PTK-ja, por mund të përdoret nga entitetet e tjera, gjithashtu. Faza para-pilot filloi në Dhjetor 2004, dhe ky sistem pritet që të bëhet tërësisht funksional gjatë vitit 2005.

Si pjesëmarrëse në sistemin e pagesave të brendshme, BPK-ja kryen urdhra të brendshme pagesë/transfertë nga ana e ose për llogarinë e klientëve të saj. Gjatë vitit 2004, BPK-ja kreu 93,687 urdhra të brendshme dalëse (pagesa/transferta nga ana e klientëve të saj) dhe 44,710 urdhra të brendshëm hyrëse (pagesa/transferta për llogarinë e klientëve të saj). Shprehur në vlera, shuma e urdhrave dalëse në vitin 2004 ishte 738 milionë euro, ndërsa shuma e urdhrave hyrëse ishte 725 milionë euro.

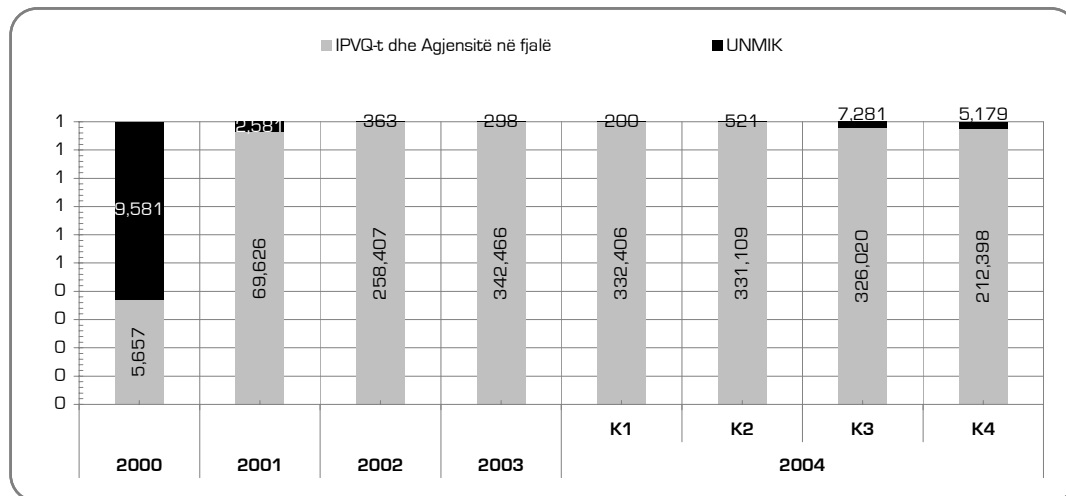
BPK-ja gjithashtu drejton operacionet e pagesave ndërkombëtare nga ana e ose për llogari të klientëve të saj. Këto operacione drejtohen përmes bankave të zgjedhura të huaja. Gjatë vitit 2004, BPK kreu 556 pagesa/transferta ndërkombëtare dalëse me gjithsej 381 milionë euro dhe 127 pagesa/transferta ndërkombëtare hyrëse me gjithsej 93 milionë euro. Megjithatë, mungesa e një

kodi të duhur SWIFT e kufizon zhvillimin e operacioneve të pagesave ndërkombëtare. BPK-ja në bashkëpunim me UNMIK-un po bën përpjekjet e saj më të mira për të siguruar një kod SWIFT të përdorshëm në Kosovë. Janë bërë disa kërkesa ndaj organeve kompetente, por deri tani pa sukses. Në fillim të vitit 2005 do të iniciohet një përpjekje e re.

2.2.3. Bankier për IPVQ-t¹¹ dhe Agjensitë në fjalë

Funksioni i bankierit ndaj institucioneve të pushtetit qendror iu dha BPK-s bazuar në Rregulloren Nr. 1999/20, brenda nenit mbi autoritetet e veçanta të BPK-s. BPK-ja siguron shërbime bankare nga ana e dhe për llogarinë e IPVQ-ve dhe agjensive në fjalë, si edhe për UNMIK-un. Ajo gjithashtu ofron shërbime bankare për institucionet e sektorit publik, duke përfshirë një numër të kompanive publike. Në vitin 2004, njësoj si në vitin e mëparshëm, këto shërbime kishin të bënin kryesisht me mirëmbajtjen e llogarive dhe kryerjen e operacioneve të pagesave përjashtuar mundësinë e dhënies së kredive.

Figura 28: Zhvillimi i depozitave të IPVQ-ve dhe agjensive në fjalë dhe UNMIK-ut, shumat në '000 EUR

Depozitat e IPVQ-ve dhe të agjensive në fjalë përbëjnë pjesën më të madhe të depozitave gjithsej në llogaritë e BPK-s. Më 31 Dhjetor 2004, depozitat e IPVQ-ve dhe agjensive në fjalë në llogaritë e BPK-s arritën në 212.4 milionë euro. Në të njëjtën kohë, depozitat e UNMIK-ut arritën në 5.2 milionë euro. Zhvillimi i niveleve të depozitave të IPVQ-ve dhe agjensive në fjalë dhe UNMIK-ut të mbajtura në llogaritë e BPK-s, si edhe të raporteve të tyre reciproke, paraqitet në figurën më lart.

¹¹ Institucionet e Përkohshme Vetë-Geverisëse të Kosovës

Përveç kësaj, pjesa më e madhe e operacioneve të brendshme të pagesave kryhen nga ana e dhe për llogarinë e IPVQ-ve dhe agjensive në fjalë. Të dyja operacionet bankare dhe aktivitetet e mirëmbajtjes së llogarive janë përgjegjësi e Departamentit të Shërbimeve Bankare.

Cilësia e shërbimeve bankare u përmirësua ndjeshëm gjatë vitit. Në veçanti, në Nëntor 2004, shkëmbimi i informacionit me Departamentin e Thesarit nga MEF u përmirësua me një paraqitje elektronike të urdhrave të pagesave nga MEF-ja në BPK. Një marrëveshje e tillë bëri që procesimi i pagesave të Thesarit nga BPK-ja të jetë më efikas, dhe gjithashtu përmirësoi aktivitetet e pagesave dhe kontrollit të Departamentit të Thesarit të MEF-s.

2.2.4. Menaxhimi i Mjeteve

Operacionet e investimit të BPK-s kryhen përmes Departamentit të Menaxhimit të Mjeteve (DMM). Në të gjitha operacionet e saj DMM-ja udhëhiqet nga dispozitat e Politikës së Investimit të BPK-s. Kjo Politikë merr në konsideratë kufizimet e matura të rrezikut, duke i dhënë përparësi sigurisë së kapitalit dhe likuiditetit të mjaftueshëm mbi të ardhurat. Investimet individuale brenda portofolit klasifikohen sipas llojit, të tyre, kohëzgjatjes, dhe rrezikut të palës me qëllim që të mbajë një portofol të balancuar.

Për këtë qëllim, synimet kryesore të investimit të BPK-s, sipas radhitjes së përparësisë, janë:

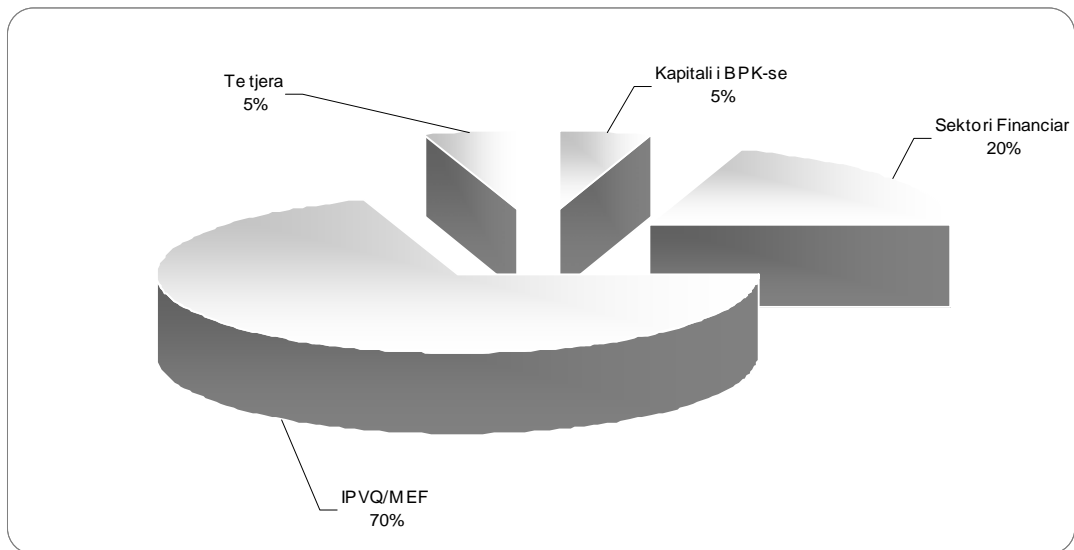
Siguria – është objektivi kryesor i programit të investimit. Investimet në BPK ndërmerren në një mënyrë që të sigurojë mbrojtjen e kapitalit në portofolin e përgjithshëm dhe të garantojë që siguria e kapitalit të portofolit nuk do të dëmtohet apo rrezikohet në asnjë moment.

Likuiditeti – portofoli i investimit mbetet në të gjitha kohërat mjaftueshmërisht likuid me qëllim që ta mundësojë BPK-n që t'i përmbushë kërkesat e saj të lëvizjes së parave të gatshme. Një shumëllojshmëri instrumentesh financiare dhe maturitetesh, të balancuara si duhet, ndihmojnë për të siguruar likuiditet të përshtatshëm.

Kthimi në Investime – portofoli i investimit është i ndërtuar me synimin e rritjes së kthimit në investime, por vetëm pasi të jenë arritur siguria dhe likuiditeti.

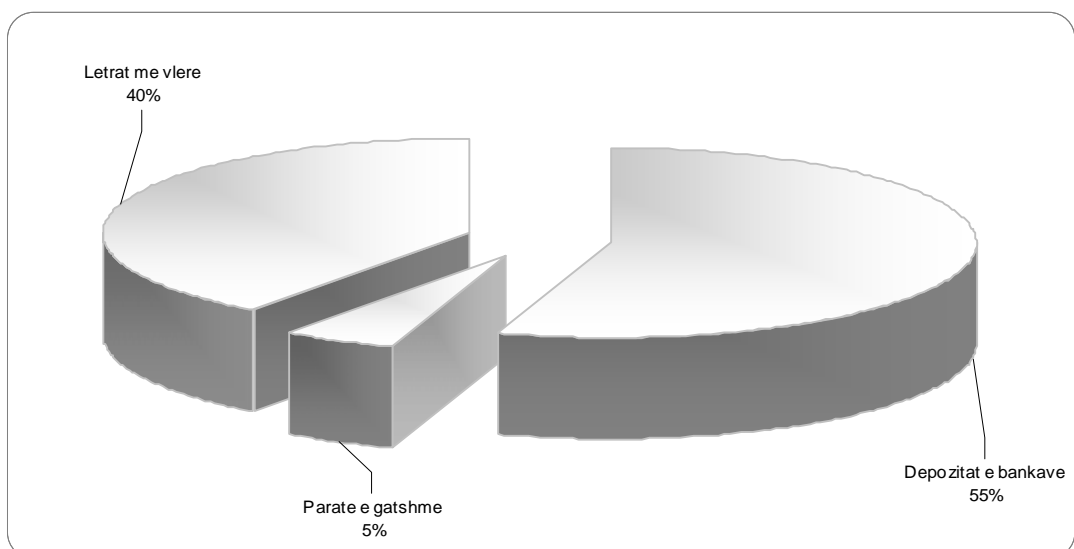
Burimet financiare të cilat ndodhen nën menaxhimin e BPK-s, përbëhen fillimisht nga depozita e IPVQ/MEF (70% të burimeve gjithsej) dhe, në një shkallë më të vogël, Institucionet e Sektorit Financiar (20%) dhe kapitali i vetë BPK-s (5%).

Figura 29: Struktura e burimeve financiare

Rregullorja e BPK-s dhe Politika e Investimit përcaktojnë se përveç 'kartmonedhave dhe monedhave të mbajtura në Kosovë', gjithashtu 'ari', 'bilancet e bankës jashtë', dhe 'letrat me vlerë të borxhit të lëshuara ose të garantuara nga Shtetet ose bankat qendrore të Bashkimit Evropian' janë kategori të përshtatshme mjetesh për investim të burimeve financiare të BPK-s. Shpërndarja aktuale e burimeve paraqitet në tabelën e mëposhtme.

Figura 30: Struktura e mjeteve financiare

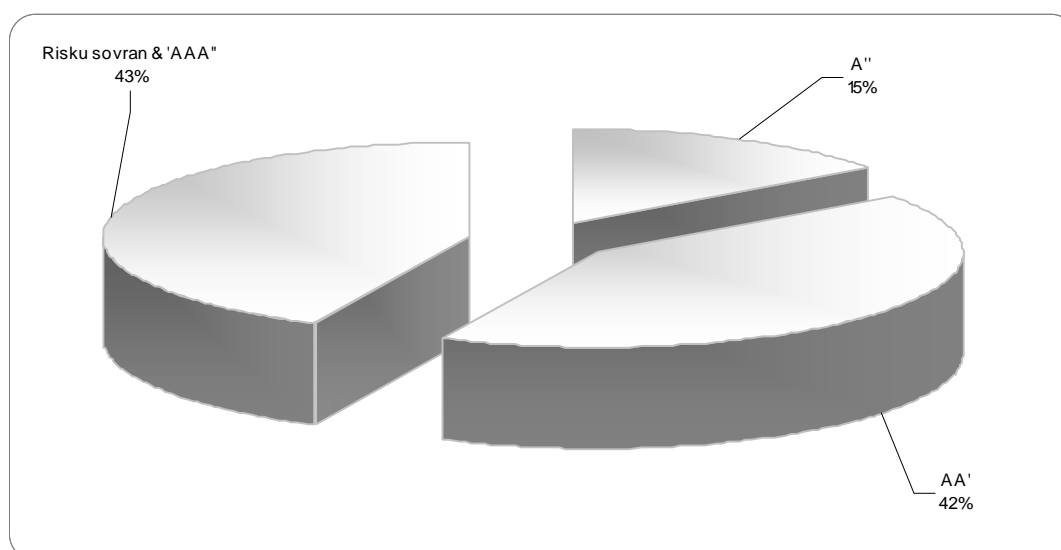

BPK-ja i mban depozitat e llogarive rrjedhëse në një bankë qendrore dhe gjithashtu vendos depozita të tregut të parave në disa banka komerciale Evropiane detyrimet afatshkurtra të të cilave klasifikohen në një prej dy kategorive më të larta nga agjensi klasifikimi të gjendjes të njohura në mbarë botën. Llogaritë e depozituara në bankat qendrore dhe komerciale mbahen me qëllimin

për të siguruar likuiditet, shërbime kliringu dhe pagesash të përditshme. Depozitat gjithsej në secilën prej bankave komerciale nuk i tejkalojnë 15% të portofolit të investimeve të BPK-s dhe të gjitha kufijtë individuale të investimit vendosen dhe rishikohen herë pas here në përputhje me rregullat e Politikës së Investimit.

BPK-ja gjithashtu investon në bonot e thesarit, me maturitet brenda 180 ditësh të cilat denominohen dhe paguhen në euro, dhe lëshuar nga disa Qeveri të Bashkimit Evropian. Të gjitha letrat me vlerë të cilat aktualisht përfshihen në portofolin e investimit të BPK-s karakterizohen nga një treg riblerjeje i thellë, likuid dhe i zhvilluar mirë. Investimet në letra të tilla me vlerë kufizohen në 70% të portofolit të investimit gjithsej dhe jo më shumë se 25% e portofolit të investimit gjithsej investohet në letra me vlerë të ndonjë shteti anëtar të Bashkimit Evropian ose Banke të saj Qëndrore.

Figura 31: Cilësia e kredisë së portofolit të investimit.

Cilësia e mjeteve të Portofolit të investimit të BPK-s u përmirësua më tej në vitin 2004. Për shkak të politikës, BPK-ja vazhdoi të zhvillojë marrëdhënies e saj të biznesit me një nga bankat qëndrore Evropiane dhe disa banka komerciale të vlerësuar lart. Kjo dëshmohet nga cilësia e lartë e kredisë të portofolit të investimit, vlerësuar e gjitha me një A ose më lart, prej së cilës 43% u vlerësua me AAA ose rrezik sundues bartës, dhe 42% u vlerësua me AA.

2.2.5. Këshilltar për Vendim-Marrësit Publik

Sipas Rregullores Nr. 2001/24, përmirësimi i Rregullores Nr. 1999/20, ndër funksionet e veçanta të BPK-s është që "të mbledhë të dhëna statistikore", "të drejtojë analiza të rregullta

ekonomike dhe monetare të ekonomisë së Kosovës, t'i bëjë rezultatet publike", dhe "të rekomandojë udhëzime të plota të politikave". BPK-ja është përpjekur që të zhvillojë një kapacitet të kërkimit dhe statistikave dhe ka bërë përparime të dukshme në përmirësimin e statistikave të sektorit financiar dhe gjithashtu pjesën e mbetur të sektorit financiar me qëllim që të ketë një tablo të konsoliduar mbi zhvillimet financiare në Kosovë. Për rrjedhojë, në vitin 2004 u hartuan dy projekte statistikore, Raporti Bankar Statistikor dhe Raporti i Normës së Interesit. Përveç kësaj, u zgjeruan statistikave financiare për të mbuluar pothuajse të gjithë sistemin financiar dhe rezultati i drejtëpërdrejtë i këtij procesi ishte versioni i ri i Buletinit Mujor Statistikor duke filluar që nga botimi i Nëntorit 2004. Të dhënat e botuara janë sipas standardeve të FMN-s, veçanërisht të dhënat që kanë të bëjnë me statistikave monetare dhe financiare. Janë bërë përparime në drejtimin e strukturimit të statistikave financiare të qeverisë bazuar në standartet e FMN-s të cilat kërkojnë një bashkëpunim më të ngushtë me MEF-n.

Në baza tremujore, Departamenti për Kërkime dhe Statistika, në Buletinin e tij Mujor, jep një vlerësim të zhvillimeve kryesore në ekonominë e Kosovës dhe i kushtohet një vëmendje të madhe zhvillimeve të sektorit financiar për shkak të mbulimit më të mirë statistikor dhe dinamikave që e karakterizuan këtë sektor në vitin 2004. Më tej, në vitin 2005 Departamenti për Kërkime dhe Statistika do të nxjerrë botimin e ri i cili do të japë një pamje më të afërt mbi zhvillimet në sektorin bankar.

Ashtu si në vitet e mëparshme, në vitin 2004, FMN-ja vazhdoi të sigurojë asistencë teknike ndaj funksioneve të statistikave dhe kërkimeve të BPK-s. Misionet e FMN-s u përkushtuan në përmirësimin e funksionit statistikor lidhur me statistikave monetare dhe financiare si edhe me funksionin e kërkimeve. Gjithashtu, është siguruar asistencë e vazhdueshme në përpilimin e statistikave të bilancit të pagesave (asistenca multi-sektorale e FMN-s në SOK dhe BPK). Janë vendosur bazat për përpilimin e bilancit të pagesave dhe në vitin 2005 do të zbatohet raportimi i ri i bankave lidhur me Sistemin e Raportimit të Transaksioneve Ndërkombëtare.

2.2.6. Aktivitete të Tjera të Interesit të Përgjithshëm

Për shkak të ekspertizës së saj të njohur, neutralitetit, dhe pavarësisë, BPK-ja nuk siguron vetëm shërbimet që zakonisht kryhen nga një bankë qëndore, por gjithashtu angazhohet në aktivitete të tjera të interesit të përgjithshëm. Në vitin 2004, BPK-ja ndërmori zhvillimin e SIKK¹²-ut, një regjistër krediti, dhe vazhdoi të angazhohet në ndërtimin e kapaciteteve të sektorit financiar në përgjithësi.

SIKK-u është një OJQ e cila mbledh të dhëna nga dhënësit e kredive rreth të dhënave kreditore të huamarrësve me qëllim përmirësimin e vlerësimit të kërkesave për kredi. Kjo është një nismë

¹² Sistemi Informativ i Kreditit në Kosovë

vullnetare nga insitucionet e dhënies së kredive dhe transmetimi i të dhënave bëhet në baza vullnetare gjithashtu. Insitucionet e dhënies së kredive shprehën dëshirën për ta patur këtë regjistër të kredive të kontrolluar dhe të mbikqyrur nga BPK-ja dhe që ta bëjë atë të detyrueshëm për të gjitha insitucionet e dhënies së kredive.

BPK-ja i ka mirëpritur nismat e kredi-dhënësve. Më specifikisht, Rregulli Bankar Nr. XXVII Mbi Raportimin e Kredive u miratua nga BPK-ja në Nëntor 2004 për ta bërë raportimin e informacionit mbi kreditë nga insitucionet e kreditimit të detyrueshëm, ndërkohë që sistemi përkatës IT është duke u zhvilluar nga BPK-ja. Pritet që në gjysmën e dytë të vitit 2005, regjistri i zhvilluar i kredive të bëhet funksional si një departament brenda BPK-s, dhe Rregulli Bankar do të hyjë në fuqi.

BPK-ja vazhdon të mbështesë Shoqatën e Bankierëve të Kosovës (SHBK) në zhvillimin e saj të mëtejshëm, i cili po merr mbështetje zhvillimi institucionale nga project AER filluar kohët e fundit. SHBK-ja i bashkon të shtatë bankat komerciale në Kosovë. Përveç ngritjes së çështjeve me interes të përbashkët, SHBK-ja synon që të promovojë një imazh pozitiv të sektorit bankar drejt të djave autoriteteve dhe publikut të gjerë. Me mbështetjen e Projektit AER kjo Shoqatë themeloi Qendrën e Trajnimit Bankar të Kosovës, e cila pritët që të mbulojë trajnimin bankar gjithëpërfshirës të punonjësve të anëtarëve të SHBK-s. Si një organ mbikqyrës, BPK-ja nuk mund të jetë një anëtar zyrtar i kësaj shoqate. Megjithatë, BPK-ja jep mbështetjen e saj drejt zhvillimit të mëtejshëm të SHBK-s me një funksion këshillues.

Gjithashtu, BPK-ja është e angazhuar në mënyrë aktive në zhvillimin e praktikave të kontabilitetit dhe auditimit në Kosovë. BPK-ja ka një përfaqësues në Bordin e Kosovës për Raportim Financiar (BKRF). Ky Bord është përgjegjës për miratimin e standarteve të kontabilitetit dhe auditimit, si edhe për licensimin e auditorëve të jashtëm. Megjithatë, BPK-ja i licenson auditorët e jashtëm për insitucionet e sektorit financiar në mënyrë të pavarur.

AKTIVITETET E BRENDSHME

3.1 Konferenca Ndërkombëtare e Pesë-Vjetorit të BPK-s

Në Nëntor të vitit 2004 BPK-ja festoi përvjetorin e saj të pestë. Për ta përkujtuar këtë rast, u organizua një konferencë ndërkombëtare. Përveç përfaqësuesve të komunitetit rajonal dhe ndërkombëtar, në këtë konferencë morën pjesë një numër i konsiderueshëm përfaqësuesish nga sektori financiar në Kosovë. Synimi i kësaj konference ishte rritja e ndërgjegjësimit ndërmjet institucioneve dhe rreth arritjeve dhe sfidave në rrugën drejt ndërtimit të një sektori të forte financiar.

Promovimi i Mënyrave Moderne të Pagesave, Skemat e Sigurimit të Depozitave, Zhvillimi i Tregut të Sigurimeve, Shmangia e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Krimin, u trajtuan në dritën e një vizioni afatgjatë i cili do ta sjellë Kosovën në një hap më afër qëndrueshmërisë në këtë fushë. Prezantimet dhe diskutimet në panel mbi këto çështje përfshinin ekspertë nga Banka Botërore, Fondi Monetar Ndërkombëtar, Fonds de Garantie des Dépôts (Paris, Francë), banka qendrore nga rajoni, Qendra Informativ Financiare (FIC) dhe Aksioni Financiar Task Force mbi Pastrimin e Parave (FAFT) si edhe Enti Statistikor i Kosovës (ZSK), Instituti i Riinvest-it dhe Shoqata e Sigurimeve të Kosovës (SHSK). Ia vlen të përmendet që, për here të pare, përfaqësues nga autoritetet financiare nga I gjithë rajoni – Shqipëria, Maqedonia, Mali i Zi, Serbia, Bullgaria, Bosnia dhe Hercegovina erdhën në Prishtinë me këtë rast, diskutuan dhe krahasuan përvojat e tyre.

3.2 Zhvillimi i Burimeve Njerëzore

Përveç funksioneve të saj administrative brenda BPK-s, Departamenti i Burimeve Njerëzore ka përgjegjësinë e organizimit të aktiviteteve trajnuese me qëllim përmirësimin e njohurive dhe aftësive të stafit të BPK-s. Trajnimi dhe zhvillimi i stafit bëhet në përputhje me udhëzimet dhe kriteret e Politikës së Trajnimit të BPK-s. Departamenti i Burimeve Njerëzore ka përcaktuar plane trajnimi të përgjithshme afatgjata dhe gjithashtu është i mirë-pajisur për t'u përgjigjur sa më shpejt nevojave më të papritura. Në bashkëpunim me menaxherët e gjithë departamenteve, nevojat e trajnimit dhe zhvillimit profesional i stafit vlerësohen vazhdimisht me synimin e përgjithshëm për të ndërtuar një organizatë me cilësi të lartë e cila është efiçase në kosto dhe e frytshme përmes përgatitjes së trajnimit të posaçëm në çdo nivel përvoja pune.

Përveç një trajnimi të strukturuar dhe të mbikqyrrur, BPK-ja organizon kurse të brendshme të temave të ndryshme për grupe të punonjësve në pozicione të ngjashme. Për nevoja trajnimi më të specializuara ose individuale, Punonjësit e BPK-s ndjekin seminare në institucione të tjera, si brenda ashtu edhe jashtë Kosovës.

Gjatë vitit 2004, BPK-ja organizoi katër programe trajnimi. Në bashkëpunim me Qendrën Trajnuese Ndërkombëtare të Maltës (MITC), u organizuan dy programe trajnuese. Njëra ishte një Diplomë MITC në Programin Bankar dhe të Financave, i cili zgjati 45 ditë dhe u ndoq nga dy punonjës të BPK-s, dhe tjetra një kurs mbi industrinë e sigurimeve, i cili zgjati nëntë ditë dhe u ndoq nga 11 punonjës të BPK-s. Më pas, në bashkëpunim me Universitetin Amerikan në Kosovë (AUK), u organizua një kurs një-mujor mbi aftësimin e shkrimit të letrave të biznesit për 26 punonjës. Më së fundi, u organizua një seminar dy-ditor mbi aspektet e IT-s të sistemit ndërbankar të pagesave. Ky seminar u ndoq nga stafi i IT-s dhe i SNP-s.

Përsa u përket programeve të trajnimit të organizuara nga institucionet e tjera, punonjësit e BPK-s ndoqën 25 kurse/seminare. Nëntë prej tyre u zhvilluan në Kosovë dhe 16 jashtë saj. Programet e trajnimit të ndjekura në Kosovë ishin kryesisht kurse përgatitore për të fituar tituj profesionalë. Dy pjesëtarë të stafit të IT-s fituan Titullin Profesional të Çertifikuar të Microsoft-it. Shoqata e Kontabilistëve të Çertifikuar dhe Auditorët e Kosovës (SHKÇAK) shpërblyen katër anëtarë të stafit me tituj profesionalë të kontabilitetit.

Programet e trajnimit jashtë të cilat u ndoqën nga stafi i BPK-s u organizuan kryesisht nga autoritetet përkatëse kombëtare të vendeve organizatore. Përveç kësaj, anëtarët e stafit ndoqën katër programe trajnimi organizuar nga FMN-ja në selitë e saj qendrore në Washington DC, dhe tri programe trajnimi organizuar nga Instituti i FMN-s në Vjenë. Anëtarët e stafit gjithashtu kanë përfituar nga ndjekja e programeve të trajnimit të organizuara nga institucionet e tjera, si p.sh. Banka Dresdner, Frankfurt, dhe Qendra për Përsosmëri në Financë, Ljubljana.

Tabela 11: Programet e Trajnimit Jashtë BPK-s në vitin 2004

Institucioni	Programi / Lëmia	Kohëzgjatja	Nr. i pjesëmarrësve
Në Kosovë			
Cactus	MCDBA	200 orë	1
	MCSE, MCDBA, CCN, Bazat e Teknologjisë Informatike II	618 orë	6
Shoqata e sigurimeve në Kosovë	Diploma e Studimeve të Aplikuara të Sigurimeve	6 muaj	2
MEF	Zhvillimi i Auditimit të Brendshëm dhe Sistemit të Kontrollave Publike Financiare	15 ditë	1
Instituti Riinvest	Metodat Kërkimore në Ekonomiks dhe Ekonomiksi i Zhvillimit	12 ditë	1
Shoqata e Kontabilitetëve të Çertifikuar dhe Auditorëve të Kosovës	Kontabiliteti I	4 muaj	3
	Auditimi	5 javë	1
LUNMIK	Aftësitë Ndërpersonale	2 ditë	4
	Marrëdhëniet me publikun	2 ditë	1
Jashtë vendit			
Banka Qëndrore e Sllovenisë	Parandalimi dhe Zbulimi i Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit	2 ditë	1
Banka Qëndrore e Francës	Aspektet Juridike të Punëve të Bankës Qëndrore	5 ditë	1
Gendra për Përsosmëri në Financa - Slloveni	Auditimi i Brendshëm për Banka Qëndrore	2 ditë	1
Byroja Kombëtare e Kroacisë	Shlyerja e Kërkesave Ndërkombëtare të Sigurimeve të Automjeteve	2 ditë	1
Banka Qëndrore e Gjermanisë	Menaxhimi Valutor	5 ditë	1
Dresdner Bank	Trajnim Intensiv në Menaxhimin e Thesarit dhe Riskut	5 ditë	1
Banka Qëndrore Europiane	Sistemi i Pagesave në Eurozonë	5 ditë	1
FMN Instituti i Vjenës	Kontabiliteti i Bankës Qëndrore	5 ditë	2
	Satistikat Monetare dhe Financiare	15 ditë	1
	Satistikat Monetare dhe Financiare (Çeshtjet e Përpilimit dhe Raportimit)	5 ditë	1
FMN Uashington DC	Programimi dhe Politikat Financiare	2 muaj	1
	Programimi dhe Politikat Financiare (metoda e mësimin në distancë)	10 ditë	1
	Satistikat Monetare dhe Financiare	1 muaj	1
	Vlerësimi i Mbrojtjes nga Risqet në Bankën Qëndrore	5 ditë	1
Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare i Maltës - Gendra Ndërkombëtar i Trajnimit i Maltës	Trajnim Intensiv në Industrinë e Sigurimeve	1 muaj	1
Banka Qëndrore e Austrisë	Garkullimi i Parave të Gatshme dhe Sistemet e Pagesave	5 ditë	3

BPK-ja vazhdoi të mbështesë studimet përkatëse akademike të përparuara të punonjësve. Në vitin 2004, dy punonjës u diplomuan me gradën master në fushën e financave. Një u diplomua si Master në Banka dhe Financa nga Universiteti i Prishtinës dhe tjetri si MBA në Financa nga Universiteti Qëndror Evropian në Budapest. Përveç kësaj, një punonjës u regjistrua në programin PhD të mësimin në distancë mbi temën e zhvillimeve financiare në Universitetin Staffordshire, MB.

3.3 Qeverisja e BPK-s dhe Kontrolli i Brendshëm

Struktura e re organizative e Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës miratuar në Dhjetor 2003 nga Bordi Drejtues i BPK-s u zbatua duke filluar nga Janari 2004. Kjo strukturë e re iu dha menaxherëve vendorë kompetenca shtesë dhe kishte për synim rritjen e efikasitetit në procesin e vendim-marrjes.

Praktika e emërimit të Menaxherëve të BPK-s vazhdoi gjatë gjithë vitit duke l mundësuar individët e emëruar që të marrën përgjegjësi dhe të përballojnë sfidat e operacioneve të përditshme në fushat kyçe të BPK-s.

Qëllimi i zbatimit të structures së re organizative në vitin 2004 kishte dy objektiva kryesorë:

- Përparimi në procesin e ndërtimit të kapaciteteve në BPK, dhe
- Sigurimi i zbatimit të “praktikave më të mira” në menaxhimin e BPK-s

Këto objektiva janë arritur në mënyrë të ndjeshme, ndërsa nevojat e identifikuar dhe të shfaqura për zhvillim profesional janë duke u zgjidhur përmes politikës së trajnimit dhe ndërtimit të kapaciteteve të personelit.

Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës është një autoritet i rezervuar dhe operon si një Bankë Qëndrore e Kosovës. Postet e Drejtorit të Përgjithshëm dhe të dy Zëvendës Drejtorëve të Përgjithshëm për operacionet dhe mbikqyrjen e institucioneve financiare vazhdojnë të përmbushen nga ekspertë ndërkombëtarë në përputhje me Rregulloren e UNMIK-ut Nr.2001/24 Neni 29 deri sa të arrihen kompetencat e nevojshme të menaxherëve vendorë për t'i marrë përgjegjësitë në mënyrë efikase.

Me qëllim për të përfituar nga përvoja e ekspertëve ndërkombëtarë të cilët mbulojnë këto fusha, dhe rritur pjesëmarrjen e Kosovarëve në funksionet e larta të menaxhimit, janë krijuar dy pozita të reja:

Zyrtari Kryesor i Operacioneve; dhe Zyrtari Kryesor i Mbikqyrjes. Këta zyrtarë janë duke përfituar nga bashkëpunimi i ngushtë me ekspertët ndërkombëtarë (ZDP-t), të cilët u mundësojnë atyre fitimin e njohurive të nevojshme për t'i marrë përgjegjësitë në mënyrë sa më efikase.

Një objektiv tjetër i strukturës së re organizative zbatuar në vitin 2004, ishte garantimi i zbatimit të “praktikës më të mirë” në qeverisjen e BPK-s si një Bankë Qëndrore.

Për të garantuar zbatimin e “praktikës më të mirë” në qeverisjen e BPK-s, si edhe, për një politikë më të mirë qeverisëse e cila do të zhvillohet bazuar në transparencën dhe kontrollin e duhur të brendshëm, kjo përgjegjësi iu caktua Inspektorit Gjeneral, detyrat e të cilit janë të përsëritura dhe përcaktuara sipas Rregullores 2001/24. Gjithashtu, me strukturën e re organizative u krijua edhe Komiteti i Auditimit.

Zyra e Inspektorit Gjeneral përbëhet nga si vijon:

- Departamenti i Auditimit të Brendshëm
- Kontrolli Operacional dhe i Analizave si edhe Zbatimi i buxhetit, dhe
- Kontabiliteti i Shpenzimeve

Auditimi i Brendshëm i BPK-s është i pavarur dhe siguron besim të vërtetë, si edhe kryen aktivitete këshilluese; është i përcaktuar për të kontribuar në përmirësimin e operacioneve të institucionit.

Në zbatimin e Buxhetit BPK-ja kishte për synim realizimin e një buxheti të balancuar. Gjithashtu, lidhur me këtë fushë, BPK-ja arriti një progres të dukshëm në kontrollimin dhe zbatimin e buxhetit në mënyrë efikase, duke përdorur metodën e "lëvizjes së parave të gatshme", e cila tregon një lehtësim për menaxhmentin e BPK-s për të kontrolluar në mënyrë të suksesshme zbatimin dhe realizimin e buxhetit.

Sistemi i Kontabilitetit të Shpenzimeve mundëson një kontroll më të saktë të shpenzimeve për çdo qendër shpenzimi dhe më pas kjo i shërben menaxhmentit si një bazë për një planifikim dhe kontroll më të suksesshëm të aktiviteteve të BPK-s si edhe si një bazë për të marrë vendime më efikase.

Komiteti të Auditimit i është dhënë një pavarësi e plotë ndaj Menaxhmentit Ekzekutiv të BPK-s. Ai është një organ me të cilin auditorët e jashtëm kanë marrëdhënie të veçantë dhe shërben si një urë ndërmjet auditorëve të jashtëm dhe kontrollit të brendshëm drejtuar nga Inspektori Gjeneral i BPK-s. Ai synon në përfshirjen më të madhe të anëtarëve të Bordit Drejtues në kontrollin e llogarive. Ky Komitet i raporton në mënyrë të drejtëpërdrejtë dhe të pavarur Bordit Drejtues.

Ka shumë rreziqe të ndryshme në aktivitetet e BPK-s, dhe në përgjithësi në Bankat Qëndrore. Këto rreziqe ndahen zakonisht në tri kategori kryesore: Rreziku i Tregut, Rreziku Kreditor dhe Rreziku Operacional.

Secili prej këtyre rreziqeve ka nëndarjet dhe përbërësit e tij. Në rastin e Rrezikut të Tregut është e zakonshme që të dallosh ndërmjet rrezikut të normës së interesit dhe normës së Rrezikut të këmbimit.

Kur flasim për Rrezikun Kreditor ka një numër përbërësish si rreziku i shlyerjes së kërkesave, rreziku i kundërpalës, etj., dhe në rastin e Rrezikut Operacional ai zakonisht përkufizohet si pjesa tjetër e rreziqeve që kanë të bëjnë me aktivitetin, duke përfshirë, në rastin e bankave Qëndrore rrezikun e reputacionit.

Roli i auditimit nuk ishte për të përcaktuar rrezikun maksimal të parashikuar nga Menaxhmenti i BPK-s, por për të monitoruar sesi departamentet, që kanë detyrën e drejtimit të operacioneve, janë duke i vlerësuar dhe monitoruar këto rreziqe, dhe për të siguruar Menaxhmentin që këto operacione kryhen sipas rregullave dhe rregulloreve.

Në këtë aspekt auditimi i përqëndron aktivitetet e saj kryesore në fushat më të rrezikuara të BPK-s, dhe këto fusha janë gjithmonë të lidhura me menaxhimin e mjeteve, dhe përveç kësaj, në rastin e një banke qëndrore, përdorimi i kartmonedhave dhe monedhave është shumë i rëndësishëm.

Ka fusha të tjera të interesit për të rishikuar, të cilat janë të lidhura me funksionet e BPK-s ndaj komunitetit, si p.sh. pagesat, mbikqyrja, etj, dhe në këto fusha do të ishte e volitshme që të përcaktohej roli ekzakt që duhet të luajë Departamenti i Auditimit të Brendshëm, i cili do të dallohej

nga puna që kryejnë Departamentet e tjera të cilat kryejnë operacione ose drejtojnë hulumtimet dhe mbikqyrjen.

Duke qenë se Rreziku i Tregut dhe Rreziku Kreditor nuk konsiderohen si shumë të rëndësishme për BPK-n, aktivitetet e Rrezikut Operacional janë vlerësuar dhe kontrolluar.

Rreziqe që kanë të bëjnë me:

- Menaxhimin e Humbjes së parave/mjeteve
- Imazhi i institucionit/përdorimi i parave të gatshme dhe ruajtja
- Besueshmëria në institucion/ Pasqyrat financiare
- Një nga shërbimet kryesore për komunitetin/Sistemi ndërbankar i pagesave
- Një nga shpenzimet më të mëdhaja për institucionin/Pagesa e interesit në depozita

Me synimin për të arritur një pamje të qartë të të gjitha rekomandimeve të FMN-s mbi përmirësimin e cilësisë së punës së auditimit të brendshëm, u ndërmor një auditim praktik i drejtpërdrejtë në departamentin e identifikuar të BPK-s.

Përsa i përket zbatimit të Buxhetit, BPK-ja duhet të synojë në realizimin e një buxheti të balancuar. Lidhur me këtë fushë BPK-ja ka arritur një progres të dukshëm në kontrollimin dhe zbatimin e buxhetit në mënyrë të frytshme, duke përdorur metodën e "rrjedhës së parasë", e cila tregon një lehtësim për menaxhmentin e BPK-s për të kontrolluar në mënyrë të suksesshme zbatimin dhe realizimin e buxhetit.

Duke vërejtur arritjet e BPK-s, një nga rekomandimet e grupit të ekspertëve të FMN-s ishte fillimi i zbatimit të projektit për sistemin e kontabilitetit të shpenzimeve.

Sistemi i Kontabilitetit të Shpenzimeve mundëson një kontroll më të saktë të shpenzimeve për çdo qendër shpenzimesh dhe më pas kjo i shërben menaxhmentit si një bazë për një planifikim dhe kontroll më të suksesshëm të aktiviteteve të BPK-s si edhe si një bazë për të marrë vendime më efikase.

Lidhur me projektin e zbatimit të Kontabilitetit të Shpenzimeve gjatë vitit 2004 kanë përfunduar detyra që kanë të bëjnë me:

- Shpenzimet gjithsej (përcaktimi i shpenzimeve të drejtpërdrejta dhe jo të drejtpërdrejta).
- Përcaktimi i aktiviteteve kryesore dhe dytësore të BPK-s.
- Identifikimi i qendrave të shpenzimeve.
- Përcaktimi i pikave kryesore të shpërndarjes së shpenzimeve.
- Raportimi i parë i Kontabilitetit të Shpenzimeve bazuar në Bilancin e BPK-s për vitin 2003.
- Përgatitja e draftit të parë të raportit të Kontabilitetit të Shpenzimeve bazuar në dokumentet dhe shpenzimet burimore të ndodhura gjatë vitit 2004.

Të gjitha këto detyra që kanë të bëjnë me kontabilitetin e shpenzimeve, dhe në fund si një projekt, do të përdoren për automatizimin e përsosmërinë e mëtejshme të kontrollit të shpenzimeve. Pas përfundimit të projektit, do të bëhet propozimi për zbatimin e tij në sistemin software të BPK-s.

**AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)
PASQYRAT FINANCIARE PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2004
PËRGATITUR NË PËRPTHJE ME STANDARTET NDËRKOMBËTARE TË RAPORTIMIT
FINANCIAR**

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)
PASQYRAT FINANCIARE
31 DHJETOR 2004

PËRMBAJTJA

Informacione të përgjithshme	
Raporti i pavarur i auditorëve	
Bilanci i gjendjes.....	1
Pasqyra e të ardhurave.....	2
Pasqyra e rrjedhës së parasë.....	3
Pasqyra e ndryshimeve në kapital dhe rezerva	4
Shënime për pasqyrat financiare	5
1. Bazat e përgatitjes dhe formati i prezantimit.....	5
2. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit	6
3. Menaxhimi i rrezikut financiar.....	9
4. Llogaritë rrjedhëse me bankat jo-rezidente	13
5. Bonot e thesarit	13
6. Llogaritë depozituese me bankat jo-rezidente	14
7. Prona, godina dhe pajisjet.....	15
8. Bankat vendore.....	16
9. Institucionet e pushtetit vendor	17
10. Entitetet publike dhe komerciale.....	17
11. Detyrimet e tjera të brendshme.....	17
12. Fondi Statutor	18
13. Fondi i rezervave.....	18
14. Të ardhura të tjera operative.....	19
15. Shpenzimet për personelin	19
16. Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative	19
17. Transaksionet me palët e afërta.....	20
18. Zotimet dhe pasiguritë	20

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK) INFORMACIONE TË PËRGJITHSHME

INFORMACIONE TË PËRGJITHSHME

Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës ("BPK-ja") është një entitet publik i veçantë me autoritetin për të licencuar, mbikqyrur dhe rregulluar institucionet financiare në territorin e Kosovës. BPK-ja u krijua në përputhje me dispozitat e Misionit të Kombeve të Bashkuara në Kosovë ("UNMIK-u") rregullorja nr. 1999/20 nxjerrë më 15 Nëntor 1999 (dhe përmirësuar më 1 Tetor 2001 me Rregulloren 2001/24) "Mbi Autoritetin Bankar dhe të Pagesave të Kosovës". Sipas kësaj rregulloreje objektivat kryesore të BPK-s janë për të:

- Siguruar një sistem efikas dhe të sigurt për pagesat e brendshme, dhe
- Siguruar likuiditetin, aftësinë për të paguar dhe funksionimin e frytshëm të një tregu të qëndrueshëm bazuar në sistemin financiar, duke përfshirë bankat, kompanitë e sigurimeve dhe institucionet e tjera financiare.

BPK-ka ka autoritetet specifike të mëposhtme për të:

- Rekomanduar udhëzime të politikave të gjera për Përfaqësuesin Special të Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara në fushat që janë nën përgjegjësinë e saj, nën drejtimin e Zëvendësit të Përfaqësuesit Special për Rindërtim dhe Zhvillim Ekonomik;
- Formuluar dhe zbatuar masa, dhe mbikqyrur dhe rregulluar, pagesat dhe sistemin e pagesave për transaksione në monedhën e brendshme dhe të huaj në Kosovë;
- Zotëruar dhe operuar një ose më shumë sisteme të pagesave;
- Vepruar si një bankier për Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave dhe për të siguruar këshillim financiar sipas kërkesës së saj;
- Vepruar si një agjent fiskal për Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave;
- Mbajtur depozita në monedhë të huaj të bankave, Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave dhe entiteteve të tjera;
- Siguruar furnizimin e mjaftueshëm me kartmonedha dhe monedha për pagesat e transaksioneve të parave të gatshme;
- Mirëmbajtur një thesar për ruajtjen e sigurtë të valutave dhe letrave me vlerë;
- Licencuar, mbikqyrur dhe rregulluar institucionet financiare;
- Mbikqyrur dhe rregulluar agjentët e valutave të huaja, dhe
- Drejtuar analiza të rregullta ekonomike dhe monetare të ekonomisë së Kosovës, t'i bëjë rezultatet publike, dhe t'i paraqesë Misionit të Kombeve të Bashkuara në Kosovë propozime dhe masat që duhen ndërmarrë në bazë të këtyre analizave.

BPK-ja operon nga selia e saj vendosur në Prishtinë.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK) INFORMACIONE TË PËRGJITHSHME

BORDI DREJTUES

Bordi Drejtues përcakton politikat për operacionet e Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës dhe mbikqyr zbatimin e tyre. Sipas rregullores së UNMIK-ut, Bordi përbëhet nga shtatë anëtarë emëruar nga Përfaqësuesi Special i Sekretarit të Përgjithshëm.

Më 31 Dhjetor 2004 Bordi Drejtues i Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës përbëhej nga anëtarët e mëposhtëm:

- Z. Ajri Begu, Kryetar i Bordit Drejtues
- Z. Donat Branger, Drejtor I Përgjithshëm i BPK-s
- Z. David Weatherman, Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm për Mbikqyrjen e Sektorit Financiar
- Z. Benoit Waelkens, Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm për Sistemin e Pagesave
- Z. Nikolaus Graf Lambsdorff
- Z. Gazmend Luboteni
- Z. Petraq Milo

Duke filluar nga 1 Janari 2005 Michel Svetchine u emërua Drejtor i Përgjithshëm.

RAPORTI I PAVARUR I AUDITORËVE PËR BORDIN DREJTUES TË AUTORITETIT BANKAR DHE TË PAGESAVE TË KOSOVËS

Ne kemi audituar bilancin e bashkangjitur të gjendjes të Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës ("BPK-ja") deri më 31 Dhjetor 2004 dhe pasqyrat përkatëse të të ardhurave, ndryshimet në kapital dhe rezerva dhe lëvizjet e parave të gatshme për vitin që përfundoi. Këto pasqyra financiare janë përgjegjësi e menaxhmentit të BPK-s. Përgjegjësia jonë është që të shprehim një mendim mbi këto pasqyra financiare bazuar në auditimin tonë.

Ne e kemi kryer auditimin tone në përputhje me Standartet Ndërkombëtare mbi Auditimin. Këto Standarte kërkojnë që ne të planifikojmë dhe kryejmë auditimin për të patur bindje të arsyeshme që këto pasqyra financiare nuk paraqesin pasqyra të gabuara dhe jo të sakta. Një auditim përfshin kontrollin, mbi baza testimi, evidenca që mbështesin shumat dhe zbulimin në pasqyrat financiare. Një auditim gjithashtu përfshin vlerësimin e parimeve të përdorura të kontabilitetit dhe llogaritje të rëndësishme të kryera nga menaxhmenti, si edhe vlerësimi i prezantimit të pasqyrave të përgjithshme financiare. Ne besojmë se auditimi ynë jep një bazë të arsyeshme për mendimin tonë.

Sipas mendimit tonë, pasqyrat bashkangjitore financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, gjendjen financiare të Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës deri më 31 Dhjetor 2004 dhe rezultatet e operacioneve të saj dhe rrjedha e parasë për vitin e përfunduar në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Pa e kualifikuar mendimin tonë, ne tërheqim vëmendjen tuaj për faktin se në të tashmen në Kosovë ka pasiguri lidhur me drejtimin e mundshëm në të ardhmen të politikës së brendshme ekonomike, politikës rregullatore dhe zhvillimeve politike. Ne nuk mund të parashikojmë se çfarë ndryshimesh do të ndodhin dhe çfarë ndikimi mund të kenë ato në gjendjen financiare të Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

BILANCI I GJENDJES

DERI MË 31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

	<u>Shënime</u>	<u>31 Dhjetor 2004</u>	<u>31 Dhjetor 2003</u>
Mjetet			
Paraja e gatshme		12,064	26,590
Llogaritë rrjedhëse me bankat jo-rezidente	4	8,929	23,784
Bonot e thesarit	5	124,418	-
Llogaritë depozituese me bankat jo-rezidente	6	204,480	404,213
Prona, ndërtesa dhe pajisjet, neto	7	665	895
Mjete të tjera		<u>111</u>	<u>75</u>
Mjetet Gjithsej		<u>350,667</u>	<u>455,557</u>
Detyrimet			
Ndaj bankave vendore	8	72,899	59,618
Ndaj institucioneve të qeverisë vendore	9	225,209	351,453
Ndaj entiteteve publike dhe komerciale	10	32,826	27,911
Detyrimet e tjera të brendshme	11	<u>2,220</u>	<u>2,107</u>
Detyrimet Gjithsej		<u>333,154</u>	<u>441,089</u>
Kapitali dhe rezervat			
Fondi Statutor	12	10,000	2,556
Fondi Rezervë	13	<u>7,513</u>	<u>11,912</u>
Kapitali dhe rezervat gjithsej		<u>17,513</u>	<u>14,468</u>
Detyrimet, kapitali dhe rezervat gjithsej		<u>350,667</u>	<u>455,557</u>

Miratuar me 31 Mars 2005 nga ana e Bordit Drejtues të BPK-s nga:

Michel Svetchine
Drejtor i Përgjithshëm

Benoit Waelkens
Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

PASQYRA E TË ARDHURAVE

DERI MË 31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

	<u>Shënime</u>	<u>31 Dhjetor 2004</u>	<u>31 Dhjetor 2003</u>
Të ardhurat nga interesi		8,307	8,110
Shpenzimet e interesit		<u>(4,049)</u>	<u>(2,832)</u>
Të ardhurat neto nga interesi		4,258	5,278
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet		570	684
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve		<u>(107)</u>	<u>(121)</u>
Të hyrat neto nga ngarkesat dhe komisionet		436	563
Të ardhurat nga grantet	11	250	347
Humbjet nga rivlerësimi i Bonovo të thesarit		(113)	-
Të ardhurat e tjera operative	14	<u>380</u>	<u>552</u>
Të ardhurat neto operative		5,238	6,740
Shpenzimet operative			
Shpenzimet e personelit	15	1,015	837
Zhvlerësimi		371	512
Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative	16	<u>807</u>	<u>859</u>
Shpenzimet operative gjithsej		<u>2,193</u>	<u>2,208</u>
Fitimi neto për periudhën		<u>3,045</u>	<u>4,532</u>

Miratuar me 31 Mars 2005 nga ana e Bordit Drejtues të BPK-s nga:

Michel Svetchine
Drejtor i Përgjithshëm

Benoit Waelkens
Zëvendës Drejtor i Përgjithshëm

Shënimet në faqet prej 5 deri 20 përbëjnë një pjesë integrale të pasqyrave financiare.

[2]

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

<u>Shënime</u>	<u>31 Dhjetor 2004</u>	<u>31 Dhjetor 2003</u>
Rrjedha e parasë nga aktivitet operative		
Interesi i fituar	8,585	8,110
Interesi i paguar	(4,071)	(2,832)
Tarifat dhe komisionet e pranuar	570	684
Tarifat dhe komisionet e paguara	(107)	(121)
Pranimet e tjera	380	552
Pagesat me para të gatshme ndaj punonjësve dhe furnizuesve	(1,922)	(1,696)
Ndryshimi në mjetet operative		
Zvogëlimi/ (Rritja) e kërkesave nga bankat	199,733	(141,517)
Rritja në mjetet e tjera të brendshme	(15)	(39)
Ndryshimi në detyrimet operative		
Rritja në detyrimet ndaj bankave vendore	13,287	13,383
Rritja/ (Zvogëlimi) në detyrimet ndaj institucioneve qeveritare	(126,244)	82,585
Rritja në detyrimet ndaj entiteteve publike dhe komerciale	4,887	8,585
Rritja në detyrimet e tjera të brendshme	95	205
Paraja neto nga aktivitetet operative	95,178	(32,102)
Rrjedha e parasë nga aktivitet investuese		
Blerja e pronës dhe pajisjeve	(141)	(785)
Paraja neto nga aktivitetet investuese	(141)	(785)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese		
Fondet Grant të pranuar	-	467
Paraja neto nga aktivitetet financuese	-	467
Rritja/(Zvogëlimi) neto në para dhe ekuivalentët e parasë	95,037	32,420
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fillim të vitit	50,374	82,795
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fund të vitit	145,411	50,374

Shënimet në faqet prej 5 deri 20 përbëjnë një pjesë integrale të pasqyrave financiare.

(3)

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL DHE REZERVA

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

	<u>Fondi Statutor</u>	<u>Fondi Rezervë</u>	<u>Fitimet e Mbaitura</u>	<u>Gjithsej</u>
Bilanci deri më 31 Dhjetor 2002	2,556	7,380	-	9,936
Fitimi neto për vitin	-	-	4,532	4,532
Transferta në fondin rezervë	<u>-</u>	<u>4,532</u>	<u>(4,532)</u>	<u>-</u>
Bilanci deri më 31 Dhjetor 2003	2,556	11,912	-	14,468
Transferta në kapital	7,444	(7,444)	-	-
Fitimi neto për vitin	-	-	3,045	3,045
Transferta në fondin rezervë	<u>-</u>	<u>3,045</u>	<u>(3,045)</u>	<u>-</u>
Bilanci deri më 31 Dhjetor 2004	<u>10,000</u>	<u>7,513</u>	<u>-</u>	<u>17,513</u>

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

1 BAZAT E PËRGATITJES DHE FORMATI I PREZANTIMIT

Këto pasqyra financiare të Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës ("BPK") janë përgatitur në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF"). Këto pasqyra financiare të Bankës janë të përgatitura sipas marrëveshjes historike të shpenzimeve.

1.1 Valuta e prezantimit

Deri më 31 Dhjetor 2001, pasqyrat financiare të BPK-s ishin të dhëna në valutën e territorit të Kosovës, Marka Gjermane ("DEM") e cila atëherë ishte valuta e njësisë matëse dhe raportuese në territorin e Kosovës. Në përputhje me rregulloren e UNMIK-ut Nr.1999/4 Euro ("EUR") u miratua si një nga valutat zyrtare në Kosovë duke filluar nga 1 Janari, 2002 dhe për rrjedhojë vlerat e denominuara të DEM u këmbyen në Euro që nga 1 Janari, 2002 duke përdorur normën fikse të këmbimit prej 1 EUR = 1,95583 DEM. Duke filluar nga 1 Janari, 2002 regjistrat dhe të dhënat e BPK-s mbahen në Euro, e cila është njësia matëse valutore e BPK-s. Këto pasqyra financiare janë të paraqitura në mijëra Euro, vetëm nëse shprehet ndryshe.

1.2 Bazat e kontabilitetit

BPK-ja i mban të dhënat e saj të kontabilitetit në përputhje me praktikat e pranuarra gjerësisht të kontabilitetit në territorin e Kosovës administruar nga Kombet e Bashkuara dhe ajo i përgatit pasqyrat e saj financiare në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

1.3 Përdorimi i vlerësimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon menaxhim për të bërë vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në vlerat e raportuara të mjeteve të detyrimeve dhe zbulimin e mjeteve dhe detyrimeve të mundshme në datën e pasqyrave financiare dhe vlerave të raportuara të të ardhurave dhe shpenzimeve gjatë periudhës së raportuar. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga ato vlerësime.

1.4 Riklasifikimi i vlerave krahasuese

Aty ku është e nevojshme, janë përshtatur shifra krahasuese për t'u përputhur me ndryshimet në paraqitjen e vitit aktual.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT

2.1 Të ardhurat e interesit dhe shpenzimet

Të ardhurat e interesit dhe shpenzimet njihen në pasqyrën e të ardhurave për të gjitha instrumentet bartës të interesit në baza akruale, duke përdorur metodën e të ardhurave efektive bazuar në çmimin real të blerjes. Të ardhurat e interesit përfshijnë zbritjen dhe premiumin e shtuar ndaj bonove të thesarit dhe instrumenteve të tjera të zbritura.

Kur një mjet financiar ose një grup mjeteve financiare është shënuar si rrjedhojë e një humbjeje dëmtimi, atëherë të ardhurat e interesit njihen duke përdorur normën e interesit të përdorur për të zbritur rrjedhjen e parasë në të ardhmen për qëllimin e matjes së humbjes së dëmtimit.

2.2 Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet përbëhen nga tarifat e transaksionit për llogaritë operative dhe transfertat e fondeve.

Tarifat dhe komisionet përgjithësisht njihen në baza akruale atëherë kur sigurohet shërbimi.

2.3 Këmbimi i valutës së huaj

Transaksionet e valutës së huaj këmbehen në valutën e matjes duke përdorur normat mbizotëruese të këmbimit në datën e transaksionit. Fitimet dhe humbjet e këmbimit të huaj të cilat vijnë si rezultat i pagesës së transaksioneve të tilla dhe nga këmbimi në fund të vitit të normave të këmbimit të mjeteve dhe detyrimeve monetare të denominuara në valuta të huaja janë të paraqitura në pasqyrën e të ardhurave.

2.4 Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj

Për shkak të pasqyrës së rrjedhës së parasë, paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë paranë e gatshme, llogaritë rrjedhëse në bankat jo-rezidente dhe bonot e thesarit.

2.5 Bonot e thesarit

Banka i klasifikon bonot e saj të thesarit si të gatshme për shitje. Menaxhmenti e përcakton klasifikimin e investimeve të saj në njohjen fillestare. Të gatshme për investimet e shitjes janë ato të caktuara për t'u mbajtur për një periudhë të pacaktuar kohore, të cilat mund të shiten në përgjigje të nevojave për likuiditet ose ndryshimeve në normat e interesit, normat e këmbimit ose çmimet e kapitalit. Të gjitha të ardhurat e interesit dhe çdo fitim/humbje si rezultat i tregtimit të bonove të thesarit përfshihen në pasqyrën e të ardhurave. Ndryshimet në vlerën reale konsiderohen gjithashtu në pasqyrën e të ardhurave.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

2.6 Prona, godina dhe pajisjet

Prona, godina dhe pajisjet paraqiten në shpenzimet historike minus zhverësimi i akumuluar dhe provizioni për dëmtim kur është e nevojshme.

Nëse vlera reale e një artikulli të pronës, godinës dhe pajisjeve është më e ulët sesa shuma e saj bartëse, për shkak se rrethanat konsiderohen [it] të përkohshme, atëherë artikulli i pronës, godinës dhe pajisjeve paraqitet në vlerën e saj reale.

Fitimet dhe humbjet nga shitja e pronës, godinës dhe pajisjeve paraqiten në pasqyrën e të ardhurave në vitin e shitjes.

Zhverësimi jepet në të gjitha pronën, godinën dhe pajisjet bazuar në shpenzimet historike. Detyrimi vjetor për zhverësim llogaritet duke përdorur metodën lineare duke përdorur normat e specifikuara për çdo mjet të zhverësuar bazuar në kohëzgjatjen e caktuar të përdorshmërisë. Kohëzgjatjet e caktuara të përdorshmërisë aplikuar gjatë vitit të përfunduar më 31 Dhjetor 2003 dhe periudhës së përfunduar më 31 Dhjetor 2002 janë:

	Norma e zhvlerësimit gjatë një viti	Kohëzgjatja e përdorshmërisë
Automjetet	20%	5 vite
Godina, zyrat dhe pajisjet e tjera	20%	5 vite
Pajisjet kompjuterike	33.3%	3 vite

2.7 Të ardhurat nga grantet

Grantet e pranuar me qëllim blerjen e një prone, godine apo pajisjeje, ose pronë, godinë dhe pajisje e dhënë si grant, paraqiten në bilancin e gjendjes si grant i shtyrë dhe njihen si të ardhura nga grantet gjatë së njëjtës periudhë së kohëzgjatjes së përdorshmërisë së pronës, godinës dhe pajisjeve. Grantet e pranuar për të financuar shpenzimet e BPK-s i kreditohen drejtëpërdrejtë të ardhurave nga grantet në pasqyrën e të ardhurave në periudhën kur ndodhën këto shpenzime.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT

2.8 Pagat e financuara nga donatorët

Anëtarë të caktuar të menaxhmentit të BPK-s janë ekspertë ndërkombëtarë emëruar nga organizata ndërkombëtare të cilët sigurojnë mbështetje financiare për BPK-n. Gjithashtu, këto organizata ndërkombëtare emërojnë ekspertë dhe konsulentë afatshkurtër sipas nevojave. Mbështetja financiare e këtyre organizatave ndërkombëtare përfshin, por nuk është e kufizuar, pagesën e pagave të emërimeve të menaxhmentit dhe konsulentëve. Duke qenë se kjo asistencë i paguhet drejtpërdrejtë të emëruarit, nivelet e pagave nuk njihen dhe as nuk përfshihen në këto pasqyra financiare. Kohëzgjatja e emërimit të personelit të menaxhmentit nuk është tërësisht e qartë, edhe pse synimi i organizatave ndërkombëtare është që së fundmi këta të emëruar të zëvendësohen nga stafi vendor.

2.9 Aktivitetet fiduciare

Në disa raste të caktuara të veçanta Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës vepron si agjent fiskal dhe agjent pagues për Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë. Mjetet dhe të ardhurat të cilat dalin nga këto aktivitete përjashtohen nga këto pasqyra financiare ku Autoriteti Bankar dhe i Pagesave vepron si kapacitet fiduciar si p.sh. i emëruar ose agjent.

2.10 Vlera reale e instrumenteve financiarë

Vlera reale është shuma në të cilën instrumenti financiar mund të këmbëhet në një transaksion rrjedhës ndërmjet palëve të gatshme, ndryshe nga një shitje apo likuidim i detyruar, dhe dëshkohet më mirë nga çmimi i kuotuar i tregut.

Mjetet afat-shkurtra të Autoritetit Bankar dhe të Pagesave të Kosovës paraqiten në pasqyrat financiare në koston e cila i afrohet vlerës së tyre reale sepse këto instrumente kanë afate të shkurtra maturiteti dhe janë të këmbyeshme në para të gatshme dhe janë të paguara pa kosto domethënëse të transaksionit.

Bonot e thesarit klasifikohen si të gatshme për shitje dhe jepen në vlerën reale. Vlera reale e vlerësuar përcaktohet duke përdorur çmimet e tregut ose kuotimet e agjentëve. Në ato raste kur ky informacion nuk është i dhënë, vlera reale llogaritet duke përdorur rrjedhën e parave me interes të zbritur me norma interesi sunduese për instrumentet me rrezik të njëjtë krediti dhe maturitet të mbetur.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

2. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT

2.11 Taksimi dhe vendosja e fitimit

Në përputhje me Rregulloren e UNMIK-ut 1999/20 nxjerrë më 15 Nëntor 1999 [përmirësuar më 1 Tetor 2001] "Mbi Autoritetin Bankar dhe të Pagesave të Kosovës", Banka është e shkarkuar nga taksa mbi të ardhurat dhe i kërkohet me ligj që të paguajë çdo bilanc të të ardhurave të saj neto drejtpërdrejtë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë pas vendosjes për të plotësuar nivelet e fondeve rezervë drejtuar nga Bordi Drejtues.

2.12 Rezerva e përgjithshme

Në përputhje me Rregulloren e UNMIK-ut 1999/20 (siç është përmirësuar) çdo vit BPK-ja do të dërgojë të ardhurat neto në llogarinë e rezervës së përgjithshme deri sa kapitali dhe llogaritë e rezervës së përgjithshme të arrijnë në 5% të shumës gjithsej, shumë e bilancit të kredisë të të gjitha llogarive të mbajtura në regjistrat e BPK-s nga mbajtësit e llogarive paraqitur në bilancin e gjendjes të BPK-s në fund të çdo viti financiar.

3. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR

Përmes operacioneve të saj normale, BPK-ja është e ekspozuar ndaj një numri rreziqesh, ku më të rëndësishmet janë rreziqet valutore, operative, kreditore, të normave të interesit dhe të likuiditetit. Struktura e mjeteve dhe detyrimeve të BPK-s përcaktohet fillimisht nga natyra e funksioneve statutorë të BPK-s, sesa nga faktorët komercialë. Menaxhimi i rrezikut të BPK-s rregullohet përmes udhëzimeve të saj të brendshme dhe monitorohet nga afër nga Bordi Drejtues dhe Komitetet e BPK-s.

Rreziku operativ është rreziku i humbjes i cili del nga klasifikimi i kontrolleve të brendshme. BPK-ja e menaxhon këtë rrezik përmes Departamentit të Auditimit të Brendshëm të BPK-s, i cili ushtron kontroll mbi politikat dhe procedurat e kontabilitetit dhe funksionimit efikas të sistemit të kontrolleve të brendshme të BPK-s.

Ndarja e detyrave ndërmjet departamenteve të ndryshme të BPK-s, konsiderohet gjithashtu si një nga mekanizmat e menaxhimit të rrezikut operativ.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

3. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

3.1 Rreziku kreditor

BPK-ja merr përsipër ekspozimin ndaj rrezikut kreditor, i cili është rreziku që një kundërpalë nuk do të jetë e aftë që t'i paguajë shumat e plota në kohën e duhur.

Rreziku kreditor menaxhohet normës miratimit të transaksioneve dhe fondeve plasmane, vendosjen e kufijve të cilat kufizojnë rrezikun dhe monitorimi i vazhdueshëm i gjendjeve.

Kundërpalët pranohen vetëm nëse ato kanë shkallë të lartë kreditimi dhe nëse iu nënshtrohen rishikimeve të rregullta kreditore.

3.2 Rreziku i normës së këmbimit

BPK-ja është e ekspozuar ndaj rrezikut të normës së interesit si pasojë e investimeve në norma fikse në vlera dhe për periudha të cilat ndryshojnë nga ato të depozitave nga qeveria dhe klientët e tjerë.

Rivendosja kontraktuale e mjeteve dhe detyrimeve nga bilanci i gjendjes së BPK-s korrespondon me datat e maturitetit pasi normat e interesit janë fikse. Një përmbledhje e ekspozimit ndaj rrezikut të normës së interesit mund të gjendet në tabelat brenda rrezikut të likuiditetit.

Tabela e mëposhtme përmbledh normat efektive të interesit për instrumentet monetare financiare:

	<u>31 Dhjetor 2004</u>	<u>31 Dhjetor 2003</u>
Llogaritë rrjedhëse me bankat jo-rezidente	1.14%	1.02%
Depozitat e afatizuara me bankat jo-rezidente	1.99%	2.04%
Bonot e thesarit	2.07%	n/a
Ndaj bankave vendore	1%	0.5%
Ndaj institucioneve qeveritare	1%	0.5%
Ndaj entiteteve publike dhe komerciale	1%	0.5%
Depozitat e afatizuara të entiteteve publike dhe komerciale	1.87%	1.62%

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

3. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

3 Rreziku i likuiditetit

BPK-ja është e ekspozuar ndaj kërkesave të përditshme ndaj burimeve të parave të gatshme në dispozicion nga llogaritë rrjedhëse. BPK-ja nuk mban burime të parave të gatshme për të plotësuar të gjitha nevojat e mundshme, pasi përvoja tregon se një nivel minimal i riinvestimeve të fondeve të maturuara mund të parashikohet me një nivel të lartë pasigurie. Bordi vendos kufinj mbi nivelin minimal të fondeve maturuese të disponueshme për të plotësuar kërkesa të tilla dhe mbi nivelin minimal të parave të gatshme të cilat duhet të jenë për të mbuluar tërheqjet në nivele të papritura të kërkesës.

Tabela e mëposhtme analizon mjetet dhe detyrimet e BPK-s në grupe të caktuara maturuese bazuar në periudhën e mbetur të datës së bilancit të gjendjes ndaj datës së maturitetit kontraktual:

31 Dhjetor 2004	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 muaj deri në 1 vit	1 deri në 5 vite	Gjithsej
Mjetet					
Paraja e gatshme	12,064	-	-	-	12,064
Llogaritë rrjedhëse me bankat jo-rezidente	8,929	-	-	-	8,929
Llogaritë depozituese me bankat jo-rezidente	27,121	174,859	2,500	-	204,480
Bonot e thesarit	24,974	44,846	54,598	-	124,418
Prona dhe pajisjet	-	-	-	665	665
Mjetet e tjera	111	-	-	-	111
Gjithsej mjetet	73,199	219,705	57,098	665	350,667
Detyrimet					
Ndaj bankave vendore	72,899	-	-	-	72,899
Ndaj institucioneve qeveritare	225,209	-	-	-	225,209
Ndaj entiteteve publike dhe komerciale	27,704	3,005	2,117	-	32826
Detyrimet e tjera	2,220	-	-	-	2,220
Gjithsej detyrimet	328,032	3,005	2,117	-	333,154
Gepi neto i likuiditetit	(254,833)	216,700	54,981	665	17,513

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

3. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

31 Dhjetor 2003	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 muaj deri në 1 vit	1 deri në 5 vite	Gjithsej
Mjetet					
Paraja e gatshme	26,590	-	-	-	26,590
Llogarite rrjedhese me bankat jo-rezidente	23,784	-	-	-	23,784
Llogaritë depozituese me bankat jo-rezidente	357,074	46,131	1,008	-	404,213
Prona dhe pajisjet	-	-	-	895	895
Mjetet e tjera	75	-	-	-	75
Gjithsej mjetet	407,523	46,131	1,008	895	455,557
Detyrimet					
Ndaj bankave vendore	59,618	-	-	-	59,618
Ndaj institucioneve qeveritare	351,453	-	-	-	351,453
Ndaj entiteteve publike dhe komerciale	19,224	5,480	1,006	2,201	27,911
Detyrimet e tjera	2,107	-	-	-	2,107
Gjithsej detyrimet	432,402	5,480	1,006	2,201	441,089
Gepi neto i likuiditetit	(24,879)	40,651	2	(1,306)	14,468

3.4 Rreziku valutor

Rreziku valutor është rreziku se vlera e instrumenteve financiare do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e këmbimit të huaj.

Përveç vlerave të papërfillshme, mjetet dhe detyrimet e BPK-s janë të denominuara në Euro, për këtë arsye BPK-ja nuk ka ekspozim të madh ndaj rrezikut valutor.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

3. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

Për shkak të pasqyrës së rrjedhjes së parasë, paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj përbëjnë bilancet e mëposhtme me më pak se 90 ditë maturiteti:

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
Paraja	12,094	26,590
Llogaritë rrjedhëse me bankat jo-rezidente	8,929	23,784
Bonot e thesarit	124,418	-
	145,411	50,374

4. LLOGARITË RRJEDHËSE ME BANKAT JO-REZIDENTE

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
Deutsche Bundesbank	8,597	23,573
Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG	90	22
Commerzbank AG	10	84
Svenska Handelsbanken	162	64
Dresdner Bank	70	41
Gjithsej	8,929	23,784

Deri më 31 Dhjetor 2004 llogaritë rrjedhëse në bankat e huaja denominohen në Euro dhe bartin interes nga 1% deri në 1.06% (31 Dhjetor 2003: ndërmjet 1% dhe 1.04%).

5. BONOT E THESARIT

Bonot e thesarit janë letra me vlerë të borxhit të lëshuara nga vendet e BE-s për një periudhë tre-mujore, gjashtë-mujore dhe një-vjeçare. Të gjitha bonot iu nënshtrohen normave të ndryshme të interesit, të denominuara në Euro dhe nëse mbahen në maturitet kanë një të ardhur prej 2.04% deri në 2.14%.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

6. LLOGARITË DEPOZITARE ME BANKAT JO-REZIDENTE

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG	8,703	51,326
Commerzbank AG	1,100	3,400
Dresdner Bank	25,219	60,087
Deutsche Bundesbank	10,010	70,115
ING Bank	34,360	62,639
KBC	32,391	62,865
Rabobank	13,181	28,033
Svenska Handelsbanken	39,420	65,748
HBOS Treasury Services Plc	27,908	-
Danske Bank	12,188	-
Gjithsej	204,480	404,213

Deri më 31 Dhjetor 2004 depozitat në bankat e huaja denominohen në Euro dhe bartin interes nga 1.92% në 2.20% (31 Dhjetor 2003: ndërmjet 1.87% dhe 2.21%).

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

7. PRONA, GODINA DHE PAJISJET

	Pajisjet	Kompjuterat dhe Software-i	Automjetet	Mjetet ne ndërtim	Gjithsej
Më 1 Janar 2003	513	697	72	-	1,282
Zhvlerësimi i akumuluar	(160)	(483)	(18)	-	(661)
Shuma neto e regjistruar	353	214	54	-	621
Fundi i vitit 31 Dhjetor 2003					
Shuma fillestare neto e regjistruar	353	214	54	-	621
Shtesat	157	601	27	-	785
Shitjet	(123)	(4)	-	-	(127)
Tarifa e zhvlerësimit	(90)	(278)	(16)	-	(384)
Shuma neto e mbyllur e regjistruar	297	533	65	-	895
Më 31 Dhjetor 2003					
Kostoja	457	1,016	83	-	1,556
Zhvlerësimi i akumuluar	(160)	(483)	(18)	-	(661)
Shuma neto e regjistruar	297	533	65	-	895
Fundi i vitit 31 Dhjetor 2004					
Shuma fillestare neto e regjistruar	297	533	65	-	895
Shtesat	12	17	-	112	141
Shitjet	-	-	-	-	-
Tarifa e zhvlerësimit	(93)	(260)	(18)	-	(371)
Shuma neto e mbyllur e regjistruar	216	290	47	112	665
Më 31 Dhjetor 2004					
Kostoja	469	1,033	83	112	1,697
Zhvlerësimi i akumuluar	(253)	(743)	(36)	-	(1,032)
Shuma neto e regjistruar	216	290	47	112	665

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

8. NDAJ BANKAVE VENDORE

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
Banka Procredit	14,916	12,470
Banka e Re e Kosovës	2,486	2,060
Banka Për Biznes	2,022	1,494
Banka Raiffeisen e Kosovës (ish BAK)	6,370	4,428
Banka Ekonomike e Kosovës	1,451	1,074
Banka Kreditore e Prishtinës	2,456	1,111
Kasabank	3,590	2,295

Gjithsej rezervat e likuiditetit të kërkuara	33,291	24,932
---	---------------	---------------

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
Banka Procredit	9,238	8,344
Banka e Re e Kosovës	9,119	5,978
Banka Për Biznes	5,872	3,781
Banka Raiffeisen e Kosovës (ish BAK)	4,279	5,869
Banka Ekonomike e Kosovës	3,484	3,869
Banka Kreditore e Prishtinës	3,238	2,717
Kasabank	4,378	4,128

Gjithsej llogaritë rrjedhëse	39,608	34,686
-------------------------------------	---------------	---------------

Gjithsej	72,899	59,618
-----------------	---------------	---------------

Sipas rregullores XVII të mbikqyrjes së BPK-s bankave komerciale në Kosovë iu kërkohet që të mbajnë rezerva likuiditeti në vlerën 10% të depozitave gjithsej të klientëve të tyre. Të paktën gjysma e këtyre bilanceve të rezervave duhet të mbahen në llogaritë e BPK-s.

Bilancet e rezervave më shumë se 5%, deri në 10% të depozitave gjithsej të klientëve bartin interes prej 1% më 31 Dhjetor 2004 (0.5% më 31 Dhjetor 2003). Vlerat nën 5% dhe mbi 10% nuk janë interes-bartëse.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

9. NDAJ INSTITUCIONEVE TË PUSHTETIT VENDOR

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
UNMIK	5,179	298
MEF, thesari, dogana dhe taksat	172,606	325,200
Ndaj komunave të pushtetit vendor	674	639
Ndaj institucioneve të tjera qeveritare	14,000	53
Ndaj Agjencionit të Mirëbesimit Kosovar	32,750	25,263
Gjithsej	225,209	351,453

10. NDAJ ENTITETEVE PUBLIKE DHE KOMERCIALE

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
Kompanitë e Sigurimeve	17,529	20,410
Korporatat e shërbimeve publike	12,055	4,949
Fondet pensionale të entiteteve komerciale duke përfshirë edhe fondet pensionale të BPK-s	3,232	2,202
Të tjera	10	350
Gjithsej	32,826	27,911

11. DETYRIMET E TJERA TË BRENDSHME

	31 Dhjetor 2004	31 Dhjetor 2003
Ndaj qeverisë (Shënim a)	1,189	795
Të ardhurat e shtyra nga grantet (Shënim b)	469	719
Ndaj ish Bankës Popullore të Kosovës	450	450
Kreditorët dhe akrualet e ndryshme	77	108
Detyrime të tjera të brendshme	35	35
Gjithsej	2,220	2,107

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

11. DETYRIMET E TJERA TË BRENDSHME (VAZHDIM)

Shënim a: Më 31 Dhjetor 2004 detyrimet ndaj Qeverisë përfshijnë EUR 872 mijë qira e arkëtuar për ndërtesat publike deri në vendosjen e pronësisë (31 Dhjetor 2003: EUR 565 mijë) dhe EUR 313 mijë gjobitje të arkëtuara nga mbikqyrja (31 Dhjetor 2003: EUR 230 mijë).

Shënim b:

	CFA	USAID	Të tjera	Gjithsej
Të ardhurat e shtyra nga grantet më 31 Dhjetor 2003	597	101	21	719
Transfertat në të ardhurat nga grantet	211	26	13	250
Të ardhurat e shtyra nga grantet më 31 Dhjetor 2004	386	75	8	469

Shënim c: Vlera e detyrimeve ndaj Bankës Popullore të Kosovës lidhet me bilancet e parasë së gatshme në valutat e ndryshme të cilat i përkasin atij entiteti të cilat ishin fizikisht të gatshme në fillim të Bankës. Këto bilance u këmbyen në EUR më 22 Dhjetor 2000, u transferuan fizikisht në Commerzbank AG në Frankfurt dhe u përfshinë në bilancin e llogarisë rrjedhëse të BPK-s në atë entitet.

12. FONDI STATUTOR

Në përputhje me rregulloren e UNMIK-ut 1999/20 "Mbi Autoritetin Bankar dhe të Pagesave të Kosovës" kapitali i BPK-s i cili ishte gjithsej DEM 5,000 mijë (EUR 2,556 mijë) u kontribua nga Autoriteti Qëndror Fiskal më 31 Mars 2000.

13. FONDI I REZERVAVE

Fondi i rezervave u krijua gjatë periudhës deri më 31 Dhjetor 2004, në përputhje me Rregulloren e UNMIK-ut 1999/20 dhe vendimin e Bordit Drejtues të Bankës. Transferata prej EUR 3,045 mijë u bë në vitin 2004 (31 Dhjetor 2003: EUR 4,532 mijë).

Në vitin 2004 një shumë prej EUR 7,444 mijë u rivendos në fondin statutor.

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

14. TË ARDHURA TË TJERA OPERATIVE

	Fundi i vitit 31 Dhjetor 2004	Fundi i vitit 31 Dhjetor 2003
Tarifat e liçensimit	353	342
Të tjera	27	210
Gjithsej	380	552

15. SHPENZIMET PËR PERSONELIN

Shpenzimet për personelin përbëhen kryesisht prej pagave të punonjësve. Më 31 Dhjetor 2004, Banka kishte 134 punonjës (31 Dhjetor 2003: 124 punonjës).

16. SHPENZMET E PËRGJITHSHME DHE ADMINISTRATIVE

	Fundi i vitit 31 Dhjetor 2004	Fundi i vitit 31 Dhjetor 2003
Shpenzimet për sigurimin dhe transportin e parave	262	216
Riparimet dhe mirëmbajtja	34	83
Shpenzimet për auditimin dhe konsultimin	41	55
Shpenzimet për komunikim (telefon, teleks, internet)	126	102
Shërbimet publike	76	68
Udhëtimet dhe transporti	67	88
Shpenzimet operative të automjeteve	24	35
Materialet për zyrë	32	46
Mirëmbajtja e software-it	48	53
Shpenzimet për materialet kompjuterike	15	22
Shpenzimet për ushqime dhe për restorant	14	35
Shpenzimet e Sigurimeve	52	22
Të tjera	16	34
Gjithsej	807	831

AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE TË KOSOVËS (BPK)

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

31 DHJETOR 2004

(Të gjitha vlerat janë të paraqitura në mijëra euro, nëse nuk ceket ndryshe)

17. TRANSAKSIONET ME PALËT E AFËRTA

Shpërblimet gjithsej për anëtarët e bordit drejtues përfshirë në shpenzimet e stafit ishin EUR 16 mijë në vitin 2004 (EUR 16 mijë në vitin 2003).

18. ZOTIMET DHE PASIGURITË

Kërkesa të përgjithshme

Herë pas here dhe gjatë rrjedhës normale të një biznesi, ka kërkesa kundrejt BPK-s nga partnerët e saj. Menaxhmenti i përballon këto kërkesa dhe bën të pamundurën që të mos ketë humbje materiale.

Procedurat ligjore

Më 31 Dhjetor 2004, Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës nuk ka qenë i angazhuar në ndonjë procedurë gjyqësore.

Zotimet në lidhje me plasmanet

Më 31 Dhjetor 2004, BPK-ja ka patur zotime për të plasuar depozita në shumën gjithsej prej EUR 6,162 mijë.

SHTOJCA STATISTIKORE

5.1. TABELAT STATISTIKORE

5.1.1. Sektori Financiar

○ Pasqyrë e Korporatave Financiare	122
○ Pasqyrë e Korporatave Depozituese	123
○ Agregatët Monetarë	124
○ Pasqyra e BPK-s	125
○ Bilanci i Gjendjes së BPK-s	126
○ Pasqyrë e Korporatave të Tjera Depozituese	127
○ Bilanci i Gjendjes së Korporatave të Tjera Depozituese - Mjetet	128
○ Bilanci i Gjendjes së Korporatave të Tjera Depozituese - Detyrimet	129
○ Pasqyrë e Korporatave të Tjera Financiare	130
○ Pasqyrë e Kompanive të Sigurimeve dhe Fondeve Pensionale	131
○ Pasqyrë e Ndërmjetësuesve të Tjerë Financiarë	131
○ Pasqyrë e Kompanive të Sigurimeve	132
○ Pasqyrë e Fondeve Pensionale	132
○ Euro - Depozitat në KTD-t, sipas Maturitetit Fillestar 1/	133
○ Jo-Euro - Depozitat në KTD-t, sipas Maturitetit Fillestar	134
○ Kreditë e KTD-ve, sipas Maturitetit Fillestar 1/	135
○ Kreditë e KTD-ve, sipas Industrisë	135
○ Normat Efektive të Interesit të KTD-ve	136
○ Pasqyra e të Ardhurave të KTD-ve	137
○ Transfertat Ndërkombëtare të BPK-s	138
○ BPK - Sistemi Ndërbankar i Pagesave	138
○ Transfertat e Huaja	139
○ Aktiviteti i Kompanive të Sigurimeve	139
○ Aktiviteti i Kredive të Ndërmjetësuesve të Tjerë Financiarë	140
○ Korporatat Financiare - Shpërndarja Gjeografike	140
○ Korporatat Depozituese - Nr. i Punonjësve dhe Degëve	141

5.1.2. Sektori Fiskal

○ Operacionet e Pushtetit Qëndror	142
-----------------------------------	-----

5.1.3. Sektori Real

○ Indeksi i Çmimit të Konsumit	143
○ Papunësia e Regjistruar	143

5.1.4. Sektori i Jashtëm

○ Norma e Këmbimit të Euros	144
○ Eksportet dhe Importet, sipas Partnerëve Tregtarë	145
○ Eksportet, sipas Grupit të Mallrave	146
○ Importet, sipas Grupit të Mallrave	146

Pasqyrë e Korporatave Financiare

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004		
	Qershor	Shtator	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	658,028	681,880	602,889
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	720,320	750,187	691,217
Valuta	87,294	74,517	56,231
Depozita	514,461	530,837	395,472
Letrat me vlerë krahas aksioneve	115,713	141,520	236,198
Aksioni kapital dhe të tjera	2,850	3,313	3,313
Të tjera	2	...	2
minus : Detyrime ndaj jo-rezidentëve	62,292	68,307	88,328
Depozita	12,974	16,512	29,841
Kapitali aksioner	31,680	31,680	32,444
Kreditë	15,264	15,836	16,723
Të tjera	2,375	4,278	9,319
Kërkesat e brendshme	26,095	69,262	205,603
Kërkesat neto ndaj pushtetit qendror	-331,383	-326,020	-212,398
Kërkesat ndaj pushtetit qendror	—	—	—
minus: Detyrimet ndaj pushtetit qendror	331,383	326,020	212,398
Depozita	331,383	326,020	212,398
Kërkesat ndaj sektorëve të tjerë	357,478	395,282	418,001
Kreditë	350,061	387,835	413,524
Korporata të tjera jo-financiare	285,327	311,210	329,811
Sektorë të tjerë rezidentë	64,734	76,625	83,714
Ekonomi familjare	64,734	76,625	83,714
Kërkesa të tjera	7,417	7,447	4,476
Depozitat	580,725	629,083	675,512
Depozita të transferueshme	295,754	297,288	276,057
Pushteti Vendor	3,066	4,441	3,212
Fondi i sigurimit shoqëror	1,549	113	2,968
Korporata publike jo-financiare	57,351	59,410	28,932
Korporata të tjera jo-financiare	91,448	59,787	86,052
Sektorë të tjerë rezidentë	142,340	173,538	154,893
prej të cilave: Ekonomi familjare	127,264	157,702	144,149
prej të cilave: OJSHEF	13,548	14,200	9,069
Depozita të tjera	284,971	331,795	399,455
Korporata publike jo-financiare	83,861	94,938	133,069
Korporata të tjera jo-financiare	24,439	36,287	41,621
Sektorë të tjerë rezidentë	176,671	200,570	224,765
Ekonomi familjare	176,646	200,536	224,056
OJSHEF	25	34	709
Kreditë	2,127	2,207	2,330
Sektorë të tjerë rezidentë	2,127	2,207	2,330
Ekonomi familjare	2,127	2,207	2,330
Rezerva teknike të sigurimit	21,487	25,419	21,505
Kapitali neto i ekonomive familjare në rezervat e sigurimit të jetës	—	—	—
Kapitali neto i ekonomive familjare në fondet pensionale	4,274	5,005	3,655
Para-pagimi i premiumeve dhe rezervat kundrejt kërkesave kumulative	17,213	20,414	17,850
Kapitali aksioner dhe të tjera	92,256	101,217	108,729
Fondet kontribuar nga zotëruesit 1/	37,548	47,315	55,846
Fitimet e mbajtura	8,331	12,804	11,326
Rezervat e përgjithshme dhe të veçanta	22,172	14,380	10,266
Fitimi/Humbja e vitit	5,267	8,088	11,710
Grantet nga donatorët	18,938	18,629	19,581
Zera të tjerë (neto)	-12,472	-6,784	415
Detyrime të tjera	19,832	16,550	20,793
minus: Mjete të tjera	29,253	23,504	19,400
plus: Përshtatja e konsolidimit	-3,051	169	-978

1/ Përfshin fondet kontribuar nga zotëruesit rezidentë.

Pasqyrë e Korporatave Depozituese

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	120,524	586,207	649,007	696,982	729,491	720,074	703,964	682,531	688,829	671,256	677,887	693,446	695,393	680,447	662,609	617,298
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	142,743	607,717	673,613	726,383	762,432	754,098	734,363	729,946	721,375	716,410	720,526	742,075	745,988	743,171	722,284	687,027
Valuta	27,499	239,185	53,071	73,201	70,738	75,366	75,724	86,403	86,070	86,234	94,396	98,520	73,631	70,799	71,043	55,357
Depozita	115,244	361,033	620,542	533,562	571,313	557,904	537,722	522,487	515,006	514,461	506,547	509,378	530,837	498,463	423,286	395,472
Letrat me vlerë krahas aksioneve	—	7,498	—	119,620	120,381	120,828	120,917	121,056	120,299	115,713	119,581	134,176	141,520	173,907	227,952	236,195
Të tjera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	2	2	2
minus: Detyrime ndaj jo-rezidentëve	22,219	21,509	24,606	29,401	32,941	34,023	30,399	47,415	32,546	45,154	42,639	48,629	50,595	62,274	59,675	69,729
Depozita	22,219	21,509	23,315	27,356	30,896	31,978	28,354	44,830	30,500	12,974	10,117	14,151	16,512	28,141	25,042	29,841
Kapitali aksioner	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,805	29,805	29,805	29,805	30,305	30,355	30,569
Të tjera	—	—	1,291	2,045	2,045	2,045	2,045	2,585	2,046	2,375	2,717	4,673	4,278	4,278	4,278	9,319
Kërkesat e brendshme	-2,509	-43,895	-172,094	-109,967	-121,129	-106,532	-64,617	-52,251	-30,788	-17,699	12,217	4,956	24,073	23,016	65,075	161,270
Kërkesat neto ndaj pushtetit qëndror	-5,657	-69,811	-258,592	-342,740	-361,685	-359,377	-332,680	-333,222	-328,332	-331,383	-315,734	-331,028	-326,020	-341,520	-308,721	-212,398
Kërkesat ndaj pushtetit qëndror	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
minus: Detyrimet ndaj pushtetit q	5,657	69,811	258,592	342,740	361,685	359,377	332,680	333,222	328,332	331,383	315,734	331,028	326,020	341,520	308,721	212,398
Depozita	5,657	69,811	258,592	342,740	361,385	359,377	332,680	333,222	328,332	331,383	315,734	331,028	326,020	341,520	308,721	212,398
Kërkesat ndaj sektorëve të tjerë	3,148	25,916	86,498	232,773	240,556	252,845	268,063	280,971	297,544	313,684	327,951	335,984	350,093	364,536	373,796	373,668
Kreditë	3,148	25,916	86,498	232,773	240,556	252,845	268,063	280,971	297,544	313,684	327,951	335,984	350,093	364,536	373,796	373,668
Korp. të tjera jo-financiare 1/	3,148	24,916	79,469	193,888	199,903	210,150	220,578	213,525	242,926	248,950	257,909	262,952	273,468	283,595	291,181	289,955
Sektorë të tjerë rezidentë	—	—	5,692	38,885	40,653	42,695	47,485	67,446	54,618	64,734	70,042	73,032	76,625	80,941	82,615	83,714
Ekonomi familjare	—	—	5,692	38,885	40,653	42,695	47,485	67,446	54,618	64,734	70,042	73,032	76,625	80,941	82,615	83,714
Detyrimet e parasë së gjerë	106,185	486,765	413,558	501,185	518,749	522,584	552,009	534,150	557,241	616,171	648,202	661,941	670,748	654,804	676,799	720,198
Depozita të përfshira në parantë e gjerë*	106,185	486,765	413,558	501,185	518,749	522,584	552,009	534,150	557,241	616,171	648,202	661,941	670,748	654,804	676,799	720,198
Depozita të transferueshme	98,572	361,976	285,278	303,721	287,741	283,100	314,446	295,388	304,914	323,405	333,491	331,429	325,423	301,539	318,819	305,621
Korporata të tjera financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27,651	22,562	27,189	28,134	27,490	31,840	29,564
Pushteti qëndror	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,066	3,267	4,671	4,441	4,174	3,647	3,212
Fondi i sigurimit shoqëror	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,549	2,362	327	113	877	324	2,968
Korp. publike jo-financiare 1/	22,896	6,963	3,473	5,288	2,501	6,307	5,334	6,969	7,279	57,351	53,583	55,954	59,410	59,510	62,985	28,932
Korp. të tjera jo-financiare 1/	54,487	138,519	160,306	155,139	140,847	130,992	155,958	143,219	141,490	91,448	97,710	67,497	59,787	56,846	67,704	86,052
Sektorë të tjerë rezidentë	21,189	216,495	121,498	143,294	144,393	145,801	153,154	145,200	156,145	142,340	154,007	175,792	173,538	152,643	152,319	154,893
prej të cilave: Ekonomi familjare	21,189	216,495	121,498	143,294	144,393	145,801	153,154	145,200	156,145	127,264	136,803	160,115	157,702	141,704	140,217	144,149
prej të cilave: OJSHEF	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,548	15,674	14,076	14,200	9,328	10,438	9,069
Depozita të tjera	7,613	124,788	128,280	197,464	231,008	239,484	237,563	238,762	252,327	292,766	314,711	330,512	345,325	353,265	357,980	414,577
Korporata të tjera financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,196	18,186	17,327	16,355	16,332	13,212	19,109
Korp. publike jo-financiare 1/	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83,861	85,664	91,528	94,938	97,518	96,817	133,069
Korp. të tjera jo-financiare 1/	4,579	31,318	23,921	74,758	94,297	97,739	95,579	97,999	108,932	23,402	27,923	29,706	34,886	33,859	36,366	39,510
Sektorë të tjerë rezidentë	3,034	93,471	104,359	122,706	136,711	141,745	141,984	140,763	143,395	174,307	182,938	191,951	199,146	205,556	211,586	222,889
Ekonomi familjare 2/	3,034	93,471	104,359	122,706	136,711	141,745	141,984	140,763	143,395	174,282	182,913	191,926	199,112	205,346	211,377	222,180
OJSHEF	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	25	25	34	210	209	709
Depozita jashtë parasë së gjerë	2,984	13,438	25,113	32,758	36,503	34,404	34,027	36,425	36,883	3,401	3,686	2,460	2,825	3,614	3,818	3,987
Korporata të tjera financiare	—	11,087	15,999	27,989	28,113	30,961	30,305	33,158	33,130	—	—	—	—	—	—	—
Pushteti vendor	2,984	2,351	494	1,714	1,720	1,785	1,790	1,796	1,801	—	—	—	—	—	—	—
Sigurimi shoqëror	—	—	8,620	3,054	6,669	1,927	1,931	1,472	1,952	—	—	—	—	—	—	—
Korporata të tjera jo-financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,037	1,167	1,146	1,401	2,064	2,109	2,111
Ekonomi familjare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,364	2,519	1,314	1,424	1,550	1,709	1,876
Kapitali aksioner dhe të tjera	11,077	25,162	43,805	61,075	62,325	63,753	64,182	71,073	72,537	44,990	47,191	49,553	50,742	51,582	52,331	55,561
Fondet kontribuar nga zotëruetit 3/	7,156	21,023	33,320	46,617	46,787	47,813	48,950	55,423	55,472	27,000	35,929	35,929	36,705	36,874	36,918	37,109
Fitimet e mbajtura	1,552	2,590	5,418	4,512	943	1,381	1,252	1,499	2,936	-245	194	1,379	1,696	1,026	1,173	2,712
Rezervat e përgjithshme dhe të veçantë	—	821	4,601	8,326	12,996	12,980	12,422	12,614	12,614	13,157	5,433	5,273	5,273	5,273	5,273	5,273
Grantet nga donatorët	—	728	464	1,619	1,598	1,578	1,557	1,536	1,515	1,494	1,473	1,452	532	511	490	469
Fitimi/humbja e vitit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,584	4,162	5,520	6,537	7,898	8,477	9,998
Zëra të tjerë (neto)	-2,231	16,948	-5,562	-8,003	-9,215	-7,198	-10,871	-11,369	-8,621	-11,005	-8,975	-15,552	-4,849	-6,537	-5,265	-1,177
Detyrime të tjera	2,121	25,495	5,957	11,190	8,952	6,579	6,247	7,653	8,557	10,976	10,596	4,834	7,917	7,072	7,680	9,360
minus: Mjete të tjera	4,352	8,547	11,519	19,193	18,167	13,777	17,117	19,021	17,178	21,990	19,481	20,724	13,566	14,647	12,058	10,535
plus: Përshatjet e konsolidimit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	-90	338	800	1,038	-888	-3

1/ Deri në Maj '04 të dhënat për KTD-t përfshijnë të gjitha korporatat jo-financiare (vetëm për KTD-);

2/ Deri në Maj '04 të dhënat për ekonomitë familjare përfshijnë OJSHEF-t;

3/ Përfshin fondet kontribuar nga zotëruetit rezidentë;

* Ndërsa deri në Maj '04 sektori i mbajtjes së parave përbëhet nga korporatat jo-financiare dhe ekonomitë familjare, që prej Qershorit '04 sektori i mbajtjes së parave u zgjerua me pushtetin e përgjithshëm duke përfshijtur pushtetin qëndror dhe sektori financiar duke përfshijtur korporatat depozituese. Depozitat që i përkasin parasë së gjerë janë depozita të transferueshme me një maturitet fillestar prej 2 vitesh ose më pak, ndërkohë që më parë nuk zbatohet ndonjë kufi maturiteti. Të dyja ndryshimet në përkufizimin e parasë krijojnë një ndarje përkufizimi në periudhat kohore.

Agregatët Monetare

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Baza monetare	652,753	841,904	635,222	593,917	569,785	567,237	550,723	578,628	547,978	532,474	519,264	500,960	500,511	502,490	503,783	507,899
Valuta jashtë KD-ve (e)	637,000	668,000	589,000	529,000	515,000	515,000	490,000	512,000	493,000	483,000	455,000	446,000	442,000	447,000	441,000	435,000
Rezervat e KTD-ve	15,753	173,904	46,222	64,917	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
Agregati monetar M1	735,572	1,029,976	874,278	832,721	802,741	798,100	804,446	807,388	797,914	806,405	788,491	777,429	767,423	748,539	759,819	740,621
Valuta jashtë KD-ve	637,000	668,000	589,000	529,000	515,000	515,000	490,000	512,000	493,000	483,000	455,000	446,000	442,000	447,000	441,000	435,000
Depozita të transferueshme	98,572	361,976	285,278	303,721	287,741	283,100	314,446	295,388	304,914	323,405	333,491	331,429	325,423	301,539	318,819	305,621
Korporata të tjera financiare	27,651	22,562	27,189	28,134	27,490	31,840	29,564
Pushteti qëndror	3,066	3,267	4,671	4,441	4,174	3,647	3,212
Fondi i sigurimit shoqëror	1,549	2,362	327	113	877	324	2,968
Korp. publike jo-financiare 1/	22,896	6,963	3,743	5,288	2,501	6,307	5,334	6,969	7,279	57,351	53,583	55,954	59,410	59,510	62,985	28,932
Korp. të tjera jo-financiare 1/	54,487	138,519	160,306	155,139	140,847	130,992	155,958	143,219	141,490	91,448	97,710	67,497	59,787	56,846	67,704	86,052
Sektorë të tjerë rezidentë	21,189	216,495	121,498	143,294	144,393	145,801	153,154	145,200	156,145	142,340	154,007	175,792	173,538	152,643	152,319	154,893
prej të cilave: Ekonomi f	21,189	216,495	121,498	143,294	144,393	145,801	153,154	145,200	156,145	127,264	136,803	160,115	157,702	141,704	140,217	144,149
prej të cilave: OJSHEF	13,548	15,674	14,076	14,200	9,328	10,438	9,069
Agregati monetar M2	743,185	1,154,764	1,002,558	1,030,185	1,033,749	1,037,584	1,042,009	1,046,150	1,050,241	1,099,171	1,103,202	1,107,941	1,112,748	1,101,804	1,117,799	1,155,198
M1	735,572	1,029,976	874,278	832,721	802,741	798,100	804,446	807,388	797,914	806,405	788,491	777,429	767,423	748,539	759,819	740,621
Depozita të tjera 3/	7,613	124,788	128,280	197,464	231,008	239,484	237,563	238,762	252,327	292,766	314,711	330,512	345,325	353,265	357,980	414,577
Korporata të tjera financiare	11,196	18,186	17,327	16,355	16,332	13,212	19,109
Korp. publike jo-financiare 1/	83,861	85,664	91,528	94,938	97,518	96,817	133,069
Korp. të tjera jo-financiare 1/	4,579	31,318	23,921	74,758	94,297	97,739	95,579	97,999	108,932	23,402	27,923	29,706	34,886	33,859	36,366	39,510
Sektorë të tjerë rezidentë	3,034	93,471	104,359	122,706	136,711	141,745	141,984	140,763	143,395	174,307	182,938	191,951	199,146	205,556	211,586	222,889
Ekonomi familjare 2/	3,034	93,471	104,359	122,706	136,711	141,745	141,984	140,763	143,395	174,282	182,913	191,926	199,112	205,346	211,377	222,180
OJSHEF	25	25	25	34	210	209	709

1/ Deri në Maj-'04 të dhënat për të gjitha korporatat jo-financiare (vetëm për KTD-t);

2/ Deri në Maj-'04 të dhënat për ekonominë familjare përfshijnë OJSHEF-t;

3/ Depozita me maturitet fillestar deri në 2 vite.

Pasqyra e BPK-s

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	52,116	293,654	345,410	453,691	469,327	463,900	445,265	453,588	438,334	438,237	436,558	443,592	439,068	452,085	431,508	344,505
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	61,697	296,235	345,773	453,990	469,812	464,252	445,465	454,768	439,196	438,758	437,152	450,207	446,349	458,585	435,609	349,684
Valuta	15,828	150,843	17,474	26,590	26,449	27,307	26,772	42,632	36,059	33,372	36,554	42,900	22,658	22,048	21,068	12,064
Depozita	45,869	145,392	328,299	427,399	443,363	436,945	418,693	412,136	403,137	405,386	400,598	387,308	393,884	371,911	300,084	213,202
Letrat me vlerë krahas aksioneve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	29,807	64,627	114,456	124,418
minus: Detyrimet ndaj jo-rezidentëve	9,581	2,581	363	298	485	351	200	1,180	862	521	594	6,615	7,281	6,501	4,101	5,179
Depozita	9,581	2,581	363	298	485	351	200	1,180	862	521	594	6,615	7,281	6,501	4,101	5,179
Kërkesat neto ndaj pushtetit qëndror	-5,657	-69,811	-258,592	-342,740	-361,685	-359,377	-332,680	-333,222	-328,332	-331,383	-315,734	-331,028	-326,020	-341,520	-308,721	-212,398
Kërkesat ndaj pushtetit qëndror	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
minus: Detyrimet ndaj pushtetit qëndror	5,657	69,811	258,592	342,740	361,685	359,377	332,680	333,222	328,332	331,383	315,734	331,028	326,020	341,520	308,721	212,398
Depozita	5,657	69,811	259,592	342,740	361,685	359,377	332,680	333,222	328,332	331,383	315,734	331,028	326,020	341,520	308,721	212,398
Kërkesat ndaj sektorëve të tjerë	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Baza monetare	38,349	182,297	50,120	64,917	58,774	59,939	67,505	75,049	63,789	91,493	105,083	96,586	96,852	93,990	105,964	115,011
Detyrimet ndaj KTD-ve	15,753	173,904	46,222	64,917	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
Depozita të transferueshme	15,753	173,904	46,222	64,917	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
prej të cilave: Depozita rezervë	—	—	26,908	31,329	30,877	33,843	35,442	34,855	36,405	37,183	37,402	38,636	41,168	41,169	41,170	45,442
Depozita të përfshira në paranë e gjërë*	22,896	8,393	3,898	5,305	3,989	7,702	6,781	8,420	8,811	42,019	40,819	41,626	38,341	38,500	43,181	42,112
Depozita të transferueshme	22,896	8,393	3,898	5,305	3,989	7,702	6,781	8,420	8,811	41,019	34,194	35,996	32,705	32,858	41,081	37,012
Korporata të tjera financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,113	19,778	20,367	19,840	20,149	23,800	20,527
Pushteti vendor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,815	1,820	1,826	1,835	1,837	1,889	1,891
Sigurimi shoqëror	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,549	2,362	327	113	877	324	2,968
Korporatat publike jo-financiare	22,896	8,393	3,473	5,288	2,501	6,307	5,334	6,969	7,279	11,003	8,693	11,864	9,270	8,374	13,392	9,942
Korporatat e tjera jo-financiare	—	—	425	17	42	22	16	16	26	11	11	11	11	11	12	10
Sektorë të tjerë rezidentë	—	—	—	—	1,446	1,373	1,431	1,435	1,506	1,528	1,530	1,601	1,636	1,612	1,664	1,675
Depozita të tjera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	6,625	5,630	5,636	5,641	2,100	5,100
Korporata të tjera financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	6,625	5,630	5,636	5,641	2,100	5,100
Depozita jashtë parësë së gjërë	2,984	13,438	25,113	31,007	34,801	30,302	30,525	30,373	31,065	—	—	—	—	—	—	—
Korporata të tjera financiare	—	—	15,999	26,238	26,411	26,589	26,803	27,106	27,312	—	—	—	—	—	—	—
Pushteti vendor	2,984	11,087	494	1,714	1,720	1,785	1,790	1,796	1,801	—	—	—	—	—	—	—
Sigurimi shoqëror	—	2,351	8,620	3,054	6,669	1,927	1,931	1,472	1,952	—	—	—	—	—	—	—
Kapitali aksionar dhe të tjera	4,925	4,727	10,561	16,068	16,338	16,530	16,772	17,027	17,242	17,449	17,758	17,959	17,316	17,623	17,762	17,982
Fondet kontribuar nga zotëruarit	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
Fitimet e mbajtura	—	1,133	3,599	4,512	291	484	747	1,023	1,260	1,488	1,817	2,039	2,316	2,644	2,804	3,045
Rezervat e përgjithshme dhe të veçanta	—	309	3,940	7,380	11,892	11,911	11,911	11,911	11,911	11,911	11,911	4,468	4,468	4,468	4,468	4,468
Grantet nga donatorët	—	728	464	1,619	1,598	1,578	1,557	1,536	1,515	1,494	1,473	1,452	532	511	490	469
Zëra të tjerë (Neto)	-99	23,381	1,025	-1,040	-2,271	-2,247	-2,216	-2,083	-2,095	-2,088	-2,017	-1,981	-1,120	-1,048	-939	-885
Detyrime të tjera	1,236	24,245	1,911	1,448	32	14	20	31	15	15	23	9	12	15	15	98
minus: Mjete të tjera	1,335	864	886	2,488	2,030	2,261	2,235	2,113	2,110	2,103	2,040	1,990	1,132	1,064	955	983

* Ndërsa deri në Maj '04 sektori i mbajtjes së parave përbëhej nga korporatat jo-financiare dhe ekonomitë familjare, që prej Qershorit '04 sektori i mbajtjes së parave u zgjerua me pushtetin e përgjithshëm duke përfshiruar pushtetin qëndror dhe sektori financiar duke përfshiruar korporatat depozituese. Depozitat të cilat i përkasin parësë së gjërë janë depozita të transferueshme me një maturitet fillestar prej 2 vitesh ose më pak, ndërkohë që më parë nuk zbatoheshin ndonjë kufi maturiteti. Të dyja ndryshimet në përkufizimin e parësë krijojnë një ndarje përkufizimi në periudhat kohore.

Bilanci i Gjendjes së BPK-s

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
MJETET																
Valuta dhe depozitat	61,697	296,235	345,773	453,990	469,812	464,252	445,465	454,768	439,196	438,757	437,152	430,207	416,542	393,959	321,152	225,266
Valuta (Para të gatshme)	15,828	150,843	17,474	26,590	26,449	27,307	26,772	42,632	36,059	33,372	36,554	42,900	22,658	22,048	21,068	12,064
Në valutën Euro	—	—	17,288	26,323	26,187	27,047	26,512	42,373	35,804	33,122	36,554	42,899	22,658	22,047	21,068	12,064
Në valuta jo-Euro	15,828	150,843	186	267	262	259	260	259	255	250	—	—	—	—	—	—
Depozita në Euro (jashtë)	45,869	145,392	328,299	427,399	443,363	436,945	418,693	412,136	403,138	405,386	400,598	387,308	393,884	371,911	300,084	213,202
Depozita të transferueshme	6,755	99,378	66,249	23,784	22,510	20,148	15,064	13,859	11,435	12,152	11,287	30,289	20,672	16,078	15,514	8,929
Depozita të tjera	39,114	46,014	262,050	403,616	420,852	416,797	403,629	398,277	391,702	393,234	389,311	357,019	373,212	355,832	284,570	204,273
Letrat me vlerë krahas aksioneve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	29,807	64,627	114,456	124,418
Jo-rezidentët	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	29,807	62,627	114,456	124,418
Llogari të tjera të marra	489	206	264	1,587	1,435	1,424	1,430	1,339	1,356	1,380	1,349	1,298	471	414	326	318
Mjete jo-financiare	846	658	622	901	868	837	805	774	754	723	691	692	661	650	628	665
MJETE GJITHSEJ	63,032	297,099	346,659	456,478	472,115	466,512	447,700	456,882	441,306	440,860	439,193	452,197	447,480	459,649	436,563	350,668
DETYRIMET																
Depozita të transferueshme	56,871	268,126	334,187	432,490	449,273	443,475	424,415	433,330	423,049	422,396	414,786	428,598	424,517	436,369	416,686	327,488
Në valutën Euro	56,871	267,942	334,003	432,216	448,999	443,201	424,141	433,056	422,775	422,122	414,786	428,598	424,517	436,369	416,686	327,488
Korporata të tjera depozituese	15,753	173,904	46,222	59,612	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
Korporata të tjera financiare	—	11,087	15,999	19,766	19,939	20,095	20,308	20,611	26,312	25,112	19,778	20,367	19,840	20,149	23,800	20,527
Kompanitë e sigurimeve	—	10,562	15,999	13,925	13,829	13,721	13,720	13,788	19,147	17,720	14,252	14,605	14,608	14,598	18,156	14,525
Fondet pensionale	—	—	—	2,201	2,467	2,727	2,940	3,171	3,509	3,734	1,864	2,097	2,470	2,787	2,877	3,232
Ndërmjetësues të tjerë finan	—	525	—	3,640	3,643	3,646	3,649	3,652	3,655	3,659	3,662	3,665	2,762	2,765	2,767	2,769
Pushteti qëndror	5,657	69,626	258,407	342,466	361,412	359,104	332,406	332,948	328,058	331,109	315,734	331,028	326,020	341,520	308,721	212,398
prej të cilave: AKM	—	0	0	25,263	22,626	17,962	17,974	17,363	17,378	17,388	17,325	17,323	21,436	37,601	33,664	32,750
Fondi i sigurimit shoqëror	—	0	8,620	3,054	6,669	1,927	1,931	1,472	1,952	1,549	2,362	327	113	877	324	2,968
Pushteti vendor	2,984	2,351	494	1,714	1,720	1,785	1,790	1,796	1,801	1,815	1,820	1,826	1,835	1,837	1,889	1,891
UNMIK-u	9,581	2,581	363	298	485	351	200	1,180	862	521	594	6,615	7,281	6,501	4,101	5,179
Korporata publike jo-financiare	22,896	6,963	3,473	5,288	2,501	6,307	5,334	6,969	7,279	11,003	8,693	11,864	9,270	8,374	13,392	9,942
Korporata të tjera jo-financiare	—	1,430	425	17	42	22	16	16	26	11	11	11	11	11	12	10
Sektorë të tjerë rezidentë	—	—	—	1,446	1,373	1,431	1,435	1,506	1,528	1,530	1,601	1,636	1,612	1,664	1,675	—
Në valuta jo-Euro	—	184	184	274	274	274	274	274	274	274	—	—	—	—	—	—
Pushteti qëndror	—	184	184	274	274	274	274	274	274	274	—	—	—	—	—	—
Depozita të tjera	—	—	—	6,472	6,472	6,494	6,494	6,494	1,000	1,000	6,625	5,630	5,636	5,641	2,100	5,100
Në valutën Euro	—	—	—	6,472	6,472	6,494	6,494	6,494	1,000	1,000	6,625	5,630	5,636	5,641	2,100	5,100
Korporata të tjera financiare	—	—	—	6,472	6,472	6,494	6,494	6,494	1,000	1,000	6,625	5,630	5,636	5,641	2,100	5,100
Llogari të tjera të pagueshme	1,236	24,245	1,911	1,448	32	14	20	31	15	15	23	9	12	15	15	98
Kapitali aksioner dhe të tjera	4,925	4,727	10,561	16,068	16,338	16,530	16,772	17,027	17,243	17,450	17,759	17,959	17,315	17,623	17,762	17,982
Fondet kontribuar nga zotëruarit	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	2,556	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
Fitimet e mbajtura	—	1,133	3,599	4,512	291	484	747	1,023	1,260	1,488	1,817	2,039	2,316	2,644	2,804	3,045
Rezervat e përgjithshme dhe të veçanta	—	309	3,940	7,380	11,892	11,911	11,911	11,911	11,911	11,911	4,468	4,468	4,468	4,468	4,468	4,468
Grantet nga donatorët	—	728	464	1,619	1,598	1,578	1,557	1,536	1,515	1,494	1,473	1,452	532	511	490	469
DETYRIME GJITHSEJ	63,032	297,099	346,659	456,478	472,115	466,512	447,700	456,882	441,306	440,860	439,193	452,197	447,480	459,649	436,563	350,668

Pasqyrë e Korporatave të Tjera Depozituese

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	68,408	292,553	303,597	243,290	260,164	256,174	258,699	228,943	250,495	233,019	241,329	249,854	256,325	228,362	231,101	272,792
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	81,046	311,482	327,840	272,393	292,620	289,846	288,898	275,178	282,179	277,652	283,374	291,868	299,639	284,586	286,675	337,343
Valuta	11,671	88,342	35,597	46,611	44,289	48,059	48,952	43,771	50,011	52,862	57,842	55,620	50,973	48,752	49,975	43,293
Depozitat	69,375	215,642	292,243	106,162	127,950	120,959	119,029	110,351	111,869	109,075	105,949	122,070	136,953	126,552	123,202	182,270
Letrat me vlerë krahas aksioneve	—	7,498	—	—	120,381	120,828	120,917	121,056	120,299	115,713	119,581	114,176	111,713	109,280	113,496	111,778
Të tjera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	2	2	2
minus: Detyrimet ndaj jo-rezidentëve	12,638	18,929	24,243	29,103	32,456	33,672	30,199	46,235	31,684	44,633	42,045	42,014	43,314	56,224	55,574	64,551
Depozitat	12,638	18,929	22,952	27,058	30,411	31,627	28,154	43,650	29,638	12,453	9,523	7,536	9,231	21,641	20,941	24,663
Kapitali aksionier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,805	29,805	29,805	29,805	30,305	30,355	30,569
Të tjera	—	—	1,291	2,045	2,045	2,045	2,045	2,585	2,046	2,375	2,717	4,673	4,278	4,278	4,278	9,319
Kërkesat ndaj BPK-s	15,753	173,904	46,222	59,612	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
Depozitat	15,753	173,904	46,222	59,612	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
Kërkesat neto ndaj pushtetit qëndror	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kërkesat ndaj sektorëve të tjerë	3,148	25,916	86,498	232,773	240,556	252,845	268,063	280,971	297,544	313,684	327,951	335,984	350,093	364,536	373,796	373,668
Kreditë	3,148	25,916	86,498	232,773	240,556	252,845	268,063	280,971	297,544	313,684	327,951	335,984	350,093	364,536	373,796	373,668
Korp. të tjera jo-financiare 1/	—	—	—	—	—	—	—	—	—	248,950	257,909	262,952	273,468	283,595	291,181	289,955
Sektorë të tjerë rezidentë	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64,734	70,042	73,032	76,625	80,941	82,615	83,714
Ekonomi familjare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64,734	70,042	73,032	76,625	80,941	82,615	83,714
Depozitat përfshirë në parane e gjerë*	83,289	478,372	409,660	495,880	514,760	514,882	545,228	525,730	548,430	574,152	607,383	620,316	632,407	616,304	633,619	678,086
Depozita të transferueshme	75,676	353,583	281,380	298,416	283,752	275,398	307,665	286,968	296,103	282,386	299,297	295,434	292,718	268,681	277,738	268,609
Korporata të tjera financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,538	2,784	6,822	8,294	7,341	8,040	9,038
Pushteti vendor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,251	1,447	2,845	2,606	2,337	1,758	1,321
Korp. publike jo-financiare 1/	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46,348	44,890	44,090	50,140	51,136	49,593	18,990
Korp. të tjera jo-financiare 1/	54,487	137,089	159,882	155,122	140,805	130,970	155,942	143,203	141,464	91,437	97,699	67,486	59,776	56,836	67,692	86,042
Sektorë të tjerë rezidentë	21,189	216,495	121,498	143,294	142,947	144,428	151,723	143,765	154,639	140,812	152,477	174,191	171,902	151,032	150,655	153,218
Ekonomi familjare 2/	21,189	216,495	121,498	143,294	142,947	144,428	151,723	143,765	143,765	127,264	136,803	160,115	157,702	141,704	140,217	144,149
OJSHEF	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,548	15,674	14,076	14,200	9,328	10,438	9,069
Depozita të tjera	7,613	124,788	128,280	197,464	231,008	239,484	237,563	238,762	252,327	291,766	308,086	324,882	339,689	347,623	355,880	409,477
Korporata të tjera financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,196	11,561	11,697	10,719	10,691	11,112	14,009
Korporata publike jo-financiare 1/	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83,861	85,664	91,528	94,938	97,518	96,817	133,069
Korporata të tjera jo-financiare 1/	4,579	31,318	23,921	74,758	94,297	97,739	95,579	97,999	108,932	23,402	27,923	29,706	34,886	33,859	36,366	39,510
Sektorë të tjerë rezidentë	3,034	93,471	104,359	122,706	136,711	141,745	141,984	140,763	143,395	174,307	182,938	191,951	199,146	205,556	211,586	222,889
Ekonomi familjare 2/	3,034	93,471	104,359	122,706	136,711	141,745	141,984	140,763	143,395	174,282	182,913	191,926	199,112	205,346	211,377	222,180
OJSHEF	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	25	25	34	210	209	709
Depozitat jashtë parase së gjerë	—	—	—	—	1,702	4,102	3,502	6,052	5,818	3,401	3,686	2,460	2,825	3,614	3,818	3,987
Korporata të tjera jo-financiare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,037	1,167	1,146	1,401	2,064	2,109	2,111
Ekonomi familjare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,364	2,519	1,314	1,424	1,550	1,709	1,876
Kapitali aksionier dhe të tjera	6,152	20,435	33,244	45,007	45,987	47,723	47,410	54,046	55,295	27,541	29,433	31,594	33,427	33,959	34,569	37,579
Fondet kontribuar nga zotëruarit :	4,600	18,467	30,764	44,061	44,231	45,257	46,394	52,867	52,916	24,444	25,929	25,929	26,705	26,874	26,918	27,109
Fitimet e mbajtura	1,552	1,457	1,819	—	652	897	505	476	1,676	-1,733	-1,623	-660	-620	-1,618	-1,631	-333
Rezervat e përgjithshme dhe të ve	—	512	661	946	1,104	1,069	511	703	703	1,246	965	805	805	805	805	805
Fitimi/humbja e vitit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,584	4,162	5,520	6,537	7,898	8,477	9,998
Zëra të tjerë (neto)	-2,132	-6,434	-6,587	-6,963	-6,944	-4,951	-8,655	-9,286	-6,526	-8,917	-6,958	-13,572	-3,730	-5,489	-4,326	-292
Detyrime të tjera	885	1,249	4,046	9,742	8,920	6,565	6,227	7,622	8,542	10,961	10,573	4,825	7,905	7,056	7,665	9,262
minus: Mjete të tjera	3,017	7,683	10,633	16,705	15,864	11,516	14,882	16,908	15,068	19,887	17,441	18,741	12,440	13,583	11,103	9,551
plus: Përshtatja e konsolidimit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	-90	344	805	1,038	-888	-3

1/ Deri në Maj-'04 të dhënat për korporatat jo-financiare;

2/ Deri në Maj-'04 të dhënat për ekonomitë familjare përfshijnë OJSHEF-t;

3/Përfshin fondet kontribuar nga zotëruarit rezidentë;

* Ndërsa deri në Maj '04 sektori i mbajtjes së parave përbëhet nga korporatat jo-financiare dhe ekonomitë familjare, që prej Qershorit '04 sektori i mbajtjes së parave u zgjerua me pushtetin e përgjithshëm duke përfshirë pushtetin qëndror dhe sektori financiar duke përfshirë korporatat depozituese. Depozitat të cilat i përkasin parave së gjerë janë depozita të transferueshme me një maturitet fillestar prej 2 vitesh ose më pak, ndërkohë që më parë nuk zbatohet ndonjë kufi maturiteti. Të dyja ndryshimet në përkufizimin e parave krijojnë një ndarje përkufizimi në periudhat kohore.

Bilanci i Gjendjes së Korporatave të Tjera Depozituese - Mjetet

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Paratë e gatshme dhe bilancet e BPK-s	27,424	262,246	81,819	106,223	99,074	100,296	109,675	110,399	104,989	102,336	122,106	110,580	109,484	104,241	112,758	116,192
Paratë e gatshme	11,671	88,342	35,597	46,611	44,289	48,059	48,952	43,771	50,011	52,862	57,842	55,620	50,973	48,752	49,975	43,293
Në valutën Euro	46,328	52,199	48,630	44,882	41,433	43,591	36,980
Në valutat jo-Euro	6,534	5,643	6,990	6,091	7,319	6,384	6,313
Bilancet e BPK-s	15,753	173,904	46,222	59,612	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
Rezervat dhe llogaritë rrjedhëse	15,753	173,904	46,222	59,612	54,785	52,237	60,723	66,628	54,978	49,474	64,264	54,960	58,511	55,490	62,783	72,899
Bilancet e bankave komerciale	69,375	215,642	292,243	106,162	127,950	120,959	119,029	110,351	111,869	113,365	110,302	126,683	141,115	130,617	127,128	185,849
Në valutën Euro	69,375	215,642	292,243	106,162	127,950	120,959	119,029	110,351	111,869	100,402	95,423	112,523	124,604	115,211	109,874	169,064
Llogaritë rrjedhëse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,788	2,853	2,533	2,662	2,565	2,426	2,079
Depozitat kohore	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
Jo-rezidentët	69,375	215,642	292,243	106,162	127,950	120,959	119,029	110,351	111,869	96,114	91,070	108,490	120,442	111,146	105,948	165,485
Në valutat jo-Euro	12,963	14,879	14,160	16,511	15,407	17,254	16,785
Llogaritë rrjedhëse	2	...	580
Jo-rezidentët	12,961	14,879	13,580	16,511	15,407	17,254	16,785
Letrat me vlerë	—	7,498	...	119,620	120,381	120,828	120,917	121,056	120,299	115,713	119,581	114,176	111,713	109,280	113,496	111,778
Në valutën Euro	—	7,498	...	119,620	120,381	120,828	120,917	121,056	120,299	115,713	119,581	114,176	111,713	109,280	113,496	111,778
Portofoli i investimeve	—	7,498	...	119,620	120,381	120,828	120,917	121,056	120,299	31,402	31,364	31,327	31,288	31,250	31,212	31,173
Jo-rezidentët	—	7,498	...	119,620	120,381	120,828	120,917	121,056	120,299	31,402	31,364	31,327	31,288	31,250	31,212	31,173
Portofoli tregtar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84,311	88,217	82,849	80,425	78,030	82,284	80,605
Jo-rezidentët	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84,311	88,217	82,849	80,425	78,030	82,284	80,605
Kreditë bruto dhe financimi	3,148	25,916	86,498	232,773	240,556	252,845	268,063	280,971	297,544	313,684	327,951	335,984	350,093	364,536	373,796	373,668
Në valutën Euro	3,148	25,916	86,498	232,773	240,556	252,845	268,063	280,971	297,544	313,684	327,951	335,984	350,093	364,536	373,796	373,668
Korporata të tjera jo-financiare	3,148	24,916	79,469	193,888	199,903	210,150	220,578	213,525	242,926	248,950	257,909	262,952	273,468	283,595	291,181	289,955
Ekonomi familjare	.	.	5,692	38,885	40,653	42,695	47,485	67,446	54,618	64,734	70,042	73,032	76,625	80,941	82,615	83,714
Provizioni mbi kreditë dhe financimi	...	781	2,522	7,715	8,284	9,261	10,420	10,944	11,567	11,709	13,416	13,290	13,802	15,354	16,756	15,757
Kreditë neto dhe financimi	3,148	25,135	83,976	225,058	232,272	243,584	257,643	270,027	285,977	301,975	314,535	322,694	336,291	349,182	357,040	357,911
Mjete fikse	441	4,544	9,498	12,265	12,056	12,008	12,102	12,033	12,275	12,650	13,340	13,426	13,986	13,717	13,648	15,056
Mjete të tjera	2,576	3,920	3,657	12,155	12,092	8,769	13,200	15,819	14,360	18,948	17,519	18,607	12,256	15,222	14,213	10,255
MJETE GJITHSEJ	102,964	518,985	471,193	581,483	603,825	606,444	632,566	639,685	649,769	664,987	697,383	706,160	724,840	722,261	738,282	797,040

Bilanci i Gjendjes së Korporatave të Tjera Depozituese - Detyrimet

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004												
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor	
Bilanci i bankave të tjera	.	.	.	1,751	1,702	4,102	3,502	6,052	5,818	11,866	11,555	10,175	10,721	10,870	8,557	14,174	
Në valutën Euro	.	.	.	1,751	1,702	4,102	3,502	6,052	5,818	11,866	11,555	10,173	10,721	10,869	8,556	14,174	
Llogaritë rrjedhëse	.	.	.	1,751	1,702	4,102	3,502	6,052	5,818	2,799	342	3,449	3,462	2,333	1,536	2,074	
Depozitat kohore	1,500	3,921	1,500	1,500	2,769	1,500	1,500	
Jo-rezidentët	7,567	7,292	5,224	5,759	5,767	5,520	10,599	
Borxhet ndaj klientëve	95,927	497,300	432,612	522,938	545,171	546,509	573,382	569,380	578,068	582,439	613,300	625,091	638,704	635,792	652,858	696,137	
Depozitat	93,003	492,255	427,194	514,045	535,979	537,300	563,650	558,971	568,196	576,654	608,006	616,144	633,050	627,806	648,113	692,269	
Depozita të transferueshme	85,311	365,890	295,909	314,654	302,533	295,426	323,996	317,133	313,767	283,763	299,419	295,847	294,276	279,938	289,172	278,715	
Në valutën Euro 1/	85,311	365,890	295,909	314,654	302,533	295,426	323,996	317,133	313,767	272,218	287,346	283,166	281,103	267,126	275,470	264,913	
Pushteti qëndror	3	
Pushteti vendor	1,251	1,447	2,845	2,606	2,337	1,758	1,321	
Korporata të tjera financiare	2,538	2,784	6,822	8,294	7,341	7,211	7,937	
Korp. publike jo-financiare	46,348	44,890	43,320	49,363	50,384	48,671	18,529	
Korp. të tjera jo-financiare	54,487	137,089	159,882	155,122	140,805	130,970	155,942	143,203	141,464	87,563	94,932	64,140	56,264	53,561	64,140	82,919	
Ekonomi familjare	21,189	216,495	121,498	143,294	142,947	144,428	151,723	143,765	154,639	120,835	127,497	151,847	149,073	133,266	132,334	135,511	
OJSHEF	13,548	15,674	13,944	14,001	9,092	10,164	8,922	
Jo-rezidentët	9,635	12,307	14,529	16,238	18,781	20,028	16,331	30,165	17,664	135	122	245	1,502	11,146	11,192	9,775	
Në valutat jo-Euro	11,545	12,073	12,681	13,173	12,812	13,702	13,802	
Korporata të tjera financiare	829	1,101	
Korporata publike jo-financiare	770	777	752	922	461	
Korporata të tjera jo-financiare	3,874	2,767	3,346	3,512	3,275	3,552	3,124	
Ekonomi familjare	6,429	9,306	8,268	8,629	8,438	7,883	8,639	
OJSHEF	132	199	236	274	146	
Jo-rezidentët	1,242	...	165	56	111	242	332	
Depozita të tjera	7,692	126,365	131,285	199,391	233,446	241,874	239,654	241,838	254,429	292,891	308,587	320,297	338,774	347,868	358,941	413,554	
Në valutën Euro 1/	7,692	126,365	131,285	199,391	233,446	241,874	239,654	241,838	254,429	283,109	300,684	310,854	330,276	338,850	349,365	404,021	
Korporata të tjera financiare	8,882	11,561	11,697	10,719	10,691	11,112	14,009	
Korporata publike jo-financiare	83,861	85,664	91,528	94,938	97,518	96,817	133,069	
Korporata të tjera jo-financiare	4,579	31,318	23,921	74,758	94,297	97,739	95,579	97,999	108,932	22,978	26,757	26,936	34,274	32,622	36,429	39,817	
Ekonomi familjare	3,034	93,471	104,359	122,706	136,711	141,745	141,984	140,763	143,395	167,363	176,527	180,668	190,311	194,807	202,348	213,886	
OJSHEF	25	25	25	34	210	209	709	
Jo-rezidentët	79	1,577	3,005	1,927	2,438	2,390	2,091	3,076	2,102	...	150	3,003	2,451	2,531	
Në valutat jo-Euro	9,782	7,903	9,443	8,498	9,018	9,575	9,532	
Korporata të tjera financiare	1,314	
Korporata të tjera jo-financiare	999	1,098	517	642	802	840	
Ekonomi familjare	7,092	6,904	8,345	7,981	8,363	8,746	8,664	
Jo-rezidentët	1,376	13	27	28	
Huamarrje të tjera (përfshirë ÇD të jo - r)	2,924	5,045	5,418	8,893	9,192	9,209	9,732	10,409	9,872	5,785	5,294	8,947	5,654	7,986	4,745	3,868	
Në valutën Euro 1/	2,924	5,045	5,418	8,893	9,192	9,209	9,732	10,409	9,872	5,785	5,294	8,898	5,473	7,811	4,618	3,808	
Korporata të tjera jo-financiare	1,461	1,334	2,818	1,496	2,484	1,243	964	
Ekonomi familjare	2,191	2,001	4,227	2,244	3,726	1,865	1,446	
Jo-rezidentët	2,924	5,045	5,418	8,893	9,192	9,209	9,732	10,409	9,872	2,133	1,959	1,853	1,733	1,601	1,510	1,398	
Në valutat jo-Euro	49	181	175	127	60
Korporata të tjera jo-financiare	175	
Ekonomi familjare	127	60	
Jo-rezidentët	49	181	
Detyrime të tjera	885	1,249	4,046	9,742	8,920	6,565	6,227	7,622	8,542	11,291	11,245	5,220	7,905	7,056	7,665	9,262	
Borxhi i varur	1,291	2,045	2,045	2,045	2,045	2,585	2,046	2,045	2,045	4,278	4,278	4,278	4,278	9,319	
Në valutën Euro	1,291	2,045	2,045	2,045	2,045	2,585	2,046	2,045	2,045	4,278	4,278	4,278	4,278	9,319	
Jo-rezidentët	1,291	2,045	2,045	2,045	2,045	2,585	2,046	2,045	2,045	4,278	4,278	4,278	4,278	9,319	
Burimet vetjake	6,152	20,435	33,244	45,007	45,987	47,223	47,410	54,046	55,295	57,346	59,238	61,399	63,232	64,264	64,924	68,148	
Në valutën Euro	6,152	20,435	33,244	45,007	45,987	47,223	47,410	54,046	55,295	57,346	59,238	61,399	63,232	64,264	64,924	68,148	
Kapitali aksioner	4,600	18,467	30,764	44,061	44,231	45,257	46,394	52,867	52,916	24,444	25,929	25,929	26,705	26,874	26,918	27,109	
Rezervat e pasigurisë	...	512	511	511	511	511	511	511	511	721	440	613	613	613	613	613	
Rezervat e përgjithshme dhe të tje	150	435	593	558	...	192	192	525	525	192	192	192	192	192	
Fitimi/humbja e vitit	3,584	4,162	5,520	6,537	7,898	8,477	9,998	
Fitimi/humbja e mbajtur	1,552	1,457	1,819	...	652	897	505	476	1,676	-1,733	-1,623	-660	-620	-1,618	-1,631	-333	
Jo-rezidentët	29,805	29,805	29,805	29,805	30,305	30,355	30,569	
Kapitali aksioner	29,805	29,805	29,805	29,805	30,305	30,355	30,569	
DETYRIME GJITHSHEJ	102,964	518,985	471,193	581,483	603,825	606,444	632,566	639,685	649,769	664,987	697,383	706,160	724,840	722,261	738,282	797,040	

1/ Deri në Maj '04 përfshin të gjitha valutat.

Pasqyrë e Korporatave të Tjera Financiare

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004		
	Qershor	Shtator	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	-13,228	-13,513	-14,409
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	3,911	4,198	4,190
Valuta	1,061	885	874
Letrat me vlerë krahas aksioneve	—	—	3
Kapitali aksioner dhe të tjera	2,850	3,313	3,313
minus : Detyrime ndaj jo-rezidentëve	17,139	17,711	18,598
Kreditë	15,264	15,836	16,723
Kapitali aksioner	1,875	1,875	1,875
Kërkesat ndaj korporatave depozituese	41,907	45,120	49,648
BPK	21,454	23,713	22,857
Depozita të transferueshme	17,434	17,078	17,757
Depozita të tjera	4,020	6,635	5,100
Korporata të tjera depozituese	20,453	21,407	26,971
Depozita të transferueshme	7,049	9,477	12,192
Depozita të tjera	13,404	11,930	14,599
Kërkesat neto ndaj pushtetit qëndror	—	—	—
Kërkesat ndaj sektorëve të tjere	43,794	45,189	44,332
Kreditë	36,377	37,742	39,856
Korporata të tjera jo-financiare	36,377	37,742	39,856
Kërkesa të tjera	7,417	7,447	4,476
Depozitat	—	—	—
Kreditë	2,127	2,207	2,330
Sektorë të tjerë rezidentë	2,127	2,207	2,330
Ekonomi familjare	2,127	2,207	2,330
Rezervat teknike të sigurimit	21,487	25,419	21,505
Kapitali neto i ekonomive familjare në rezervat e sigurimit të jetës	—	—	—
Kapitali neto i ekonomive familjare në fondet pensionale	4,274	5,005	3,655
Para-pagimi i premieve dhe rezervat kundrejt kërkesave kumulative	17,213	20,414	17,850
Kapitali aksioner dhe të tjera	47,266	50,475	53,168
Fondet kontribuar nga zotëruarit 1/	10,548	10,610	18,737
Fitimet e mbajtura	8,577	11,108	8,614
Rezervat e përgjithshme dhe të veçanta	9,014	9,107	4,993
Fitimit/Humbja e vitit	1,683	1,551	1,712
Grantet nga donatorët	17,443	18,098	19,112
Zëra të tjerë (neto)	1,593	-1,304	2,568
Detyrime të tjera	8,856	8,633	11,433
minus: Mjete të tjera	7,263	9,937	8,865
plus: Përshatja e konsolidimit

1/ Përfshin fondet kontribuar nga zotëruarit rezidentë.

Pasqyrë e Kompanive të Sigurimeve dhe Fondeve Pensionale

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004		
	Qershor	Shtator	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	1,457	1,723	1,680
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	3,332	3,598	3,555
Valuta	482	285	239
Letrat me vlerë krahas aksioneve	—	—	3
Kapitali aksioner dhe të tjera	2,850	3,313	3,313
minus: Detyrimet ndaj jo-rezidentëve	1,875	1,875	1,875
Kapitali aksioner	1,875	1,875	1,875
Kërkesat ndaj korporatave depozituese	32,628	35,493	39,482
BPK	21,454	23,713	22,857
Depozita të transferueshme	21,454	21,613	17,757
Depozita të tjera	—	2,100	5,100
Korporata të tjera depozituese	11,174	11,780	16,625
Depozita të transferueshme	1,733	3,963	6,369
Depozita të tjera	9,441	7,817	10,256
Kërkesat neto ndaj pushtetit qëndror	—	—	—
Kërkesat ndaj sektorëve të tjerë	7,417	7,447	4,476
Kërkesa të tjera	7,417	7,447	4,476
Rezervat teknike të sigurimit	21,487	25,419	21,505
Kapitali neto i ekonomive familjare në rezervat e sigurimit të jetës	—	—	—
Kapitali neto i ekonomive familjare në fondet pensionale	4,274	5,005	3,655
Para-pagimi i premiumeve dhe rezervat kundrejt kërkesave kumulative	17,213	20,414	17,850
Kapitali aksioner dhe të tjera	18,055	20,168	21,164
Fondet kontribuar nga zotëruetit 1/	10,548	10,610	18,737
Fitimet e mbajtura	1,367	3,628	715
Rezervat e përgjithshme dhe të veçanta	4,457	4,379	—
Fitimi/humbja e vitit	1,683	1,551	1,712
Zëra të tjerë (neto)	1,960	-924	2,970
Detyrime të tjera	7,231	6,947	9,652
minus: Mjete të tjera	5,271	7,871	6,683
plus: Përshtatja e konsolidimit	—	—	—

1/ Përfshin fondet kontribuar nga zotëruetit rezidentë.

Pasqyrë e Ndërmjetësuesve të Tjerë Financiarë

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004		
	Qershor	Shtator	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	-14,685	-15,236	-16,089
Kërkesat ndaj jo-rezidentëve	579	600	634
Valuta	579	600	634
minus: Detyrimet ndaj jo-rezidentëve	15,264	15,836	16,723
Kreditë	15,264	15,836	16,723
Kërkesat ndaj korporatave depozituese	9,279	9,627	10,166
Korporata të tjera depozituese	9,279	9,627	10,166
Depozita të transferueshme	5,315	5,514	5,823
Depozita të tjera	3,964	4,113	4,343
Kërkesat neto ndaj pushtetit qëndror	—	—	—
Kërkesat ndaj sektorëve të tjerë	36,377	37,742	39,856
Kreditë bruto	36,377	37,742	39,856
Korporata të tjera jo-financiare	36,377	37,742	39,856
Kreditë	2,127	2,207	2,330
Kapitali aksioner dhe të tjera	29,211	30,307	32,004
Fondet kontribuar nga zotëruetit	—	—	—
Fitimet e mbajtura	7,210	7,480	7,899
Rezervat e përgjithshme dhe të veçanta	4,557	4,728	4,993
Grantet nga donatorët	17,443	18,098	19,112
Zëra të tjerë (neto)	-367	-380	-402
Detyrime të tjera	1,625	1,686	1,871
minus: Mjete të tjera	1,992	2,066	2,182
plus: Përshtatja e konsolidimit	—	—	—

Pasqyrë e Kompanive të Sigurimeve

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Pershkrimi	2004		
	Qershor	Shtator	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	1,457	1,723	1,680
Kerkesat ndaj jo-rezidentëve	3,332	3,598	3,555
Valuta	482	285	239
Letrat me vlerë krahas aksioneve	—	—	3
Kapitali aksioner dhe të tjera	2,850	3,313	3,313
minus: Detyrimet ndaj jo-rezidentëve	1,875	1,875	1,875
Kapitali aksioner	1,875	1,875	1,875
Kerkesat ndaj korporatave depozituese	28,354	30,488	35,827
BPK	17,720	19,143	19,625
Depozita të transferueshme	13,700	14,608	14,525
Depozita të tjera	4,020	4,535	5,100
Korporata të tjera depozituese	10,634	11,345	16,202
Depozita të transferueshme	1,193	3,528	5,946
Depozita të tjera	9,441	7,817	10,256
Kerkesat ndaj sektorëve të tjerë	7,417	7,447	4,476
Kërkesa të tjera	7,417	7,447	4,476
Rezervat teknike të sigurimit	17,213	20,414	17,850
Kapitali neto i ekonomive familjare në rezervat e sigurimit të jetës	—	—	—
Para-pagimi i premimeve dhe rezervat kundrejt kërkesave kumulative	17,213	20,414	17,850
Kapitali aksioner dhe të tjera	18,055	20,168	21,164
Fondet kontribuar nga zotëruarit 1/	10,548	10,610	18,737
Fitimet e mbajtura	1,367	3,628	715
Rezervat e përgjithshme dhe të veçanta	4,457	4,379	...
Fitimi/humbja neto e vitit	1,683	1,551	1,712
Zëra të tjerë (neto)	1,960	-924	2,970
Detyrime të tjera	7,231	6,947	9,652
minus: Mjete të tjera	5,271	7,871	6,683
plus: Përshtatja e konsolidimit

1/ Përfshin fondet kontribuar nga zotëruarit rezidentë.

Pasqyrë e Fondeve Pensionale

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Pershkrimi	2004		
	Qershor	Shtator	Dhjetor
Mjetet e huaja neto	—	—	—
Kerkesat ndaj korporatave depozituese	4,274	5,005	3,655
BPK	3,734	4,570	3,232
Depozita të transferueshme	3,734	2,470	3,232
Depozita të tjera	...	2,100	...
Korporata të tjera depozituese	540	435	436
Depozita të transferueshme	540	435	...
Depozita të tjera	436
Rezervat teknike të sigurimit	4,274	5,005	3,655
Kapitali neto i ekonomive familjare në rezervat e sigurimit të jetës	—	—	—
Kapitali neto i ekonomive familjare në fondet pensionale	4,274	5,005	3,655

Euro - Depozitat në KTD-t, sipas Maturitetit Fillestar 1/

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004						
	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Qeveria	1,251	1,447	2,848	2,606	2,337	1,758	1,321
Depozita të transferueshme	1,251	1,447	2,848	2,606	2,337	1,758	1,321
Korporatat financiare	15,720	18,608	23,467	23,973	21,866	21,883	25,621
Korporata të tjera depozituese	4,299	4,263	4,947	4,960	3,826	3,554	3,675
Depozita të transferueshme	2,799	2,763	3,447	3,460	2,326	2,054	2,175
Depozita të tjera	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
Ndërmjetësues të tjerë financiarë	1,301	1,653	3,595	5,351	3,698	3,557	3,510
Depozita të transferueshme	668	920	1,788	4,231	3,145	1,954	2,507
Depozita të tjera	633	733	1,807	1,120	553	1,603	1,003
deri në 1 muaj	550	650	1,654	967	...	150	...
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	50	50	50	50	50	350	300
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	33	33	103	103	503	1,103	703
Kompanitë e sigurimeve dhe fondet pensionale	9,732	12,378	13,115	13,312	13,812	14,517	15,524
Depozita të transferueshme	1,733	1,800	3,475	3,963	4,124	5,257	5,268
Depozita të tjera	7,999	10,578	9,640	9,349	9,688	9,260	10,255
deri në 1 muaj	525	2,540	1,633	1,907	1,468	1,468	2,142
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	950	721	630	935	2,160	1,511	1,035
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	3,424	5,797	6,857	5,987	5,010	6,281	7,078
mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	3,100	1,520	520	520	1,050
Ndihmësit financiarë	388	314	1,809	350	522	250	2,912
Depozita të transferueshme	138	64	1,559	100	72	...	162
Depozita të tjera	250	250	250	250	450	250	2,750
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	250	450
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	250	250	250	250	2,750
Korporatat jo-financiare	242,211	253,578	228,743	236,335	236,568	247,301	275,298
Korporatat publike jo-financiare	129,966	130,554	134,848	144,301	147,901	145,488	151,598
Depozita të transferueshme	46,348	44,890	43,320	49,363	50,384	48,671	18,529
Depozita të tjera	83,618	85,664	91,528	94,938	97,517	96,817	133,069
deri në 1 muaj	—	—	14,000	14,000	14,000	...	34,000
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	14,726	14,529	2,066	2,066	5	205	4
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	68,892	71,135	75,462	78,872	83,512	96,612	99,065
Korporatat e tjera jo-financiare	112,245	123,024	93,895	92,034	88,666	101,813	123,700
Depozita të transferueshme	87,563	94,932	64,140	56,264	53,561	64,140	82,919
Depozita të tjera	24,682	28,092	29,755	35,770	35,105	37,672	40,781
deri në 1 muaj	3,455	4,267	6,193	9,029	9,966	10,665	10,001
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	2,094	2,824	3,035	4,017	4,923	5,525	6,028
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	16,342	19,132	19,078	21,026	17,799	18,932	22,482
mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	1,754	759	314	308	365	452	169
mbi 2 vite	1,037	1,110	1,134	1,390	2,052	2,098	2,101
Sektorë të tjerë të brendshëm	305,213	321,724	350,712	355,662	341,100	346,919	360,474
Depozita të transferueshme	135,634	143,171	165,791	163,074	142,358	142,498	144,433
Depozita të tjera	169,579	178,553	184,920	192,589	198,743	204,422	216,041
deri në 1 muaj	44,862	51,121	55,608	55,393	58,582	60,879	65,325
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	37,203	37,954	43,638	44,818	37,255	42,584	42,652
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	67,513	67,541	73,995	79,672	88,412	85,890	91,978
mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	17,648	19,447	10,383	11,301	12,963	13,378	14,229
mbi 2 vite	2,353	2,489	1,295	1,405	1,531	1,691	1,857
Jo-rezidentët	11,880	11,418	11,601	13,273	25,795	24,951	33,622
Depozita të transferueshme	135	122	245	1,502	11,146	11,192	9,775
Depozita të tjera	11,745	11,296	11,355	11,770	14,650	13,759	23,847
deri në 1 muaj	18	...	1,270	897	944
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	156	217	217
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	1,422	1,238	1,258
mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	...	3,014	3,031	3,714	3,836	3,532	3,624
mbi 2 vite	11,745	8,282	8,306	8,056	7,966	7,874	17,804
GJITHSEJ	576,275	606,775	617,371	631,849	627,666	642,812	696,336

1/ Përfshirë gjithashtu 'Huamarrje të tjera', 'Borxhi i varur' dhe 'Detyrime të tjera' nga Tabela 9.

Jo-Euro - Depozitat në KTD-t, sipas Maturitetit Fillestar

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Pershkrimi	2004						
	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Qeveria	—	—	—	—	—	—	—
Korporatat financiare	1,314	2	432	407	462	1,262	1,102
Korporata të tjera depozituese	—	1	2	1	1	1	1
Depozita të transferueshme	—	1	2	1	1	1	1
Ndërmjetësues të tjerë financiarë	1,314	—	429	405	460	432	...
Depozita të transferueshme	—	—	275	258	278	263	...
Depozita të tjera	1,314	—	154	147	182	169	...
deri në 1 muaj	—	—	8	24	38	36	...
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	1,314	—	59	39	59	55	...
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	—	—	75	73	73	67	...
mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	—	—	—	—	—	—	...
mbi 2 vite	—	—	12	11	12	11	...
Kompanitë e sigurimeve dhe fondet pensionale	—	—	1	1	1	829	1,101
Depozitat e transferueshme	—	—	1	1	1	829	1,101
Korporatat jo-financiare	3,874	3,766	5,214	4,806	4,669	5,276	4,425
Korporatat publike jo-financiare	—	—	770	777	752	922	461
Depozita të transferueshme	—	—	770	777	752	922	461
Korporata të tjera jo-financiare	3,874	3,766	4,444	4,029	3,917	4,354	3,964
Depozita të transferueshme	2,777	2,767	3,346	3,512	3,275	3,552	3,124
Depozita të tjera	1,096	999	1,098	517	642	802	840
Deri në 1 muaj	340	453	845	231	339	365	340
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	743	414	61	98	117	111	188
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	13	75	180	177	174	316	302
mbi 2 vite	—	57	12	11	12	11	10
Sektorë të tjerë të brendshëm	13,135	16,210	16,745	16,810	17,036	17,030	17,509
Depozita të transferueshme	6,043	9,306	8,400	8,828	8,673	8,157	8,785
Depozita të tjera	7,092	6,904	8,345	7,981	8,363	8,873	8,724
deri në 1 muaj	1,333	572	2,271	2,171	2,102	3,254	2,851
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	1,056	1,187	2,128	2,031	1,968	1,933	2,190
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	3,936	4,373	2,995	3,033	3,542	2,998	3,001
mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	756	743	932	727	732	670	664
mbi 2 vite	11	30	19	19	19	18	19
Jo-rezidentët	2,618	150	214	237	123	269	360
Depozita të transferueshme	1,242	150	165	56	110	242	332
Depozita të tjera	1,376	...	49	181	13	27	28
deri në 1 muaj	49	181	4	19	18
mbi 1 muaj dhe deri në 3 muaj	164
mbi 3 muaj dhe deri në 1 vit	733	9	8	10
mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	448
mbi 2 vite	31
GJITHSEJ	20,941	20,128	22,605	22,260	22,290	23,837	23,396

Kreditë e KTD-ve, sipas Maturitetit Fillestar ^{1/}

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004						
	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Qeveria	—	—	—	—	—	—	—
Korporatat financiare	53,797	66,350	58,913	62,820	58,286	67,232	76,579
Korporatat jo-financiare	248,950	257,908	262,952	273,468	283,595	291,181	289,955
Korporatat publike jo-financiare	—	—	—	—	—	—	—
Korporatat e tjera jo-financiare	248,950	257,908	262,952	273,468	282,595	291,181	289,955
Deri në 1 vit	94,317	97,773	104,529	108,789	115,005	119,675	111,498
Mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	85,362	89,493	104,762	106,843	105,157	108,170	111,259
Mbi 2 vite	69,271	70,643	53,661	57,836	63,433	63,336	67,198
Sektore të tjera të brendshëm ^{2/}	64,734	70,042	73,032	76,625	80,941	82,615	83,714
Deri në 1 vit	14,235	15,378	16,013	16,626	16,814	16,545	15,906
Mbi 1 vit dhe deri në 2 vite	12,657	14,055	13,095	13,902	14,397	14,896	15,244
Mbi 2 vite	37,843	40,609	43,925	46,098	49,730	51,174	52,563
GJITHSEJ	367,481	394,300	394,897	412,913	422,822	441,028	450,248

1/ Të gjitha kreditë janë në valutën Euro.

2/ Kryesisht ekonomitë familjare.

Kreditë e KTD-ve, sipas Industrisë

(Të dhëna kumulative, fundi i periudhës, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004						
	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Bujqësia	6,145	6,936	6,693	7,262	7,488	7,360	7,563
Deri në 1 vit	3,477	3,709	3,826	3,821	3,844	3,638	3,673
Mbi 1 vit	2,668	3,227	2,867	3,441	3,644	3,722	3,890
Industria, energjia dhe ndërtimi	37,352	40,375	42,503	43,305	44,556	46,521	45,558
Miniera	9	...	8	3,588	7	6	6
Deri në 1 vit	—	—	—	864	—	—	—
Mbi 1 vit	9	2,724	7	6	6
Industria	29,356	31,247	33,620	30,067	34,416	35,665	33,913
Deri në 1 vit	13,151	14,771	19,198	15,209	16,659	18,398	15,324
Mbi 1 vit	16,205	16,475	14,422	14,858	17,757	17,267	18,588
Industria përpunuese (Ushqimi, Tekstili, Lëkura, Lëndë D)	22,495	25,642	26,688	23,347	28,193	29,348	28,389
Deri në 1 vit	9,134	10,970	14,907	11,128	12,704	14,008	12,038
Mbi 1 vit	13,361	14,671	11,781	12,219	15,489	15,340	16,351
Industria përpunuese (Vaji, Kimikatet, Sintetiket dhe të t)	6,850	5,582	6,910	6,699	6,203	6,275	5,458
Deri në 1 vit	4,017	3,801	4,269	4,060	3,955	4,391	3,282
Mbi 1 vit	2,833	1,781	2,641	2,639	2,248	1,884	2,177
Energjia elektrike, gazi dhe uji	11	23	22	21	20	43	66
Deri në 1 vit	—	—	22	21	—	—	5
Mbi 1 vit	11	23	—	—	20	43	61
Ndërtimi	7,987	9,128	8,875	9,650	10,133	10,850	11,640
Deri në 1 vit	3,518	4,301	5,643	4,925	5,454	6,194	6,104
Mbi 1 vit	4,470	4,827	3,232	4,725	4,679	4,656	5,535
Shërbimet	248,772	265,101	261,421	273,540	276,629	290,089	299,973
Tregtia	167,695	169,881	173,333	179,971	184,559	188,272	188,100
Deri në 1 vit	68,331	66,378	97,926	75,212	79,070	87,679	74,897
Mbi 1 vit	99,364	103,503	75,407	104,759	105,488	100,593	113,203
Tregtia e shitjes me shumicë dhe me pakicë	149,583	151,280	152,657	158,409	161,830	165,413	164,832
Deri në 1 vit	60,613	58,797	86,029	65,133	68,561	76,598	63,254
Mbi 1 vit	88,970	92,483	66,628	93,276	93,269	88,815	101,579
Hotellet dhe restorantet	13,425	13,797	16,015	17,228	17,684	17,853	18,071
Deri në 1 vit	5,505	5,421	9,195	7,603	7,890	8,187	8,944
Mbi 1 vit	7,920	8,376	6,820	9,625	9,794	9,666	9,127
Tregti të tjera	4,687	4,805	4,661	4,334	5,044	5,006	5,197
Deri në 1 vit	2,212	2,161	2,702	2,476	2,619	2,894	2,699
Mbi 1 vit	2,474	2,644	1,959	1,858	2,425	2,112	2,498
Shërbimet financiare, pronat e patundshme, qiratë, shë	56,687	69,183	61,997	64,870	63,109	70,527	79,639
Deri në 1 vit	54,251	66,766	59,650	62,975	58,401	67,310	76,644
Mbi 1 vit	2,436	2,417	2,347	1,895	4,708	3,217	2,995
Shërbimet e tjera	24,390	26,037	26,091	28,699	28,961	31,290	32,234
Deri në 1 vit	7,435	8,868	9,744	9,902	10,054	13,176	10,366
Mbi 1 vit	16,956	17,169	16,347	18,797	18,907	18,114	21,868
GJITHSEJ	292,269	312,412	310,617	324,107	328,673	343,970	353,094

Normat Efektive të Interesit të KTD-ve

(Periudha mesatare për të transferueshmet, kumulative për jo të transferueshmet)

Përshkrimi	2004						
	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
DEPOZITAT							
Korporatat jo-financiare							
Depozita të transferueshme							
Norma e interesit	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Ndryshimi i Standartizuar	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Depozita të tjera 1/							
Deri në 250.000 EUR							
<= 1 muaj							
Norma e interesit	1.61	1.72	1.54	1.70	1.64	1.73	1.71
Ndryshimi i Standartizuar	0.16	0.11	0.12	0.13	0.16	0.13	0.14
> 1 muaj dhe <= 3 muaj							
Norma e interesit	2.21	2.24	2.17	2.23	2.32	2.34	2.19
Ndryshimi i Standartizuar	0.06	0.04	0.04	0.05	0.02	0.02	0.06
> 3 muaj dhe <= 1 vit							
Norma e interesit	2.69	2.90	2.80	3.00	3.04	2.85	2.95
Ndryshimi i Standartizuar	0.13	0.08	0.01	0.07	0.09	0.02	0.10
E barabartë ose më shumë se 250.000 EUR							
> 3 muaj dhe <= 1 vit							
Norma e interesit	3.64	3.52	3.53	3.28	.*	3.52	.*
Ndryshimi i Standartizuar	0.06	0.02	0.03	0.10	.*	0.05	.*
Ekonomitë familjare							
Depozita të transferueshme							
Norma e interesit	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Ndryshimi i standartizuar	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Depozita të tjera 1/							
<= 1 muaj							
Norma e interesit	1.66	1.69	1.68	1.69	1.69	1.71	1.70
Ndryshimi i Standartizuar	0.12	0.09	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
> 1 muaj dhe <= deri në 3 muaj							
Norma e interesit	2.19	2.19	2.24	2.25	2.26	2.25	2.25
Ndryshimi i Standartizuar	0.05	0.04	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04
> 3 muaj dhe <= 1 vit							
Norma e interesit	2.97	3.01	2.99	3.02	3.04	3.02	3.00
Ndryshimi i Standartizuar	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06	0.04	0.06
> 1 vit dhe <= 2 vite							
Norma e interesit	3.72	3.70	3.80	3.82	3.84	3.84	3.82
Ndryshimi i Standartizuar	0.02	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02
> 2 vite							
Norma e interesit	.*	.*	4.08	4.11	.*	4.15	.*
Ndryshimi i Standartizuar	.*	.*	0.07	0.05	.*	0.07	.*
KREDITË							
Korporatat jo-financiare							
Kreditë e biznesit të investimeve							
<= 1 muaj							
Norma e interesit	15.67	16.39	.*	16.27	.*	.*	.*
Ndryshimi i standartizuar	0.17	0.43	.*	0.34	.*	.*	.*
> 1 vit dhe <= 2 vite							
Norma e interesit	14.26	14.76	15.10	14.96	14.10	15.05	14.31
Ndryshimi i standartizuar	0.12	0.13	0.18	0.12	0.41	0.29	0.18
Kredi të tjera biznesi							
<= 1 muaj							
Norma e interesit	16.19	.*	.*	14.98	.*	.*	.*
Ndryshimi i standartizuar	0.20	.*	.*	0.41	.*	.*	.*
> 3 muaj dhe <= 1 vit							
Norma e interesit	15.45	15.41	15.75	15.68	15.88	15.78	15.89
Ndryshimi i standartizuar	0.19	0.13	0.11	0.24	0.32	0.29	0.30
> 1 vit dhe <= 2 vite							
Norma e interesit	14.95	14.41	14.89	14.47	14.72	14.81	14.85
Ndryshimi i standartizuar	0.13	0.32	0.20	0.33	0.31	0.24	0.19
Linjat e Kreditit							
Norma e Interesit	15.35	14.61	14.99	15.55	15.82	15.60	15.61
Ndryshimi i standartizuar	0.01	0.15	0.22	0.03	0.02	0.00	0.08
Ekonomitë familjare							
Kreditë konsumatore							
Norma e interesit	12.97	13.06	13.10	12.68	12.69	12.29	12.31
Ndryshimi i standartizuar	0.20	0.16	0.17	0.15	0.15	0.16	0.19

* Të paktën një prej kushteve për botim (d.m.th. minimumi 3 përgjigje me biznesin e ri dhe një ndryshim i standartizuar prej maksimumi 0,20 - për depozita - dhe 0,45 - për kreditë) nuk është 1/ Depozita (kohore) jo-të transferueshme.

Pasqyra e të Ardhurave të KTD-ve

(kumulative brenda vitit kalendarik, në mijëra EUR)

Përkthimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
TË ARDHURAT																
Te ardhurat e interesit	1,829	7,179	17,818	30,695	3,544	7,015	11,168	15,344	19,623	24,311	29,110	33,863	38,468	43,908	49,049	53,999
Kreditë	.	2,150	9,373	23,780	3,013	5,955	9,528	13,194	16,931	21,126	25,420	29,607	33,708	38,622	43,241	48,110
Plasmanet me bankat	.	5,029	8,257	6,090	245	499	799	1,032	1,280	1,465	1,664	1,934	2,158	2,404	2,650	2,452
Letrat me vlerë	—	—	188	823	286	561	841	1,118	1,412	1,720	2,026	2,322	2,602	2,882	3,158	3,437
Te ardhurat e jo-interesit	5,274	9,402	14,034	17,984	1,364	2,187	3,725	5,235	6,680	8,471	10,272	12,276	13,788	15,570	16,969	19,449
Tarifat dhe komisionet	5,274	9,212	13,194	16,750	1,113	2,068	3,507	4,549	5,859	7,535	9,189	10,782	12,107	13,852	15,213	17,522
Të ardhura të tjera operative	0	190	840	1,234	251	119	218	686	821	936	1,083	1,494	1,681	1,718	1,756	1,927
TË ARDHURA GJITHSEJ	7,104	16,581	31,852	48,679	4,908	9,202	14,893	20,579	26,303	32,782	39,382	46,139	52,256	59,478	66,018	73,448
SHPENZIMET																
Shpenzimet e interesit	207	1,312	3,470	5,279	756	1,160	1,883	2,638	3,332	4,277	5,160	5,929	6,745	7,603	8,537	9,978
Depozita	207	855	3,102	4,782	687	1,054	1,698	2,387	3,036	3,897	4,648	5,369	6,126	6,947	7,843	9,237
Huamarrje	—	458	368	497	69	106	185	251	296	380	512	560	619	656	694	741
Shpenzimet e jo-interesit	338	1,507	5,792	10,223	926	2,277	3,194	4,103	5,178	6,822	9,284	9,920	11,303	13,941	15,758	14,939
Provizionet për humbjet e kredive	166	616	3,282	7,720	512	1,635	2,242	2,908	3,757	5,005	7,102	7,437	8,501	10,823	12,293	11,071
Zhvlërimi i mjeteve fikse	172	891	2,510	2,503	414	642	952	1,195	1,421	1,817	2,182	2,483	2,802	3,118	3,465	3,868
Shpenzime të përgjithshme dhe administrative	2,707	7,271	19,130	25,379	2,261	4,633	7,282	9,895	12,411	15,214	17,950	20,796	23,624	26,873	30,101	33,952
SHPENZIME GJITHSEJ	3,252	10,090	28,392	40,881	3,943	8,070	12,359	16,636	20,921	26,313	32,394	36,645	41,672	48,417	54,396	58,869
TË ARDHURAT NETO																
Të ardhurat operative neto	3,852	6,491	3,460	7,798	965	1,132	2,534	3,943	5,382	6,469	6,989	9,494	10,584	11,061	11,622	14,579
Fitimet/humbjet neto nga letrat me vlerë	-14	-20	-43	-102	-148	-201	-253	-269	-338	-378	-418	-441
Fitimet/humbjet neto nga këmbimi i huaj	577	699	509	658	10	48	40	26	19	40	74	-9	36	83	165	328
Fitimet/humbjet neto nga ndryshimet e kursit të këmbimit	33	-19	53	-85	38	126	104	218	235	331	381	41	360	382	378	593
Të ardhurat neto nga akt. bankar përpara tak:	4,462	7,172	4,022	8,713	999	1,286	2,635	4,085	5,488	6,612	7,191	9,257	10,642	11,148	11,746	15,059
Provizioni për taksat	610	456	1,306	1,912	193	234	647	833	955	981	1,100	1,540	1,551	1,502	1,537	2,104
Fitimi / humbja neto për periudhën	3,852	6,716	2,716	6,801	806	1,052	1,988	3,252	4,533	5,631	6,091	7,717	9,091	9,646	10,209	12,955
minus: dividendi i paguar	2,300	5,260	2,118
Fitimi i mbajtur	1,552	1,457	598	6,801	806	1,052	1,988	3,252	4,533	5,631	6,091	7,717	9,091	9,646	10,209	12,955

Transfertat Ndërkombëtare të BPK-s

(kumulative brenda vitit kalendarik, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2004											
	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Prill	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	
Korporatat e tjera depozituese	-21,822	-22,032	-27,063	-30,179	-38,295	-45,710	-55,129	-95,373	-111,391	-114,403	-122,431	
Hyrëse	...	4,995	17,982	24,676	28,672	32,668	37,163	39,461	40,460	44,956	54,946	
Dalëse	-21,822	-27,027	-45,045	-54,855	-66,967	-78,378	-92,292	-134,834	-151,851	-159,359	-177,377	
Korporatat e tjera financiare	
Hyrëse	
Dalëse	
Pushteti qëndror	5	-10,896	-20,867	-30,865	-40,865	-40,865	-50,852	-50,852	-60,811	-56,918	-66,918	
Hyrëse	10	10	47	49	49	49	67	67	108	4,196	4,196	
Dalëse	-5	-10,906	-20,914	-30,914	-40,914	-40,914	-50,919	-50,919	-60,919	-61,114	-71,114	
Pushteti vendor	
Hyrëse	
Dalëse	
Korporatat publike jo-financiare	-65	-319	-1,062	-1,228	-1,517	-1,767	-1,961	-2,315	-3,840	-7,812	-7,947	
Hyrëse	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	
Daëse	-78	-332	-1,075	-1,241	-1,530	-1,780	-1,974	-2,328	-3,853	-7,825	-7,960	
Korporatat e tjera jo-financiare	
Hyrëse	
Dalëse	
Sektorë të tjerë rezidentë	
Hyrëse	
Dalëse	
GJITHSEJ	-21,882	-33,247	-48,992	-62,272	-80,677	-88,342	-107,942	-148,540	-176,042	-179,133	-197,296	
Hyrëse	23	5,018	18,042	24,738	28,734	32,730	37,243	39,541	40,581	49,165	59,155	
Dalëse	-21,905	-38,265	-67,034	-87,010	-109,411	-121,072	-145,185	-188,081	-216,623	-228,298	-256,451	

BPK - Sistemi Ndërbankar i Pagesave

(kumulative brenda vitit kalendarik, në mijëra EUR)

Përshkrimi	2001	2002	2003	2004														
				Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor			
Transaksionet																		
Vlera	79,535	840,605	1,416,109	92,140	183,018	319,897	463,780	590,015	715,834	863,634	1,006,470	1,147,248	1,321,961	1,483,100	1,715,646			
Numri (Për njësi)	4,888	75,763	164,207	12,094	27,903	48,262	68,475	89,089	110,106	132,636	157,417	183,740	207,625	231,699	266,743			

Vazhdim, deri në Dhjetor 04

Pershkrimi	Prishtinë	Prizren	Pejë	Gjakovë	Klinë	Mitrovicë	Vushtrri	Ferizaj	Skënderaj	Gjilan	Graçanica	Dragash	Suharekë	Shtërpcë	Zvečan	Shitine
	NDËRMJETËSUESIT E TJERË FINANCIARE															
FINCA Kosovo		✓	✓	✓				✓		✓						
Kosovo Enterprise Program (KEP)	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓						
Gramen Trust	✓		✓													
Mercy Corps Intenational SED Program			✓													
Cordaid				✓												
Besëlidhja Micro Finance (W. Relief)	✓										✓					
Kreditimi Rural i Kosovës	✓				✓		✓									
Kosinvest / World Vision		✓														
Mëshstekna (Society for Farmers and Individual Producers)												✓				
Centro Laici Italiani per le Mission (Ce.L.I.M.)				✓												
IOM (International Organization for Migration)	✓										✓			✓	✓	
START NGO (Islamic Relief in Kosovo)	✓								✓							
Balkanactie																✓
Perspektiva 4					✓											
Vilesa Co.													✓			
German Investment and Development Co (DEG)	✓															
EAR AgroBusiness Development Unit	✓															

Korporatat Depozituese - Nr. i Punonjësve dhe Degëve

Pershkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
BPK																
Numri i degëve 1/	7	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Numri nën-degëve	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Numri i punonjësve me kohë të plotë	338	339	132	124	124	125	124	124	124	123	129	129	129	123	132	133
Korporatat e tjera depozituese																
Numri i degëve 1/	7	22	46	47	47	49	47	48	49	49	49	49	49	49	49	49
Numri i nën-degëve	1	6	64	100	100	102	106	111	113	130	149	150	156	155	157	158
Numri i punonjësve me kohë të plotë	139	637	1,393	1,676	1,657	1,726	1,740	1,752	1,752	1,802	1,916	1,950	1,950	2,006	2,021	2,068

1/ Selia qendrore konsiderohet si degë.

Operacionet e Pushtetit Qëndror

(kumulative brenda vitit kalendarik, në miliona EUR)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Te Ardhurat e Taksave	121.7	249.7	444.4	536.4	39.6	73.6	113.9	164.1	208.4	250.3	302.9	354.1	400.2	446.3	491.7	540.0
Taksat e kufirit	115.2	208.7	364.5	428.3	26.1	55.0	88.7	121.4	158.7	195.0	232.1	277.3	316.9	356.5	395.7	435.8
Taksat e brendshme	6.6	41.0	79.9	108.1	13.5	18.6	25.3	42.7	49.7	55.3	70.7	76.8	83.2	89.7	96.0	104.2
Te ardhurat jo nga taksat	4.9	20.7	31.7	41.7	2.8	5.9	10.3	13.5	17.2	20.9	23.9	26.7	30.8	34.6	37.8	40.7
Te ardhurat vetjake të komunave	...	15.8	17.0	23.6	1.1	3.0	4.6	6.7	8.4	10.1	12.2	14.3	16.6	18.8	20.6	23.3
Grantet e donatorëve	160.9	83.8	38.9	29.1	5.0	5.2	6.2	6.7	8.2	8.7	9.8	12.2	13.4	15.5	15.7	18.9
Grantet mbështetëse të buxhetit	120.8	42.8	18.1	...	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3
Grantet e caktuara	40.1	41.0	20.8	29.1	0.7	0.9	1.9	2.4	3.9	4.4	5.5	7.9	9.1	11.2	11.3	14.6
Interesi	1.1	2.0	3.7	3.0	0.3	0.6	0.9	1.2	1.5	1.7	2.0	2.2	2.5	2.8	3.0	3.4
Commerzbank	1.1	2.0	1.5	0.4	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
BPK	2.2	2.7	0.3	0.6	0.8	1.1	1.4	1.6	1.9	2.2	2.4	2.7	2.9	3.3
GJITHSEJ	288.6	372.0	535.7	633.8	48.8	88.3	135.9	192.2	243.7	291.7	350.7	409.5	463.4	517.9	568.8	626.2
Rrogat dhe pagat	92.24	109.56	131.4	145.71	13.34	14.07	44.47	60.01	75.35	77.04	105.42	107.57	121.33	135.09	153.34	182.63
Mallrat dhe shërbimet	73.56	96.81	148.23	194.25	1.87	13.17	38.02	52.87	66.93	86.69	102.38	116.26	130.25	144.24	160.27	203.56
Subvencionet dhe transfertat	68.1	62.23	87.49	127.14	10.32	25.78	39.94	52.36	63.18	75.55	85.99	110.98	125.66	140.34	159.29	182.88
Transfertat shoqërore (pagesat ndaj e	30.72	33.93	58.98	81.59	4.26	12.04	19.89	27.43	35.06	43.13	50.88	61.38	70.1	78.82	89.05	98.84
Subvencionet ndaj ndërmarrjeve	34.13	27.64	18.01	36.4	5.92	13.19	18.22	21.46	23.77	26.82	28.54	35.49	38.7	41.91	49.51	56.86
Transferta të tjera	3.25	0.66	10.5	9.15	0.14	0.55	1.83	3.47	4.35	5.6	6.57	14.11	16.86	19.61	20.73	27.18
Shpenzimet e kapitalit	...	6.18	61.44	97.81	0.95	3.01	9.70	17.81	25.29	38.35	51.29	64.70	81.31	97.92	121.73	182.82
Shpenzimet e kapitalit ndaj ndërmarrj	...	0.05	46.13	57.51	0.65	0.89	1.25	3.8	4.95	5.95	6.94	8.22	9.68	11.14	13.04	17.27
Shpenzimet e tjera të kapitalit	...	6.13	15.31	40.3	0.3	2.12	8.45	14.01	20.34	32.4	44.35	56.48	71.63	86.78	108.69	165.55
Rezervat	1.02	2.36	0.03	0.2	0.53	0.64	3.27	3.45	3.52	3.54	3.59	3.64	3.66	3.89
GJITHSEJ	234.9	274.8	428.6	567.3	26.5	56.2	132.7	183.7	234.0	281.1	348.6	403.1	462.1	521.2	598.3	755.8
BILANCI (Të ardhurat - Shpenzimet)	53.7	97.2	107.2	66.6	22.3	32.0	3.3	8.5	9.7	10.6	2.1	6.5	1.2	-3.4	-29.5	-129.5

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Indeksi i Çmimit të Konsumit

(Maj 2002 = 100)

Përshkrimi	Indeksi				Ndryshimi në përqindje			
	Mujor	Tremujor, Vjetor		Mujor	E njëjta periudhë vitin e mëparshëm		Tremujore, Vjetore	
		Fundi i Periudhës	Mesatarja		(t-1)	(t-12)	Fundi i periudhës	Mesatarja
2002		102.1	99.3					
Maj	100.0			.	.			
Qershor	98.4	98.4	—	-1.6	.			
Korrik	96.8			-1.6	.			
Gusht	96.6			-0.2	.			
Shtator	98.9	98.9	97.4	2.4	.	0.5		
Tetor	100.7			1.8	.			
Nëntor	101.2			0.5	.			
Dhjetor	102.1	102.1	101.3	0.9	.	3.2		4.0
2003		103.7	101.1			1.6		1.7
Janar	102.7			0.6	.			
Shkurt	102.1			-0.6	.			
Mars	103.3	103.3	102.7	1.2	.	1.2		1.3
Prill	102.5			-0.8	.			
Maj	101.3			-1.2	1.3			
Qershor	99.6	99.6	101.1	-1.7	1.2	-3.6		-1.5
Korrik	97.0			-2.6	0.2			
Gusht	96.3			-0.7	-0.3			
Shtator	99.3	99.3	97.5	3.1	0.4	-0.3		-3.6
Tetor	101.6			2.3	0.9			
Nëntor	103.4			1.8	2.2			
Dhjetor	103.7	103.7	102.9	0.3	1.6	4.4		5.5
2004		101.1	101.3			-2.5		0.2
Janar	103.9	103.9	103.9	0.2	1.2			
Shkurt	103.9			0.0	1.8			
Mars	103.5	103.5	103.8	-0.4	0.2	-0.2		0.8
Prill	103.0			-0.5	0.5			
Maj	102.1			-0.9	0.8			
Qershor	100.7	100.7	101.9	-1.4	1.1	-2.7		-1.8
Korrik	99.9			-0.8	3.0			
Gusht	99.0			-0.9	2.8			
Shtator	98.0	98.0	99.0	-1.0	-1.3	-2.7		-2.9
Tetor	99.8			1.8	-1.8			
Nëntor	100.6			0.8	-2.7			
Dhjetor	101.1	101.1	100.5	0.5	-2.5	3.2		1.5

Burimi: Zyra Statistikore e Kosovës.

Papunësia e Regjistruar

(Fundi i periudhës)

Përshkrimi	2000	2001	2002	2003	2004											
					Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Gjithsej	208,074	237,958	282,305	282,305	284,149	287,265	289,771	291,409	293,100	293,981	295,396	297,240	298,851	300,309	300,967	301,982
prej të cilave: Femra (në %)	43.2	44.1	63.0	45.4	45.4	45.5	45.4	45.5	45.5	45.6	45.6	45.6	45.7	45.7	45.7	45.7
Arsimimi																
Fillestar (në %)	58.1	60.4	61.5	63.0	63.1	63.0	63.1	63.2	63.2	63.3	63.3	63.3	63.2	63.2	63.3	63.4
I mesëm (në %)	38.8	37.0	36.2	35.3	35.2	35.3	35.2	35.2	35.2	35.1	35.1	35.1	35.2	35.2	35.2	35.1
Universitar (në %)	3.1	2.6	2.2	1.8	1.7	1.7	1.7	1.7	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.5

Burimi: Zyra e Punësimit të Kosovës.

Përqindjet janë të shprehura kundrejt numrit gjithsej të të papunësuarëve.

Norma e Këmbimit të Euros

(Mesatarisht sipas periudhave)

Pershkrimi	Leku Shqiptar (ALL)	Kuna Kroate (HRK)	Tolari Slloven (SIT)	Franka Zviceriane (CHF)	Lira Turke (TRL) (millions)	Dollari Amerikan (USD)	Paundi Stërilinga (GBP)	Dinari Serbi dhe Mali i Zi (CSD)
2000 T4	133.72	7.66	207.44	1.56	0.58	0.92	0.62	10.74
2001 T4	130.60	7.53	219.03	1.51	1.11	0.90	0.62	42.12
2002 T4	142.85	7.74	237.18	1.46	1.65	1.02	0.64	61.89
2003 T1	145.29	7.97	236.16	1.46	1.82	1.07	0.68	62.14
T2	143.70	7.83	237.11	1.54	1.70	1.17	0.70	67.26
T3	140.98	7.84	239.83	1.54	1.57	1.12	0.69	63.65
T4	138.74	7.98	240.98	1.55	1.79	1.22	0.70	70.83
2004 Janar	133.99	7.69	237.31	1.56	1.70	1.26	0.69	68.74
Shkurt	133.04	7.65	237.51	1.57	1.68	1.26	0.67	69.41
Mars	130.46	7.50	238.06	1.56	1.62	1.22	0.67	69.55
Prill	128.15	7.50	238.45	1.55	1.63	1.19	0.66	75.55
Maj	127.63	7.42	238.74	1.54	1.81	1.20	0.67	70.75
Qershor	124.84	7.37	239.35	1.51	1.81	1.21	0.66	71.60
Korrik	124.23	7.37	239.90	1.52	1.78	1.22	0.66	72.65
Gusht	124.96	7.36	239.99	1.53	1.79	1.21	0.66	75.55
Shtator	125.07	7.41	239.96	1.54	1.83	1.22	0.68	74.87
Tetor	125.64	7.54	239.90	1.54	1.86	1.24	0.69	75.55
Nëntor	127.28	7.55	239.78	1.52	1.88	1.29	0.69	77.18
Dhjetor	126.74	7.55	239.79	1.54	1.87	1.33	0.69	78.47

Burimi: Banka Qëndrore Evropiane dhe bankat përkatëse qëndrore.

Eksporet dhe Importet, sipas Partnerëve Tregtarë

(kumulative brenda vitit kalendarik, në miliona EUR)

Pershkrimi	2001	2002	2003	2004											
				Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Eksporti	10.6	27.6	35.6	2.5	5.6	9.2	13.5	17.8	21.2	24.3	28.4	33.7	39.1	50.8	56.5
Importi	684.5	854.8	973.1	60.0	126.9	200.9	288.8	379.3	456.2	529.5	611.6	726.2	838.4	950.9	1,063.2
Bilanci tregtar	-673.9	-827.2	-937.5	-57.4	-121.3	-191.8	-275.3	-361.5	-434.9	-505.1	-583.2	-692.5	-799.3	-900.1	-1,006.7
Shqipëria			1.88	0.1	0.2	0.4	0.6	0.7	1.0	1.0	1.0	1.1	1.2	1.4	1.8
Import			7.90	0.3	1.2	2.4	4.3	5.6	7.0	9.7	12.6	15.6	17.9	19.3	20.2
Bullgaria			0.40	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Import			41.82	4.1	7.5	11.3	14.6	17.5	20.7	22.7	25.1	28.6	34.8	39.3	42.1
Bosnia dhe Hercegovina			0.61	0.0	0.1	0.2	0.4	0.7	0.9	0.9	0.9	1.1	1.2	1.3	1.5
Import			18.62	0.6	1.5	2.7	4.3	5.4	6.4	7.9	8.9	9.8	10.9	11.8	12.8
Kroacia			1.83	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.5	0.5
Import			35.38	1.7	3.3	5.5	8.7	10.8	12.0	13.9	15.5	17.3	20.8	22.7	25.1
Bashkimi Evropian			14.69	1.3	2.4	3.9	5.5	6.8	8.3	8.7	9.2	11.0	12.4	14.4	16.2
Import			341.11	17.3	41.0	67.3	96.5	129.9	157.1	185.6	212.8	249.8	285.4	329.4	377.4
BE 15			13.69	0.9	2.1	3.5	4.9	6.2	7.6	8.0	8.4	10.2	11.4	13.3	15.0
Import			242.96	12.3	30.7	50.9	72.8	98.9	119.1	139.2	159.8	186.8	212.4	247.0	284.0
<i>prej të cilave:</i>															
Austria			1.35	0.0	0.0	0.2	0.3	0.4	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9
Import			30.78	0.8	2.4	5.2	7.6	9.8	11.9	14.4	16.1	18.5	20.6	23.5	27.6
Franca			0.01	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2
Import			15.11	1.4	3.3	5.6	7.8	8.8	9.4	10.4	11.1	12.1	13.2	14.3	23.1
Gjermania			3.79	0.4	0.9	1.3	1.5	1.7	1.9	2.0	2.0	2.3	2.7	3.0	3.3
Import			54.57	3.5	8.0	12.6	18.0	24.5	28.6	35.4	41.8	52.3	60.4	68.5	78.2
Greqia			1.78	0.2	0.5	0.9	1.4	1.8	2.1	2.3	2.5	2.9	3.4	3.9	4.3
Import			72.04	4.2	8.9	13.3	18.2	28.1	33.7	37.9	43.1	48.5	53.6	63.3	68.5
Italia			6.25	0.3	0.7	1.0	1.6	2.1	2.7	2.9	3.1	4.0	4.3	5.0	5.5
Import			36.02	1.3	3.7	6.4	9.4	12.8	16.6	19.9	22.7	25.7	31.4	40.1	44.5
Hollanda			0.18	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Import			8.01	0.3	1.8	2.9	3.5	4.2	5.6	6.1	7.0	8.2	8.9	9.5	10.1
Mbretëria e Bashkuar			0.15	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2	0.6
Import			6.26	0.3	0.8	1.3	2.9	3.3	4.4	4.7	5.7	6.7	7.4	8.9	11.1
10 vendet e reja në BE			1.00	0.3	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	1.1	1.2
Import			98.14	5.0	10.3	16.4	23.7	31.0	38.0	46.4	53.0	63.0	73.0	82.3	93.4
<i>prej të cilave:</i>															
Hungaria			0.05	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Import			27.18	1.1	2.3	3.7	5.5	7.7	9.9	11.5	12.8	13.9	15.6	17.6	19.7
Sllovenia			0.66	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.8	1.0
Import			58.68	2.1	5.3	9.0	13.4	17.6	21.0	27.0	31.3	37.8	44.4	49.9	56.9
Zvicra			0.09	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Import			13.13	0.6	1.8	3.1	5.2	6.1	6.7	8.1	9.4	10.6	12.1	14.2	16.2
Maqedonia			6.94	0.4	1.3	2.1	3.2	4.6	5.4	5.6	6.1	6.7	7.3	8.5	9.6
Import			139.75	6.9	15.1	24.3	35.7	46.9	59.0	69.8	84.9	100.1	116.9	134.0	149.2
Serbi dhe Mali i Zi			6.75	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3	0.4	0.6	1.2	1.9
Import			155.50	7.0	15.8	25.5	39.2	53.3	64.2	66.9	69.7	71.0	71.9	72.2	72.6
Turqi			1.73	0.2	0.7	1.1	1.7	2.2	2.4	2.4	2.5	2.5	2.6	2.7	2.9
Import			92.34	6.7	12.9	19.3	27.2	35.5	43.0	45.1	48.9	55.3	65.2	77.6	86.8
Kina			0.00	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Import			17.11	1.8	4.0	6.2	8.0	10.3	12.7	13.8	15.8	18.7	24.1	29.2	34.3
Ukraina			0.02	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Import			8.72	0.2	0.5	1.3	2.8	4.2	4.2	5.1	7.2	8.7	9.8	10.5	10.9
Brazili			0.00	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Import			8.42	1.7	3.0	4.1	5.1	6.5	7.6	8.5	10.3	12.6	15.5	18.2	21.5
Shtetet e Bashkuara			0.05	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Import			14.44	1.9	2.8	3.5	4.0	5.1	6.3	7.6	9.5	11.8	13.8	15.2	17.0
Të tjera			0.61	0.4	0.8	1.2	1.7	2.3	2.8	5.0	7.9	10.3	13.1	20.4	21.5
Import			78.91	9.0	16.4	24.4	33.1	42.2	49.2	64.7	81.2	116.3	139.5	157.3	177.0

SHËNIM: Të dhënat mbi eksportet janë sipas vendit të destinacionit. Të dhënat mbi importet janë sipas vendit të origjinës së mallrave. Klasifikimi për vitet 2001 dhe 2002 është në proces.

Eksportet, sipas Grupit të Mallrave

(kumulative brenda vitit kalendarik, në miliona EUR)

Pershkrimi	2001	2002	2003	2004											
				Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Gjithsej	10.6	27.6	35.6	2.4	5.6	9.1	13.5	17.7	21.2	24.3	28.4	33.8	39.2	50.9	56.5
I Kafshët e gjalla dhe prodhimet blegtorale	0.1
II Perimet	2.4	2.4	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.5	0.5	0.7	1.5	2.1	2.5	2.6
III Yndyrmat dhe vajrat ushqimore nga kafshët ose perimet	0.1
IV Artikuj ushqimorë të përgatitur, pije dhe duhan	1.3	4.1	0.6	1.0	1.2	1.5	1.7	1.9	2.0	2.3	2.8	3.4	3.6	3.8	
V Produktet minerale	0.3	0.5	0.1	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.5	0.6	1.3	2.4	
VI Produktet e industrisë kimike ose të industrive të ngjashme	0.3	0.5	...	0.1	0.2	0.2	0.3	0.4	0.5	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	
VII Plastika, goma dhe artikuj prej tyre	2.7	2.7	0.2	0.3	0.6	0.9	1.1	1.4	1.7	1.9	2.4	2.7	3.2	3.7	
VIII Gëzofë, lëkurë dhe artikuj prej tyre	6.0	4.5	0.3	0.9	1.6	2.5	3.4	3.9	4.1	4.2	4.8	5.2	5.4	5.9	
IX Druri dhe artikuj prej tyre	0.3	0.6	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4	0.4	
X Materiale celulozë, letër dhe artikuj prej tyre	...	0.4	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4
XI Tekstilët dhe artikujt e tekstileve	0.6	1.1	0.1	0.2	0.3	0.3	0.4	0.5	0.7	0.8	0.9	1.1	1.2	1.4	
XII Këpucët	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	
XIII Artikujt prej guri, allçi, qeramikë dhe xham	0.6	0.8	0.1	0.2	0.2	0.4	0.5	0.6	0.8	1.0	1.2	1.4	1.6	1.8	
XIV Perlat, gurët e çmuar, metalet, bizhuteritë, etj	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	
XV Metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë	6.6	12.0	0.8	2.0	3.6	5.9	8.1	9.5	10.6	12.0	13.9	16.0	17.9	19.7	
XVI Makineritë, veglat, pajisjet elektrike, etj	3.4	3.0	...	0.4	0.4	0.5	0.6	0.7	1.5	1.9	2.1	2.5	8.9	9.2	
XVII Mjetet e transportit	1.9	1.2	...	0.2	0.2	0.4	0.5	0.6	0.6	0.9	1.1	1.2	1.8	2.0	
XVIII Instrumentet optike, mjekësore dhe muzikore	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.8	0.9	1.0	1.1	
XIX Armët dhe municionet	
XX Artikujt të ndryshëm të prodhuar	0.7	1.4	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4	0.5	0.6	0.7	
XXI Të tjera	0.1	0.1	0.1	0.1	

Burimi: Statistikat doganore dhe publikimet e ESK-s. Të dhënat për vitin 2003 dhe 2004 janë të përpunuara nga BPK-ja.

Importet, sipas Grupit të Mallrave

(kumulative brenda vitit kalendarik, në miliona EUR)

Pershkrimi	2001	2002	2003	2004											
				Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Gjithsej	684.5	854.7	973.1	60.0	126.9	200.9	288.8	379.3	456.1	529.5	611.7	726.3	838.5	950.9	1,063.2
I Kafshët e gjalla dhe prodhimet blegtorale	51.0	50.4	4.0	7.3	10.9	14.3	17.8	21.1	24.9	30.2	35.5	42.0	47.2	52.4	
II Perimet	47.1	66.7	5.4	11.4	17.3	23.7	30.7	37.9	41.4	46.0	51.5	57.8	62.7	68.1	
III Yndyrmat dhe vajrat ushqimore nga kafshët ose perimet	7.9	8.3	0.5	1.0	1.5	2.1	2.6	3.3	3.7	4.5	5.1	5.9	6.6	7.3	
IV Artikuj ushqimorë të përgatitur, pije dhe duhan	174.9	203.5	10.1	22.2	34.8	49.6	62.1	75.5	87.9	102.0	117.0	131.9	145.9	165.4	
V Produktet blegtorale	123.5	138.6	13.9	24.1	35.8	48.6	61.4	72.6	85.1	100.0	117.8	135.4	158.0	173.1	
VI Produktet e industrisë kimike ose të industrive të ngjashme	52.7	70.9	4.6	11.3	17.5	25.0	32.2	37.5	41.6	47.1	61.7	70.8	80.1	98.0	
VII Plastika, goma dhe artikuj prej tyre	25.3	32.7	1.7	3.6	6.2	9.4	12.6	15.5	18.5	22.3	27.9	33.6	38.1	42.5	
VIII Gëzofë, lëkurë dhe artikuj prej tyre	1.3	0.4	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4	0.6	0.9	1.0	
IX Druri dhe artikuj prej tij	29.9	33.2	1.0	2.0	3.5	6.2	9.0	11.5	14.9	17.6	21.3	24.9	27.6	29.9	
X Materiali celulozë, letër dhe artikuj prej tyre	9.9	16.6	3.0	4.7	7.6	11.5	20.7	22.5	23.7	25.5	27.5	29.8	31.5	33.4	
XI Tekstilët dhe artikujt e tekstileve	16.4	28.8	1.5	3.5	5.1	7.0	8.9	11.6	12.2	13.1	15.4	20.0	26.6	31.2	
XII Këpucët	6.2	7.5	0.6	1.5	2.5	3.1	3.8	4.3	4.6	5.2	6.1	7.4	9.2	10.4	
XIII Artikujt prej guri, allçi, qeramikë dhe xham	72.5	60.5	1.2	3.5	6.9	12.1	18.5	23.7	28.3	34.3	41.1	47.6	51.9	54.9	
XIV Perlat, gurët e çmuar, metalet, bizhuteritë, etj	...	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	
XV Metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë	53.6	58.0	2.0	6.2	11.0	18.6	24.8	30.9	37.2	44.4	53.2	63.3	70.7	77.5	
XVI Makineritë, veglat, pajisjet elektrike, etj	97.5	105.5	5.4	12.2	20.3	29.3	38.0	44.8	53.1	59.4	75.9	89.1	104.6	116.8	
XVII Mjetet e transportit	10.3	27.8	2.5	5.4	8.1	11.3	14.3	16.9	23.5	28.3	34.0	39.3	43.9	50.2	
XVIII Instrumentet optike, mjekësore dhe muzikore	8.1	8.5	0.2	1.2	2.5	3.6	4.9	5.8	6.4	7.1	7.9	9.7	12.5	15.1	
XIX Armët dhe municionet	...	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2	0.4	0.5	
XX Artikujt të ndryshëm të prodhuar	66.5	54.6	2.3	5.7	9.4	13.2	16.7	20.4	22.0	24.1	26.4	29.1	32.2	35.4	
XXI Të tjera	...	0.1	

Burimi: Statistikat doganore dhe publikimet e ESK-s. Të dhënat për vitin 2003 dhe 2004 janë të përpunuara nga BPK-ja.